

**Кафедра географії та туризму
Földtudományi és Turizmus Tanszék**

**ФІЗИЧНА ГЕОГРАФІЯ МАТЕРИКІВ І ОКЕАНІВ /
KONTINENSEK ÉS ÓCEÁNOK TERMÉSZETI FÖLDRAJZA**

МЕТОДИЧНІ ВКАЗІВКИ / MÓDSZERTANI ÚTMUTATÓ
до практичних занять / gyakorlati foglalkozásokhoz

Перший (бакалаврський) / Alapképzés (BSc)
(ступінь вищої освіти / felsőoktatás szintje)

01 Освіта/Педагогіка / 01 Oktatás/Pedagógia
(галузь знань / képzési ág)

Середня освіта (Географія) / Középszintű oktatás (Földrajz)
(освітня програма / képzési program)

Методичні вказівки розроблені з урахуванням сучасних вимог для підготовки бакалаврів в галузі знань 01 Освіта/Педагогіка за напрямом 014 Середня освіта (Географія). Метою видання є допомогти студентам у виконанні практичних завдань курсу, ознайомлення студентів з природними географічними ландшафтами кожного континенту, їх топографічними та гідрографічними елементами, навчити їх орієнтуватися на карті. Для досягнення мети подано тематика дисципліни, рекомендована література, необхідну географічну номенклатуру та картографічний матеріал, а також тестові завдання. Курс Фізична географія материків та океанів вивчається в I та II семестрі III курсу підготовки бакалаврів напряму 014 Середня освіта (Географія), методичні вказівки рекомендуються для студентів денної та заочної форми навчання.

Затверджено до використання у навчальному процесі
на засіданні кафедри географії та туризму ЗУІ ім. Ф. Ракоці II
(протокол № 7 від «29» серпня 2022 року)

Розглянуто та рекомендовано Радою із забезпечення якості вищої освіти
Закарпатського угорського інституту ім. Ф. Ракоці II
(протокол № 1 від «10» жовтня 2022 року)

Рекомендовано до видання в електронній формі (PDF)
рішенням Вченої ради Закарпатського угорського інституту ім. Ф. Ракоці II
(протокол № 7 від «13» жовтня 2022 року)

Підготовлено до видання в електронній формі (PDF) кафедрою географії та туризму
спільно з Видавничим відділом Закарпатського угорського інституту імені Ференца Ракоці II

Розробники:

Шандор Генці – доктор філософії у галузі природничих наук за спеціальністю «Науки про Землю», спеціалізація «Загальна та регіональна геологія», доцент кафедри географії та туризму Закарпатського угорського інституту імені Ференца Ракоці II.

Тібор ІЖАК – кандидат географічних наук, заступник завідувача кафедри географії та туризму Закарпатського угорського інституту імені Ференца Ракоці II.

Олександр БЕРГХАУЕР – доцент кафедри географії та туризму Закарпатського угорського інституту імені Ференца Ракоці II

Рецензенти:

Дюло ФОДОР – кандидат географічних наук, доцент, проректор Закарпатського угорського інституту імені Ференца Ракоці II

Іштван ГАДНАДЬ – PhD, доцент кафедри біології та хімії Закарпатського угорського інституту імені Ференца Ракоці II.

За зміст методичних вказівок відповідальність несуть розробники.

Відповідальні за випуск:

Йосип МОЛНАР – кандидат географічних наук, доцент, завідувач кафедри географії та туризму Закарпатського угорського інституту імені Ференца Ракоці II

Олександр ДОБОШ – начальник Видавничого відділу ЗУІ ім. Ф.Ракоці II

Видавництво: Закарпатський угорський інститут імені Ференца Ракоці II (адреса: пл. Кошута 6, м. Берегове, 90202. Електронна пошта: foiskola@kmf.uz.ua)

© Шандор Генці – Тібор Іжак – Олександр Бергхауер, 2022
© кафедра географії та туризму ЗУІ ім. Ф. Ракоці II, 2022

A módszertani útmutató a 014 Középszintű oktatás (Földrajz) BSc szintű képzési program modern követelményeinek figyelembevételével lett kidolgozva. A kiadvány célja – segítséget nyújtani a diákoknak a gyakorlati munkák elvégzéséhez, és ezáltal behatóbban megismerni az egyes kontinensek természetföldrajzi tájait, azok domborzati, vízrajzi elemeit, megkönnyíteni a tájékozódást a térképen. A cél elérése érdekében megadjuk a tantárgyi tematikát, az ajánlott szakirodalmat, a topográfiai névanyagot, vaktérképeket és ellenőrző kérdéseket. A tárgy kötelező, oktatására a 014 Középszintű oktatás (Földrajz) BSc képzési program III. évfolyamának első és második félévében kerül sor. E tananyag használatát mind a nappali, mind a levelező képzésben résztvevő hallgatóknak ajánljuk.

Az oktatási folyamatban történő felhasználását jóváhagyta
a II. Rákóczi Ferenc Kárpátaljai Magyar Főiskola Földtudományi és Turizmus Tanszéke
(2022. augusztus 29., 7. számú jegyzőkönyv).

Megjelentetésre javasolta a II. Rákóczi Ferenc Kárpátaljai Magyar Főiskola
Minőségbiztosítási Tanácsa
(2022. október 10., 1. számú jegyzőkönyv).

Elektronikus formában (PDF fájlformátumban) történő kiadásra javasolta
a II. Rákóczi Ferenc Kárpátaljai Magyar Főiskola Tudományos Tanácsa
(2022. október 13., 7. számú jegyzőkönyv).

Kiadásra előkészítette a II. Rákóczi Ferenc Kárpátaljai Magyar Főiskola
Földtudományi és Turizmus Tanszéke, valamint Kiadói Részlege.

A módszertani útmutató kidolgozói:

GÖNCZY Sándor – PhD, a II. Rákóczi Ferenc Kárpátaljai Magyar Főiskola Földtudományi és Turizmus Tanszékének docense

IZSÁK Tibor – PhD, a földrajztudományok kandidátusa, a II. Rákóczi Ferenc Kárpátaljai Magyar Főiskola Földtudományi és Turizmus Tanszékének tanszékvezető helyettese

BERGHAUER Sándor – PhD, a II. Rákóczi Ferenc Kárpátaljai Magyar Főiskola Földtudományi és Turizmus Tanszékének docense

Szakmai lektorok:

Dr. FODOR Gyula – PhD, a földrajztudományok kandidátusa, a II. Rákóczi Ferenc Kárpátaljai Magyar Főiskola Földtudományi és Turizmus Tanszékének docense, rektorhelyettes

Dr. HADNAGY István – PhD, a II. Rákóczi Ferenc Kárpátaljai Magyar Főiskola Biológia és Kémia Tanszékének docense

A segédlet tartalmáért kizárólag a módszertani útmutató kidolgozói felelnek.

A kiadásért felelnek:

MOLNÁR József – PhD, a földrajztudományok kandidátusa, a II. Rákóczi Ferenc Kárpátaljai Magyar Főiskola Földtudományi és Turizmus Tanszékének tanszékvezetője

DOBOS Sándor – a II. Rákóczi Ferenc Kárpátaljai Magyar Főiskola Kiadói Részlegének vezetője

Kiadó: II. Rákóczi Ferenc Kárpátaljai Magyar Főiskola (cím: 90 202, Beregszász, Kossuth tér 6. E-mail: foiskola@kmf.uz.ua)

© Gönczy Sándor – Izsák Tibor – Berghauer Sándor, 2022

© A II. Rákóczi Ferenc Kárpátaljai Magyar Főiskola Földtudományi és Turizmus Tanszéke, 2022

ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА

Мета видання: забезпечення здобувачів вищої освіти методичними вказівками до виконання практичних робіт з фізичної географії материків і океанів.

Мета дисципліни: показати фізико-географічні особливості окремих материків. Для досягнення мети використовується ландшафтний підхід. В межах природно-територіальних комплексів вказані функціональні взаємозв'язки географічних чинників. Після загальної характеристики материка детально показані найбільші ПТК, при цьому звернуто увагу на історію формування, палеосередовище, геологічну будову, клімат, річкову мережу, рослинність та ґрунти. Таким чином студентам надається загальний огляд регіональних географічних умов материків.

При обговоренні океанів і морів представлені критерії розмежування, фізико-хімічні характеристики та явища руху морської води; розглядаються умови формування та історії розвитку кожного океанічного басейну.

Опанування географічної номенклатури являється необхідним елементом для досягнення перерахованих цілей.

Виконання практичних завдань з фізичної географії материків і океанів сприяє розвитку передусім таких програмних компетентностей:

- Інтегральної: Здатність розв'язувати спеціалізовані задачі та практичні проблеми у професійній діяльності або у процесі навчання в галузі середньої освіти, що передбачає застосування концептуальних методів географічної науки. Розуміти сучасні тенденції географії, вміти застосовувати сучасні досягнення географічної науки при викладанні в середній школі.
- Загальних:
 - ЗК-1. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.
 - ЗК-3. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел, до використання інформаційних й комунікативних технологій.
 - ЗК-4. Здатність удосконалювати і розвивати свій інтелектуальний і загальнокультурний рівень.
 - ЗК-10. Навички працювати автономно, в команді та в міжособистісній взаємодії.
 - ЗК-11. Здатність застосовувати набуті знання в практичних ситуаціях.
- Фахових:
 - ФК-1. Здатність демонструвати знання про структуру географії, предмет дослідження, місце в системі наук, значення для суспільства.

- ФК-2. Здатність застосовувати базові знання з природничих та суспільних наук у навчанні та професійній діяльності.
- ФК-3. Здатність використовувати поняття, концепції, парадигми, теорії географії для характеристики географічних явищ і процесів на різних просторових рівнях (глобальному, регіональному, в межах України, локальному).
- ФК-4. Здатність належно використовувати географічну термінологію, ефективно і вільно передавати географічні ідеї, принципи і теорії письмовими, усними та візуальними засобами.
- ФК-5. Здатність виконувати польові дослідження природних і суспільних об'єктів та процесів, педагогічні дослідження, інтерпретувати отримані результати досліджень, застосовувати їх у професійній діяльності.
- ФК-6. Здатність до пошуку джерел географічної інформації та її наукового опрацювання і використання.
- ФК-7. Здатність розуміти та пояснювати особливості фізико-географічних об'єктів у геосферах, взаємозв'язки у ландшафтах та біогеоценозах.
- ФК-9. Здатність усвідомлювати взаємозв'язки між природним середовищем та суспільством, розуміти та пояснювати стратегію сталого розвитку людства.
- ФК-14. Здатність застосовувати картографічні вміння та формувати вміння учнів працювати із картографічними матеріалами.
- ФК-15. Здатність реалізовувати краєзнавчий підхід на уроках географії, у позакласній та позашкільній діяльності.

Виконання практичних завдань з фізичної географії материків і океанів сприяє досягненню передусім таких програмних результатів навчання:

- ПРН-1. Знати та розуміти основні концепції та загальну структуру географічної науки, предмет її дослідження, місце в системі наук, етапи історії розвитку географії.
- ПРН-2. Знати і вміти застосовувати географічну термінологію й номенклатуру при характеристиці природно-територіальних та суспільно-територіальних комплексів різних просторових рівнів.
- ПРН-3. Пояснювати основні механізми функціонування природних і суспільних територіальних комплексів, окремих їх компонентів на глобальному, регіональному та локальному рівнях.
- ПРН-4. Знати, розуміти і вміти застосовувати в професійній діяльності картографічний метод та елементи геоінформаційних технологій.
- ПРН-5. Пояснювати особливості Землі як планети і аналізувати склад і будову геосфер, характеризувати перебіг процесів, які в них відбуваються.

- ПРН-6. Знати і розуміти основи наукових знань із геології, геоморфології, метеорології, гідрології, біогеографії та ландшафтознавства, і застосовувати знання в процесі навчання географії в школі.
- ПРН-8. Пояснювати зміни, які відбуваються у географічному середовищі під впливом антропогенних чинників, усвідомлювати наслідки діяльності людини у довкіллі в контексті концепції сталого розвитку суспільства.
- ПРН-12. Уміти самостійно вести польові природознавчі, фізико-географічні й суспільно-географічні дослідження, необхідні для організації практичних занять із географії в школі та для позашкільної роботи.
- ПРН-13. Уміти відбирати, обробляти і аналізувати інформацію із різних джерел, використовувати інформаційні й комунікативні технології, оволодівати сучасними знаннями упродовж життя.
- ПРН-15. Уміння застосовувати базовий поняттєвий і концептуальний апарат географії, її теоретичні й емпіричні досягнення.
- ПРН-17. Уміння вести польові фізико-географічні й суспільно-географічні дослідження, виконувати виміри і спостереження основних параметрів географічного середовища, необхідних для формування предметних компетентностей з географії в середніх загальноосвітніх навчальних закладах.
- ПРН-19. Уміння встановлювати роль і місце України у сучасному світі в контексті географічних чинників її розвитку.
- ПРН-20. Уміння здійснювати відбір, аналіз і представлення географічної інформації, використовуючи різноманітні візуальні засоби та картографічні методи (в тому числі – за допомогою інформаційних технологій).
- ПРН-25. Уміння формувати в учнів здатність користуватися географічною та картографічною мовою в навчальному процесі.
- ПРН-27. Здатність особисто дотримуватися під час польових і виробничих практик екологічних цінностей та формування в учнів відповідального ставлення до природи.
- ПРН-29. Уміти працювати автономно та в команді, мати навички міжособистісної взаємодії.
- ПРН-30. Уміння спілкуватись, включаючи усну та письмову комунікацію українською, угорською та іноземною мовами.
- ПРН-34. Самостійна організація процесу навчання упродовж життя.

RÖVID ISMERTETŐ

A kiadvány célja: a Kontinensek és óceánok földrajza c. tárgy elméleti előadásainak alátámasztásához nélkülözhetetlen topográfiai névanyag ismerete és az egyes földrajzi objektumok keretbe helyezése. E segédlet megkönnyíti a dákok felkészülését és tájékozódását a térképen.

A tantárgy célja: a tárgy célja, hogy a hallgató átfogó képet kapjon a kontinensek és óceánok természetföldrajzi jellegzetességeiről. A kontinensek természetföldrajzi tárgyalásának alapja a táj. Az egyes tájakon belül bemutatásra kerülnek a geotényezők funkcionális kapcsolatai. Az egyes kontinensek általános bemutatását követően a tájak részletes ismertetése következik, ami magában foglalja az adott kontinens kialakulásának körülményeit, öskörnyezetét, geológiai felépítését, növényzetét, talajait, éghajlatát és vízrajzát, s így a hallgatók általános áttekintést kapnak a kontinensek regionális földrajzi adottságairól.

Az óceánok és tengerek tárgyalásánál az elhatárolás kritériumai, a tengervíz fizikai és kémiai sajátosságai és a tengervíz mozgásjelenségei kerülnek bemutatásra. Megvizsgáljuk az egyes óceáni medencék kialakulásának körülményeit és fejlődéstörténetét.

A felsorolt célok elérésének elengedhetetlen eleme – a földrajzi névjegyzék elsajátítása.

Тантáргьй тематика / Тематика предмету

I фéлэв / I семестр

Еурóпа термэсзети фóлдрáжя. Еурóпа кiалакулáса, структурети фелосztáса, хатáраи. Еурóпа нóвэнызете, áллатвiлáга, талáжй, éгхáжлата és вiзрáжя. Эсзак-Еурóпа. А Балти-пáжс. А Скандiнáв кáледонидáк (Скандiнáв хегьйвiдэк). Эсзак-Еурóпа сзигетей. Nyугат-Еурóпай рóгвiдэк. Брит-сзигетек. Франция-Белга-рóгвiдэк. Кóзэп-Еурóпай-рóгвiдэк. А Кóзэп-Еурóпай-ромхегьйвiдэк. Кóзэп-Еурóпай-сiквiдэк. Ибэрий-фэлсзигет. Мезета. Пиренусок, Беттикий Кордильерáк. Аппенини-фэлсзигет. Аппенинек. Алпок. А Кáрпáток és а Кáрпáт-меденчэк. Балкán-фэлсзигет. Тхрáк-мáссзiвум, Динаридáк, Балканидáк. Кеелт-Еурóпай-сiксáг, Крiм-фэлсзигет. Аз Укрán пáжс, Кеелт-Еурóпай-сiксáгок és хáтсáгок, а Крiм-хегьйвiдэк.

Фiзична географiя Европи. Вступ. Межi, iсторiя формувáння, тектонiчна будова. Рослиннiсть, тваринний свiт, грунти, клiмат та води Європи. Пiвнiчна Європа. Балтiйський щит та Скандинавськi гори. Острови Пiвнiчної Європи. Захiдно-Европейський бриловий рэгион. Британськi острови. Французько-Бельгiйський бриловий рэгион. Центральнo-Европейський бриловий рэгион. Центральнo-Европейськi рiвнини. Пiренейський пiвострiв. Месета. Пiренеi, Кордильери. Апеннинський пiвострiв. Апеннини. Альпи. Карпати та Тисо-Дунайськá низовина. Балканський пiвострiв. Тракський-масив, Динариди, Балканиди. СхiдноЕвропейськá рiвнина, Кримський пiвострiв. Украiнський щит, СхiдноЕвропейськi рiвнини та височини, Кримськi гори.

Ausztráлия és Óceánia термэсзети фóлдрáжя. Fekvéсе, helyzete, кiалакулáса, felszínfejlóдése, éгхáжлата, талáжй, нóвэнызете, áллатвiлáга, вiзрáжя. А Nyугат-Ausztrál-феннсiк. А Кóзэп-Ausztrál-áлфóлдек. Кеелт-Ausztrál-хегьйвiдэк. А Csендес-óceáni сзигетвiлáг.

Фiзична географiя Австрáлиi i Океанii. Положення, утворення, розвиток поверхнi. Климат та грунти Австрáлиi. Рослиннiсть, тваринний свiт та води Австрáлиi. Захiдно-Австрáлийське Плато, Центральнo-Австрáлийськi низовини, Схiдно-Австрáлийськi гори. Острови Тихого океану (Нова Зеляндiя, Нова Гвiнея, Нова Кáледонiя, Острови Фiджi, Острови Тонга).

Óceánok фóлдрáжя. Аз óceáni меденчэк кiалакулáса és pusztulásáса. Аз óceánok фенéкдóмборзата. А вiлáгтenger горизонтáлис és вертикалис тáгозóдáса. А тenger вize. А тengerвiз аныгфóргáлмá, сóтáртáлмá, хóхáзтáртáса. А тengerвiз мóзгáсжеленсégei. А hulláмзáс, тengeráрамлáсok, аз áрáпáлы. Аз Атланти-, аз Индий- és а Csендес-óceán és перемтengerейк.

Географiя океанiв. Утворення та руйнування океанiчних басейнiв. Рельеф дна океанiв. Горизонтальнá та вертикальнá структура Свiтового океану. Морськi води. Ресурси морськóй води, ii солонiсть та температура. Рухи води в океанi. Припливи та вiдпливи, течii. Атлантичний, Индийський, Тихий океани та ix окрáиннi моря.

A gyakorlati rész, ebben a félévben Európa és Ausztrália nagytájainak, valamint Óceánia illetve a tengerek és óceánok topográfiai névjegyzékét tartalmazza. Összesen 10 gyakorlati munkát kell teljesíteni. Mindegyik elvégzett gyakorlati munka 1 pontot ér. A gyakorlatok szóban kerülnek ellenőrzésre. Minden hallgató véletlenszerűen 10 különböző földrajzi nevet kap. A gyakorlat akkor sikeres, ha a hallgató a tíz névből hetet pontosan bejelöl a vázlattérképre.

Практична частина в цьому семестрі охоплює топографічну номенклатуру великих ландшафтів Європи, Австралії і Океанії, а також моря та океани. Всього потрібно виконати 10 практичних робіт. За кожну виконану практичну роботу, студент отримує 1 бал. Практичні роботи перевірятимуться усно. Кожен студент отримає 10 різних географічних назв. Практична робота вважається виконаною, якщо студент правильно зазначить 7 з 10 географічних назв на контурній карті.

A gyakorlatok az alábbi rendben folynak / Практичні завдання проводитимуться у такому порядку:

1. gyakorlat / практична робота № 1

Feladat: jelölje be vaktérképen az alábbi földrajzi objektumokat / **Завдання:** позначте на контурній карті наступні географічні об'єкти:

Fennoskandia (1. melléklet) / Феноскандія (Додаток № 1)

Tengerek / Моря: Jeges-tenger / Північний Льодовитий океан, Varents-tenger / Баренцове море, Fehér-tenger / Біле море, Atlanti-óceán / Атлантичний океан, Norvég-tenger / Норвезьке море, Északi-tenger / Північне море, Balti (Keleti)-tenger / Балтійське (Східне) море, Grönlandi-tenger / Гренландське море

Öblök / Затоки: Botteni-öböl / Ботнічна затока, Finn-öböl / Фінська затока, Kandalaksa-öböl / Кандалакська затока

Fjordok / Фіорди: Varanger-fjord / Варангер-фіорд, Tana-fjord / Танафіорд, Vest-fjord / Вест-фіорд, Lakse-fjord / Фіорд Лаксе, Salt-fjord / Салт-фіорд, Trondheim-fjord / Тронхеймс-фіорд, Sogne-fjord / Согне-фіорд, Hardanger-fjord / Хардангер-фіорд, Bokna-fjord / Бокна-фіорд, Oslo-fjord / Осло-фіорд, Breida-fjord / Брейда-фіорд

Szorosok / Протоки: Skagerrak / Скагеррак, Kattegatt / Каттегат, Öre-Sund / Ересунн

Szigetek / Острови: Izland / Ісландія, Spitzbergák / Шпіцберген, Jan Mayen / Ян-Масен, Feröer-szigetek / Фарерські острови, Lofoten / Лофотенські острови, Vesteralen / Вестеролен,

Öland / Еланд, Gotland / Готланд, Ahvenanmaa (Aland) / Аландські острови, Saaremaa / Сааремаа, Hiiumaa (Dagö) / Гіюмаа

Félszigetek / Півострови: Varanger-félsziget / півострів Варангер, Porsanger-félsziget / півострів Порсангер, Skane-félsziget / півострів Сконе, Kola-félsziget / Кольський півострів, Скандинавський півострів

Folyók / Річки: Glomma / Гломма, Gotaalv / Гета-Ельв, Kemijoki / Кемійокі, Oulujoki / Оулуйокі, Vuoksi / Вуоксі, Torneälven / Турнеельвен

Tavak / Озера: Vänern / Венерн, Vättern / Веттерн, Malern / Меларен, Inari / Інарі, Imandra / Імандра, Lovozero / Ловозеро, Torozero / Топозеро, Vigozero / Вігозеро, Oulojarvi / Оулуярві, Saimaa / Саймаа

Hegységek, tájak / Хребти, ландшафти: Skandináv hegyvidék + Haltiatunturi 1324 m, + Kebnekaise 2123 m, Doverfjell + Snohetta 2285 m, Jotunheim + Glittertind 2470 m, + Galdhøppiggen 2469 m / Скандинавські гори + Халті (Халтіатунтури) 1324 м, + Кебнекайсе 2123 м, Доврефель + Снехетта 2285 м, Йотунгейм + Глітертин 2470 м, Гальгепігген 2469 м, Jostedalsbreen / Йостедаль, Lappföld + Pallastunturi 821 m / Лапландія + Палластунтури 821 м, Norrland / Норрланд, Közép-Svéd-alföld / Середньошведська низовина, Smoland + Taberg 344 m / Смоланд + Таберг 344 м, Maanselka / Маанселькя, Suomenselka / Суоменселькя, Salpausselka / Салпаусселькя, Finn-tóhátság / Фінляндський озерний край, Izland / Ісландія, Vatnajökull / Ватнайокутль, Hofsjökull / Гофсйокутль, Laki-hasadék / тріщина Лакі, Híbiní + Csaszncsorr (v. Yudychvumchorr) 1191 m / Хібіні + Юдичвумчорр 1191 м

Kelet-Európai-síkság (2. melléklet) / Східноєвропейська рівнина (Додаток № 2)

Öblök / Затоки: Kur-öböl / Куршська затока, Rigai-öböl / Ризька затока, Onyegai-öböl / Онезька затока (Онезька губа), Dvina-öböl / Двінська затока (Двінська губа), Mezenyi-öböl / Кулойська затока (Мезенська губа), Csosa-öböl / Чоська губа, Pecsora-öböl / Печорська губа, Hajrudir-öböl / Хайпудирська затока.

Folyók / Річки: Dnyeszter / Дністер, Dnyeper / Дніпро, Priprjaty / Прип'ять, Gyeszna / Десна, Don / Дон, Sziverszkij Donyec / Сіверський Донець, Manics / Манич, Déli Bug / Південний Буг, Volga / Волга, Kosztroma / Кострома, Szamara / Самара, Káma / Кама, Vjatka / В'ятка, Belaja / Біла, Oka / Ока, Moszkva / Москва, Kljazma / Клязьма, Ahtuba (Aktuba) / Ахтуба, Ural / Урал, Szura / Сура, Pecsora / Печора, Északi-Dvina / Північна Двіна, Onyega / Онега, Néva / Нева, Volhov / Волхов, Nyugati-Dvina (Daugava) / Західна Двіна, Narva / Нарва, Nyiman (Nemunas) / Німан, Mezeny / Мезень

Tavak / Озера: Kaszpi-tó / Каспійське море, Peipus-tó (Csúd-tó) / Чудське озеро, Pszkovi-

тó / Псковське озеро, Ladoga-tó / Ладозьке озеро, Onyega-tó / Онезьке озеро, Imeny-tó / озеро Ільмень

Hegységek, tájak / Хребти, ландшафти: Volinyi (Volhíniai)-hátság / Волинська височина, Podóliai-hátság / Подільська височина, Belorusz-hátság / Білоруське пасмо, Valdáj-hátság / Валдайська височина (Валдай), Szmolenszk-Moszkvai-hátság / Смоленсько-Московська височина, Közép-Orosz-hátság / Середньоросійська височина, Donyeci-hátság / Донецький кряж, Manicsi-hátság / Маничська височина, Volgamenti-hátság / Приволзька височина, Észak-Orosz-hátság / Північні Ували, Tyiman-hátság / Тиманський кряж, Jergenyi-hátság / Єргенська височина (Єргені), Poliszjai-alföld / Поліська низовина, Oka-Don-síkság / Оксько-Донська рівнина, Kubáni-alföld / Кубансько-Приазовська низовина (Прикубанська низовина), Kaszpi-mélyföld / Прикаспійська низовина, Donyes-medence / Дніпровсько-Донецька западина, Kis-Szamojéd-tundra (Malozemelszkaja-tundra) / Малоземельська тундра, Nagy-Szamojéd-tundra (Bolsezemelszkaja-tundra) / Большеземельська тундра

Begyakorló kérdések és feladatok / Контрольні запитання та завдання:

1. feladat: A megtanult topográfiai névanyag alapján párosítsa a következő földrajzi objektumokat / **Завдання № 1:** На основі засвоєної географічної номенклатури установіть відповідність між географічними об'єктами:

1. Fehér-tenger / Біле Море	1.	a. Breida-fjord / Брейда-фіорд
2. Híbiní / Хібіні	2.	b. Ahvenanmaa (Aland) / Аландські острови
3. Kaszpi-tó / Каспійське море	3.	c. Pripjaty / Прип'ять
4. Ladoga-tó / Ладозьке озеро	4.	d. Haltiatunturi / Халті (Халтіатунтурі)
5. Skandináv hegyvidék/ Скандинавські гори	5.	e. Volga / Волга
6. Lappföld / Лапландія	6.	f. Kandalaksa-öböl / Кандалакська затока
7. Valdáj-hátság / Валдайська височина (Валдай)	7.	g. Csasznacsoor / Юдичвумчорр
8. Izland / Ісландія	8.	h. Pallastunturi // Палластунтурі
9. Dnyeper / Дніпро	9.	i. Nyugati-Dvina (Daugava) / Західна Двіна
10. Balti (Keleti)-tenger / Балтійське (Східне) Море	10.	j. Néva / Нева

2. feladat: Határoolja le Fennoskandiát / **Завдання № 2:** Опишіть межі Фенноскандії

.....

.....

3. feladat: Jellemezze természetföldrajzi szempontból a Skandináv-hegyvidéket / **Завдання № 3:** Дайте фізико-географічну характеристику Скандинавських гір

.....
.....
.....
.....

4. feladat: Jellemezze Fennoskandia éghajlatát / **Завдання № 4:** Охарактеризуйте клімат Фенноскандії

.....
.....
.....
.....

5. feladat: Vázolja a Balti-pajzs vízrajzát / **Завдання № 5:** Охарактеризуйте гідрографію Балтійського щита

.....
.....
.....
.....

6. feladat: Röviden vázolja a Kelet-Európai síkság növényzeti zónáit / **Завдання № 6:** Дайте коротку характеристику рослинних зон Східноєвропейської рівнини

.....
.....
.....
.....

7. feladat: Röviden vázolja a Kelet-Európai síkság földtani felépítését / **Завдання № 7:** Дайте коротку характеристику геологічної будови Східноєвропейської рівнини

.....
.....
.....

.....

8. feladat: Foglalja össze a Kelet-Európai síkság talajtani jellegzetességeit / **Завдання № 8:**
Узагальніть характерні риси ґрунтів Східноєвропейської рівнини

.....

.....

.....

.....

2. gyakorlat / практична робота № 2

Feladat: jelölje be vaktérképen az alábbi földrajzi objektumokat / **Завдання:** позначте на контурній карті наступні географічні об'єкти:

Brit-szigetek (3. melléklet) / Британські острови (Додаток № 3)

Tengerek / Моря: Ír-tenger / Ірландське море, Kelta-tenger / Кельтське море, Északi-tenger / Північне море

Öblök / Затоки: Firth of Lorne / Ферт-оф-Лорн, Firth of Clyde / Ферт-оф-Клайд, Solway Firth / Солвей-Ферт, Liverpooli-öböl / Ліверпульська затока, Cardigan-öböl / Кардиганська затока, Bridgewateri-öböl / Бріджвотерська затока, Lyme-öböl / затока Лайм, Temze-öböl / затока Темза, Wash-öböl / затока Уош, Humber-öböl / затока Гамбер, Firth of Forth / Ферт-оф-Форт, Moray Firth / Морі-Ферт, Dundalk-öböl / затока Дандолк, Galway-öböl / затока Голвей, Sligó-i-öböl / затока Слайго, Donegali-öböl / затока Донегол

Szorosok, csatornák / Протоки, канали: Minch-csatorna / канал Мінч, Caledoniai-csatorna / Каледонський канал, Doveri-szoros / Па-де-Кале (Дуврська протока), La Manche-csatorna / Ла Манш (Англійський канал), Szt.György-csatorna / протока Святого Георга, Északi-csatorna / Північна протока

Szigetek / Острови: Shetland / Шетландські острови, Orkney / Оркнейські острови, Angol-sziget / Велика Британія, Ír-sziget / Ірландія, Aran / Аранські острови, Man / острів Мен, Anglesey / острів Англісі, Scilly-szigetek / острови Сіллі, Wight-sziget / острів Вайт, Külső-Hebridák / Зовнішні Гебриди, Lewis / острів Льюїс, Belső-Hebridák / Внутрішні Гебриди, Staffa / Стаффа, Mull / Малл, Sky / Скай, Jura / Джура

Félszigetek / Півострови: Cornwall / Корнуолл (Корнволл), Kintyre / Кінтайр, Ards / Ардс

Folyók / Річки: Sprey / Спей, Tweed / Твід, Tees / Тіс, Ouse / Уз, Temze / Темза, Severn / Северн, Shannon / Шаннон (Шеннон)

Tavak / Озера: Lough Neagh / Лох-Ней, Loch Ness / Лох-Нес, Lomond-tó (Loch Lomond) / Лох-Ломонд

Hegységek, tájak / Хребти, ландшафти: Wales / Вейлс, Fen-síkság / Фенські болота, Északnyugati-skót-felföld / Південношотландська височина, Graampian + Ben Nevis 1343 m / Грампіанські гори (Грампіани) + Бен-Невіс 1343 м, Skót-alföld / Середньошотландська низовина, Dél-Skót-felföld / Південно-шотландська височина (Південна височина), Cheviot Hills / пагорби Чевіот, Cumbrian-hegység (Tóvidék) / Кемберлендські гори (Озерний край), Pennine + Cross Fell 893 m / Пеннінські гори + Крос Фел 893 м, Cambrian-hegység / Кембрійські гори, Dartmoor / Дартмур, Exmoor / Ексмур, Salisbury-fennsík / плато Солсбері, Cotswold Hills / Котсуолд-Хилс (Котсуолдс), Cleveland Hills / Клівленд-Хілс, Chiltern Hills / Чилтернські пагорби, Északi-Downs / Норт-Даунс, Déli-Downs / Саут-Даунс, Weald / Вельд, Moure + Slieve Donard 852 m / Морн + Слив-Донард 852 м, Derryveagh-hegység / Дерривагські гори, Blue Stack / гори Блу-Стак, Wicklow / гори Віклов, MacGillycuddy's Reeks + Carrantuchill 1040 m / Макгіллікаддіс Рікс + Каррантуїл 1040 м, Antrim plató / плато Антрім

Francia-Belga-rögvidék (4. melléklet) / Французько-Бельгійський-бриловий регіон (Додаток № 4)

Öblök / Затоки: Szajna-öböl / затока Сена, St. Maloi-öböl / затока Сен-Мало, Douarnenez-öböl / затока Дуарнене, Quiberoni-öböl / затока Киброн, Gironde / затока Жиронда, Arcachoni-öböl / затока Аркашона, Vizcayai-öböl / Біскайська затока, Lion-öböl / Ліонська затока

Szigetek / Острови: Csatorna-szigetek / Нормандські острови, Belle-sziget (Belle-Île-en-Mer) / острів Бель-Іль, Ré-sziget (Île de Ré) / острів Іль-де-Ре, Oleron-sziget (Île d'Oléron) / острів Олерон, Cité-sziget (Île de la Cité) / острів Сіте

Félszigetek / Півострови: Cotentin / Котантен, Bretagne / Бретань

Folyók / Річки: Szajna / Сена, Oise / Уаза, Marne / Марна, Yonne / Йонна, Mosel / Мозель, Maas (Meuse) / Маас (Мез), Loire / Луара, Allier / Альє, Cher / Шер, Vienne / В'єнна (В'єнн), Sarthe / Сарта, Garonne / Гаронна, Dordogne / Дордонь, Adour / Адур, Saône / Сона, Rhône / Рона, Ain / Ен, Isere / Ізер, Durance / Дюранс

Hegységek, tájak / Хребти, ландшафти: Aqitániai-medence / Аквітанія, Medoc / Медок, Gascogne / Гасконь, Landes / Ланди, Párizsi medence / Паризький басейн, Ile de France / Іль-де-Франс, Beauce / Босе, Sologne / Солонь, Champagne / Шампань, Argonnei erdő / Аргонський

ліс, Lotharingia / Лотарингія, Langresi-fennsík / плато Лангр, Cote d'Or / Кот-д'Ор, Artois / Артуа, Picardia / Пікардія, Rhone-Saone-medence / басейн Рона-Сона, Languedoc / Лангедок, Provence / Прованс, Caramagne / Камарг, Crau / Ла-Кро, Normandiai rövidék / Нормандський бриловий регіон, Montagne Noire / Монтань-Нуар, Arrée-hegység (Monts d'Arrée) / Мон д'Аре, Francia-központi-felvidék (Massif Central) / Центральний масив, Limousin / Лімузен, Morvan / Морван, Auvergne + Puy de Dome 1463 m, + Puy de Sancy 1886 m, + Plomb du Cantal 1858 m / Овернь + Пюї-де-Дом 1463 м, Пюї-де-Сансі 1886 м, Пломб-Ду-Кантал 1858 м, Sevennek / Севенни, Ardennek + Signal de Botrange 692 m / Арденни + Синьяль-де-Ботранж 692 м, Vogézek + Grand Ballon 1424 m / Вогези + Гранд Бальон 1424 м

Begyakorló kérdések és feladatok / Контрольні запитання та завдання:

1. feladat: A megtanult topográfiai névanyag alapján párosítsa a következő földrajzi objektumokat / **Завдання № 1:** На основі засвоєної географічної номенклатури установіть відповідність між наступними географічними об'єктами:

1. Ír-tenger / Ірландське море	1.	a / a. Carrantuchill / Каррантуїл
2. Humber-öböl / затока Гамбер	2.	b / б. Cambrian-hegység / Кембрійські гори
3. Fen-síkság / Фенські болота	3.	c / в. Belle-sziget (Belle-Île-en-Mer) / острів Бель-Іль
4. Wales / Вейлс	4.	d / г. Szajna / Сена
5. MacGillycuddy's Reeks / Макгіллікаддіс Рікс	5.	e / г. Cher / Шер
6. Quiberoni-öböl / затока Киброн	6.	f / д. Arrée-hegység (Monts d'Arrée) / Мон д'Аре
7. Loire / Луара	7.	g / е. Liverpooli-öböl / Ліверпульська затока
8. Ile de France / Іль-де-Франс	8.	h / е. Puy de Dome / Пюї-де-Дом
9. Cotentin / Котантен	9.	i / ж. Wash-öböl / затока Уош
10. Auvergne / Овернь	10.	j / з. Ouse / Уз

2. feladat: Határoolja le az alábbi tájakat: Brit-szigetek, Francia-Belga-rövidék / **Завдання № 2:** Розмежуйте наступні ландшафти: Британські острови, Французько-Бельгійський-бриловий регіон

.....

.....

3. feladat: Röviden írja le a Brit-szigetek talajait / **Завдання № 3:** Дайте коротку характеристику ґрунтів Британських островів

.....

.....

.....

.....

4. feladat: Jellemezze a Britt-szigetek éghajlatát / **Завдання № 4:** Дайте характеристику клімату Британських островів

.....

.....

.....

.....

5. feladat: Röviden foglalja össze a harmadidőszak legjelentősebb földtörténeti eseményeit a Francia-Belga-rögvidék területén / **Завдання № 5:** Коротко охарактеризуйте головні геологічні події третинного періоду на території Французько-Бельгійського-брилового регіону

.....

.....

.....

.....

.....

.....

6. feladat: Határozza meg Európa helyzetét az egyenlítőhöz, az északi sarkkörhöz és a kezdődélkörhöz képest / **Завдання № 6:** Визначте розташування Європи щодо екватора, полярного кола, нульового меридіану

.....

.....

.....

.....

7. feladat: Röviden írja le a Francia-Belga-rögvidék növényzetét / **Завдання № 7:** Дайте коротку характеристику рослинного світу Французько-Бельгійського-брилового регіону

.....
.....
.....
.....

8. feladat: Melyik orogénhez tartozik a Francia-Belga-rögvidék nagyobb része? / **Завдання № 8:** До якого горотворення належить більша частина Французько-Бельгійський-бриловий регіон?

.....

3. gyakorlat / практична робота № 3

Feladat: jelölje be vaktérképen az alábbi földrajzi objektumokat / **Завдання:** позначте на контурній карті наступні географічні об'єкти:

Ibériai-félsziget (5. melléklet) / Піренейський (Іберійський) півострів (Додаток № 5)

Öblök / Затоки: Setúbaei-öböl / Сетубал, Cadizi-öböl / Кадіська затока, Valenciai-öböl / Валенсійська затока, Alicantei-öböl / Алікантська затока

Szigetek / Острови: Baleári-szigetek / Балеарські острови, Ibiza / Ібіца, Mallorca / Майорка, Menorca / Менорка

Folyók / Річки: Ebro / Ебро, Segre / Сегре, Segura / Сегура, Guadalquivir / Гвадалквівір, Guadiana / Гвадіана, Tejo (Tajo) / Тахо (Тежу), Tajuña / Тахунья, Henares / Енарес, Douro (Douro) / Дуеро (Дору), Esla / Есла, Miño (Minho) / Міню

Hegységek, tájak / Хребти, ландшафти: Andalúzia / Андалусія (Андалузія), Aragónia / Арагон, Portugál-alföld / Португальська низовина, La-Mancha / Ла-Манча, Galicia / Галісія, Asztúria / Астурія, Murcia / Мурсія, Katalónia / Каталонія, Navarra / Наварра, Kantabriai-hegység / Кантабрійські гори, Pireneusok / Піренеї, Nyugati-Pireneusok + Pic d'Ani 2504 m / Атлантичні (Західні) Піренеї + Пік-д'Ані 2504 м, Középső-Pireneusok / Центральні Піренеї, Maladetta csoport + Pic d'Aneto 3404 m / масив Маладетта + Ането (Пік-де-Ането) 3404 м, Keleti-Pireneusok / Східні Піренеї, Ibériai-hegység / Іберійські гори, Mezeta / Месета, Ó-Kasztília / Кастилія-ла-В'еха (Стара Кастилія), Új-Kasztília / Кастилія-ла-Нуева (Нова Кастилія), Kasztíliai-választóhegység / Центральні Кордильєри (Центральні гори), Sierra de

Estrela / Ештрельські гори (Серра-да-Ештрела), Gatai-hegység (Sierra de Gata) / Серра-де-Гата, Gredos-hg / Серра-де-Гредос, Guadarramai-hegység (Sierra de Guadarrama) / Серра-де-Гвадаррама, Toledói-hegység / гори Толедо, Sierra Morena / Серра-Морена, Cataloniai-hegyvidék + Monserrat 1241 m / Каталанський Передбереговий хребет + Монсеррат 1241 м, Betikai-hegység (Bettikai-Kordillerák) / Кордильера-Бетіка, Sierra Nevada + Mulhacen 3478 m / Сьєрра-Невада (Андалузські гори) + Муласен 3478 м

Hágók / Перевали: Somport-hágó / Шомпорт, Col de la Perche / Коль-де-ла-Перш

Arrennini-félsziget (6. melléklet) / Апеннінський півострів (Додаток № 6)

Tengerek / Моря: Földközi-tenger / Середземне море, Ligur-tenger / Лігурійське море, Tirrén-tenger / Тирренське море, Jón-tenger / Іонічне море, Adriai-tenger / Адріатичне море

Öblök / Затоки: Genovai-öböl / Генуезька затока, Gaetai-öböl / Гаєтанська затока, Nápolyi-öböl / Неаполітанська затока, Salernói-öböl / Салернська затока, Policastrói-öböl / затока Поликастро, Tarantói-öböl / затока Таранто, Manfredoniai-öböl / Манфредонська затока, Velencei-lagúna / Венеційська лагуна, Velencei-öböl / Венеційська затока, Trieszti-öböl / Трієстська затока

Szorosok / Протоки: Korzikai-csatorna / Корсиканська протока, Bonifaciói-szoros / протока Боніфачьо, Messinai-szoros / Мессінська протока, Otrantói-szoros / протока Отранто

Szigetek / Острови: Korzika / Корсика, Szardínia / Сардинія, Szicília + Etna 3357 m / Сицилія + Етна 3357 м, Lipári-szigetek / Ліпарські острови, Vulcano / Вулькано, Stromboli / Стромболі, Тосканський архіпела / Toszkánai-szigetek, Málta / Мальта

Félszigetek / Півострови: Calabria / Калабрія, Salentina / Салентіна

Folyók / Річки: Pó / По, Ticino / Тічино (Тічіно), Secchia / Секкія, Tanaro / Танаро, Adige / Адідже, Arno / Арно, Tevere (Tiberis) / Тібр, Aterno-Pescara / Пескара (Атерно)

Tavak / Озера: Trasimeno / Тразімено, Bolsenai-tó / Больсена

Hegységek, tájak / Хребти, ландшафти: Pó-alföld / Паданська (Падано-Венеціанська) рівнина, Arno-alföld / рівнина Арно, Tevere-medence / басейн Тібр, Cataniai-alföld / рівнина Катанія, Lombardia / Ломбардія, Arrenninek / Апенніни, Északi-Arrenninek / Північні Апенніни, Liguri-Arrenninek / Лігурські Апенніни, Etruszk-Arrenninek / Етрускські Апенніни, Középső-Arrenninek / Центральні Апенніни, Абруцци / Abruzzók, Gran Sasso d'Italia + Monte Corno 2914 m / Гран-Сассо + Корно-Гранде 2914 м, Déli-Arrenninek / Південні Апенніни, Sila / плато Сила, Aspromonte / Аспромонте, Szicíliai-Arrenninek / Сицилійські Апенніни, Szicíliai-dombvidék / Сицилійські пагорби, Gargano-hegység / гірський масив Гаргано (Монте-Гаргано)

Vulkánok / Вулкани: Vezúv / Везувій, Etna / Етна, Vulcano / Вулькано, Stromboli / Стромболі, Toscana / Тоскана, Umbria / Умбрія, Lazio / Лаціо, Campania / Кампанія

Begyakorló kérdések és feladatok / Контрольні запитання та завдання:

1. feladat: A megtanult topográfiai névanyag alapján párosítsa a következő földrajzi objektumokat / **Завдання № 1:** На основі засвоєної географічної номенклатури установіть відповідність між наступними географічними об'єктами:

1. Baleári-szigetek / Балеарські острови	1.	a / а. Gatai-hegység (Sierra de Gata) / Серра-де-Гата
2. Andalúzia / Андалусія (Андалузія)	2.	b / б. Cataniai-alföld / рівнина Катанія
3. Középső-Pireneusok / Центральні Піренеї	3.	c / в. Sila / плато Сила
4. Kasztíliai-választóhegység / Центральні Кордильєри (Центральні гори)	4.	d / г. Ibiza / Ібіца
5. Sierra Nevada / Сьєрра-Невада (Андалузські гори)	5.	e / г. Vezúv / Везувій
6. Lipári-szigetek / Ліпарські острови	6.	f / д. Guadalquivir / Гвадалквівир
7. Calabria / Калабрія	7.	g / е. Gran Sasso d'Italia / Гран-Сассо
8. Szicília / Сицилія	8.	h / є. Mulhacen / Муласен
9. Абруцци / Abruzzók	9.	i / ж. Stromboli / Стромболі
10. Nápolyi-öböl / Неаполітанська затока	10.	j / з. Pic d'Aneto m / Ането (Пік-де-Ането)

2. feladat: Határolja le az alábbi tájakat: Ibériai-félsziget, Appennin-félsziget / **Завдання № 2:** Охарактеризуйте межі наступних ландшафтів: Піренейський півострів, Апеннінський півострів

.....

.....

.....

.....

3. feladat: Jellemezze az Ibériai-félszigetet természetföldrajzi szempontból / **Завдання № 3:**

Дайте фізико-географічну характеристику Піренейського півострова

.....
.....
.....
.....

4. feladat: Vázolja az Ibériai-félsziget vízrajzát / **Завдання № 4:** Охарактеризуйте

гідрографію Піренейського півострова

.....
.....
.....
.....

5. feladat: Hasonlítsa össze az Ibériai- és az Appennini-félsziget földtani felépítését /

Завдання № 5: Порівняйте геологічну будову Піренейського та Апеннінського півостровів

.....
.....
.....
.....

6. feladat: Vázolja az Ibériai-félsziget éghajlatát / **Завдання № 6:** Охарактеризуйте

клімат Піренейського півострова

.....
.....
.....
.....

7. feladat: Röviden írja le az Appennini-félsziget növényzetét / **Завдання № 7:** Дайте

коротку характеристику рослинного світу Апеннінського півострова

.....
.....
.....
.....

8. feladat: Vázolja az Appennini-félsziget domborzatának főbb típusait, azok kialakulását /
Завдання № 8: / Охарактеризуйте основні типи рельєфу Апеннінського півострова та їх формування

.....
.....
.....
.....

4. gyakorlat / практична робота № 4

Feladat: jelölje be vaktérképen az alábbi földrajzi objektumokat / **Завдання:** позначте на контурній карті наступні географічні об'єкти:

Közép-Európai-rögvidék (7. melléklet) / Середньоєвропейський бриловий регіон (Додаток № 7)

Tengerek / Моря: Watt-tenger / Ваттове море

Öblök / Затоки: Dollart-öböl / затока Долларт, Helgolandi-öböl / Гельголандська затока, Jade-öböl / Ядська затока (Ядебузен), Kieli-öböl / Кільська затока, Mecklenburgi-öböl / Мекленбурзька затока, Lübecki-öböl / Любецька затока, Pomorzei-öböl / Поморська затока, Szczecini-öböl / Щецинська затока, Gdanski-öböl / Гданська затока, Visztula-öböl / Віслинська затока

Szorosok / Протоки: Kis-Belt / Малий Бельт, Nagy-Belt / Великий Бельт,

Szigetek / Острови: Nyugati-Fríz-szigetek / Західно-Фризькі острови, Keleti-Fríz-szigetek / Східно-Фризькі острови, Északi-Fríz-szigetek / Північно-Фризькі острови, Sjælland / Зеландія, Fyn / Фюн, Lolland / Лолланн, Bornholm / Борнгольм, Rügen / Рюген, Usedom / Узедом

Félszigetek / Півострови: Jylland / Ютландія, Hel / півострів Гель, Visztula-turzás / Віслинська коса

Folyók / Річки: Schelde / Шельда (Еско), Rajna / Рейн, Neckar / Неккар, Majna / Майн, Mosel / Мозель, Saar / Саар, Ems / Емс, Weser / Везер, Maas / Маас, Elba / Ельба, Vltava (Moldva) / Влтава, Saale / Заале, Odera / Одра, Neisse / Ниса (Ниса-Клодзька), Warta / Варта, Visztula / Вісла, Narew / Нарва (Нарев), Nyugati-Bug / Західний Буг, San / Сян, Dunajec / Дунаєць, Duna / Дунай, Inn / Інн, Morava / Морава

Tavak / Озера: IJssel-tó / Ейсселмер, Schwerini-tó / Шверінське озеро, Müritz-tó / озеро

Мюриц, Starnbergi-tó / Штарнберзьке озеро (Штарнбергер-Зеє), Ammer-tó / Аммерзе

Hegységek, tájak / Хребти, ландшафти: Holland-alföld / Нідерландська низовина, Zeeland / Зеландія, Flandriai-alföld / Фландрійська низовина, Mecklenburgi-tóhátság / Мекленбургське поозер'я, Pomerániai-tóhátság / Померанське поозер'я, Mazuri-tóhátság / Мазурське поозер'я, Thüringia / Тюрингія, Reis-kráter / Нердлінгер-Рис, Brandenburg / Бранденбург, Szászország / Саксонія, Sváb-Bajor-medence / Швабсько-Баварська височина, Vesztfália / Вестфаль, Fekete-erdő + Feldberg 1493 m / Шварцвальд + Фельдберг 1493 м, Odenwald / Оденвальд, Spessart / Шпессарт, Pfalzi-erdő / Пфальцький ліс, Rajnai Palahegység / Рейнські Сланцеві гори, Eifel / Айфель, Hunsrück / Гунсрюк, Taunus / Таунас, Teutoburgi-erdő / Тевтобурзький ліс, Harz + Brocken 1142 m / Гарц + Брокен 1142 м, Thüringiai-erdő / Тюринзький Ліс, Fichtel / Фіхтельгебірге, Frank-erdő / Франконський ліс, Bajor-erdő / Баварський ліс, Elbai homokkőhegység / Ельбські пісковикові гори, Szudéták / Судети, Óriás-hegység / Карконоші (Ісполінові гори), Jeszenik / Єсенік, Odera-hegység / Одерські гори, Érchegység + Klinovec 1244 m / Рудні гори + Клиновець 1244 м, Cseh-erdő / Чеський ліс, Šumava / Шумава (Богемський ліс), Cseh-medence / Чеський басейн, Cseh-Morva-dombság / Чесько-Моравська височина, Morva-medence / басейн Морави, Sváb-Alb / Швабський Альб, Frank-Alb / Франконський Альб, Lengyel-középhegység / Малопольська височина, Szentkereszt-hegység + Lisica 612 m / Свентокшиські гори + Лисица 612 м, Krakói Jura / Краківсько-Ченстоховська височина, Lublini-hátság / Люблінська височина

Begyakorló kérdések és feladatok / Контрольні запитання та завдання:

1. feladat: A megtanult topográfiai névanyag alapján párosítsa a következő földrajzi objektumokat / **Завдання № 1:** На основі засвоєної географічної номенклатури установіть відповідність між наступними географічними об'єктами:

1. Watt-tenger / Ваттове море	1.	a / а. Helgolandi-öböl / Гельголандська затока
2. Fekete-erdő / Шварцвальд	2.	b / б. Fyn / Фюн
3. Harz / Гарц	3.	c / в. Lisica / Лисица
4. Odera / Одра	4.	d / г. Nyugati-Fríz-szigetek / Західно-Фризькі острови
5. Elba / Ельба	5.	e / г. Klinovec / Клиновець
6. Mecklenburgi-tóhátság / Мекленбургське поозер'я	6.	f / д. Feldberg / Фельдберг
7. Lengyel-középhegység / Малопольська височина	7.	g / е. Dunajec / Дунаєць

8. Érchegység / Рудні гори	8.	h / с. Brocken / Брокен
9. Visztula / Вісла	9.	i / ж. Müritz-tó / озеро Мюриц
10. Kis-Belt / Малий Бельт	10.	j / з. Neisse / Ниса (Ниса-Клодзька)

2. feladat: Határolja le az alábbi tájakat: Holland-alföld, Lengyel-középhegység / **Завдання № 2:** Охарактеризуйте межі наступних ландшафтів: Нідерландська низовина, Малопольська височина

.....

.....

.....

.....

3. feladat: Elemezze a Német-Lengyel-síkság mai formakincsét és magyarázza meg képződésüket / **Завдання № 3:** Аналізуйте різноманітність форм поверхні Північно-Німецької низовини і поясніть їх утворення

.....

.....

.....

.....

4. feladat: Jellemezze a Közép-európai rögvídedet természetföldrajzi szempontból / **Завдання № 4:** Дайте фізико-географічну характеристику Центрально-Європейського брилового регіону

.....

.....

.....

.....

5. feladat: Vázolja a Közép-európai rögvíded fekvését / **Завдання № 5:** Охарактеризуйте географічне положення Центрально-Європейської рівнини

.....

.....

.....

.....

6. feladat: Vázolja a Közép-európai rögvadék vízrajzát / **Завдання № 6:** Охарактеризуйте гідрографію Центрально-Європейської ривнини

.....
.....
.....
.....

5. gyakorlat / практична робота № 5

Feladat: jelölje be vaktérképen az alábbi földrajzi objektumokat / **Завдання:** позначте на контурній карті наступні географічні об'єкти:

Alpok (8. melléklet) / Альпи (Додаток № 8)

Nyugati-Alpok / Західні Альпи

Tavak / Озера: Genfi-tó (Léman-tó) / Женевське озеро, Neuchâtel-tó / Невшательське озеро, Thuni-tó / озеро Тун, Vierwaldstätter-tó / Фірвальдштетське озеро, Zürichi-tó / Цюрихське озеро, Boden-tó / Боденське озеро, Como-tó / озеро Комо, Garda-tó / озеро Гарда, Luganói-tó / озеро Лугано, Lago Maggiore / Лаго-Маджоре, Iseo-tó / озеро Ізео, Zugi-tó / Цугське озеро

Vonulatok / Гірські масиви:

Belső kristályos övezet / Внутрішня кристалічна частина: Cotti-Alpok / Котські Альпи, Gráji-Alpok / Грайські Альпи, Pennini-Alpok + Matterhorn 4478 m, + Monte Rosa 4639 m / Пеннінські Альпи + Матергорн 4478 м, + Монте-Роза 4639 м, Ticinói-Alpok / Тічинські (Лепонтинські) Альпи, Adula / Адула

Közbülső palaövezet / Перехідна сланцева зона: Liguri-Alpok / Лігурійські Альпи, Tengeri-Alpok / Приморські Альпи, Briançonnais-övezet / зона Бріансон

Külső kristályos övezet / Зовнішня кристалічна зона: Mercantour / Меркантур, Pelvaux / Пельву, Mont Blanc + Mont Blanc 4807 m / Монблан + Монблан 4807 м, Berni Alpok + Jungfrau 4158 m, + Aletschorn 4195 m / Бернські Альпи + Юнгфрау 4158 м, Алечхорн 4195 м.

Külső üledékes övezet / Зовнішня осадова зона: Provencei-Alpok / Прованські Альпи, Dauphinéi-Alpok / Альпи Дофіне, Savoia-i-Alpok / Савойські Альпи, Svájci Mészköalpok / Швейцарські Альпи

Hágók / Перевали: Kis Szent Bernát / Малий Сен-Бернар, Nagy Szt. Bernát / Великий Сен-Бернар, Simplon / Симплон, Furka / Фурка, Szent Gotthárd / Готтард (Сен-Готтард,

Перевал Святого Готтарда), Splügen / Шплюген

Gleccserek / Льодовики: Mer de Glace / Мер-де-Глас, Rhone / Ронський, Aletsch / Алецький льодовик, Unteraar / Унтераар, Fiescher / Фішер

Keleti-Alpok / Східні Альпи

Tavak / Озера: Iseo-tó / озеро Ізео, Garda-tó / озеро Гарда, Traun-tó / Траунзее

Vonulatok / Гірські масиви:

Északi Mészkö-Alpok / Північні Вапнякові Альпи: Rätikon / Ретікон, Wetterstein + Zugspitze 2963 m / Веттерштайн + Цугшпітце 2963 м, Karwendel / Карвендель, Steinernes Meer / Штейнернес Меер, Dachstein / Дахштайн, Totes Gebirge / Тотес Гебірге (Мертві гори), Osztrák-mészköalpok / Австрійські Вапнякові Альпи, Raх / Ракс, Schneeberg / Шнеберг, Bregenzi-erdő / Брегенцський ліс, Bécsi-erdő / Віденський ліс.

Középső kristályos övezet / Центральна кристалічна зона: Bernina + Piz Bernina 4049 m / Берніна + Пік Берніна 4049 м, Silvretta / Сілвретта, Stubai-Alpok / Штубайські Альпи, Magas-Tauern + Grossglockner 3797 m, + Grossvenediger 3674 m, + Sonnblick, + Ankogel / Високий Таурен + Гросглокнер 3797 м, + Гросвенедігер 3674 м, + Зонблік, + Анклогел, Alacsony-Tauern + Hochgolling 2863 m / Низький Таурен + Хохголлінг 2863 м.

Déli Mészkö-Alpok / Південні Вапнякові Альпи: Dolomitok / Доломітові Альпи, Júliai-Alpok / Юлійські Альпи, Karni-Alpok / Карнійські Альпи, Karavankák / Караванке, Maselj / Мацель, Ivanščica (Ivaneci-hegység) / Івншчиця

Hágók / Перевали: Brenner / Бреннер, Tauern alagut / тунель Таурен

Gleccserek / Льодовики: Pasterze / Пастерце

Begyakorló kérdések és feladatok / Контрольні запитання та завдання:

1. feladat: A megtanult topográfiai névanyag alapján párosítsa a következő földrajzi objektumokat / **Завдання № 1:** На основі засвоєної географічної номенклатури установіть відповідність між наступними географічними об'єктами:

1. Belső kristályos övezet / Внутрішня кристалічна частина	1.	a / а. Zugspitze / Цугшпітце
2. Zovnişnia kristalічна зона	2.	b / б. Grossglockner / Гросглокнер
3. Mer de Glace / Мер-де-Глас	3.	c / в. Ticinoi-Alpok / Тічинські (Лепонтинські) Альпи
4. Berni Alpok / Бернські Альпи	4.	d / г. Adula / Адула
5. Wetterstein / Веттерштайн	5.	e / г. Piz Bernina / Пік Берніна

6. Magas-Tauern / Високий Таурен	6.	f / д. Mercantour / Меркантур
7. Déli Mészkö-Alpok / Південні Вапнякові Альпи	7.	g / е. Matterhorn / Матергорн
8. Lago Maggiore / Лаго-Маджоре	8.	h / є. Mont Blanc / Монблан
9. Pennini-Alpok / Пеннінські Альпи	9.	i / ж. Jungfrau / Бернські Альпи
10. Bernina / Берніна	10.	j / з. Macelj / Мацель

2. feladat: Határoolja le az Alpokat / **Завдання № 2:** Охарактеризуйте межі Альп

.....

.....

.....

.....

3. feladat: Jellemezze az Alpokat természetföldrajzi szempontból / **Завдання № 3:** Дайте фізико-географічну характеристику Альп

.....

.....

.....

.....

.....

.....

4. feladat: Elemezze az Alpok mai uralkodó formakincsét és magyarázza meg képződésüket / **Завдання № 4:** Аналізуйте різноманітність форм поверхні Альп і поясніть їх утворення

.....

.....

.....

.....

6. gyakorlat / практична робота № 6

Feladat: jelölje be vaktérképen az alábbi földrajzi objektumokat / **Завдання:** позначте на

контурній карті наступні географічні об'єкти:

Északnyugati-Kárpátok (9. melléklet) / Північно-західні Карпати (Додаток № 9)

Folyók / Річки: Duna / Дунай, Lajta / Лейта, Morva / Морава, Mosoni-Duna / Мошонський Дунай, Kis-Duna / Малий Дунай, Vág / Ваг, Árva / Орава, Nyitra / Нітра, Garam / Грон, Ipoly / Іпель, Bodrog / Бодрог, Tapolc / Тепла (Топля), Ondava / Ондава, Laborc / Лаборець, Sajó / Шайо, Hernád / Горнад, Zagyva / Задьва, Dunajec / Дунаєць, Poprád / Попрад

Tájak / Ландшафти: Árvai-medence / Оравський басейн (Oravská kotlina), Zsolnai-medence / Жилінський басейн (Žilinská kotlina), Liptói-medence / Ліптовський басейн (Liptovská kotlina), Szepesség-medence / Горнадський басейн (Hornádska kotlina)

Vonulatok / Гірські масиви:

Flis vonulat / Флішови гірські масиви: Zdanicei erdő / Жданицький ліс, Javorník / Яворники, Fehér-Kárpátok / Білі Карпати, Morva-Kárpátok / Словацько-Моравські Карпати, Vsetini-hegység / Всетинські гори, Morva-Sziléziai-Beszkidék / Моравсько-Сілезькі Бескиди, Nyugati-Beszkidék / Західні Бескиди, Sziléziai-Beszkidék / Сілезькі Бескиди, Szlovák-Beszkidék / Живецькі Бескиди (Словацькі Бескиди), Keleti-Beszkidék / Східні Бескиди, Alacsony-Beszkidék / Низькі Бескиди (Центральні Бескиди), Bieszczady / Бещади, Csergő / Чергівські гори, Szepesi-Magúra / Списька Магура, Lőcsei-hegység / Легоцькі гори, Árvai-Magúra / Оравська Магура, Pieninek / П'єніни

Külső kristályos vonulat / Зовнішній кристалічний хребет: Hainburgi-rög / Хундсхаймер-Берге, Kis-Kárpátok / Малі Карпати, Kis-Fátra / Мала Фатра, Inovec / Іновець, Strážo (Kis-Magúra) / Стражовське Врхи (Мала Магура), Kis-Fátra / Мала Фатра, Tribeč / Трибеч, Žiar / Ж'яр, Liptói-Magura / Ліптовська Магура, Liptói-havasok (Liptovske-Tatry, Zapadné-Tatry) / Ліптовські Татри (Ліптовські Татри, Західні Татри), Magas-Tátra + Gerlachfalvi-csúcs 2654 m, + Lomnici-csúcs 2634 m / Високі Татри + Герлаховський Штит 2654 м, Ломницький Штит 2634 м

Belső kristályos vonulat / Внутрішній кристалічний хребет: Nagy-Fátra / Велика Фатра, Alacsony-Tátra + Gyömbér 2045 m, + Királyhegy 1943 m / Низькі Татри + Дюмб'єр 2045 м, + Королівська гора 1943 м, Branyiszkó / Браніско, Verop / Вепорські гори, Gömör-Szepesi-érchegység (Szlovák-Érchegység) / Словацькі Рудні гори, Homonnai-hegység / Гуменський гірський масив (Humenské vrchy)

Külső vulkáni vonulat / Зовнішній вулканічний хребет: Madaras / Втачник, Körmösi-hegység (Kremnické Pohorie, Kremnické vrchy) / Кремницьке-Врхи, Polana / Поляна, Selmeci-hegység (Stiavnické Pohorie, Štiavnické vrchy) / Штявницькі гори, Jávoros (Javorie) / Явор'є,

Krupinai-dombság / Крупинська Планина, Tokaji-hegység / Токайські гори, Szalánci-hegység / Солоні гори

Hágók / Перевали: Dukla-hágó / Дукельський перевал

Északkeleti-Kárpátok (10. melléklet) /

Українські (Північно-східні) Карпати (Додаток № 10)

Folyók / Річки: Tisza / Тиса, Fekete-Tisza / Чорна Тиса, Fehér-Tisza / Біла Тиса, Kaszó / Косівська, Sopurka / Шопурка, Visó / Вішеу, Iza / Іза, Tarac / Тересва, Talabor / Теремля, Nagyág / Ріка, Borzsa / Боржава, Tur / Тур, Szamos / Сомеш, Kraszna / Красна, Ung / Уж, Latorca / Латориця, Dnyiszter / Дністер, Prut / Прут, Cseremos / Черемош

Tavak / Озера: Neszamovite-tó / Несамовите, Szinevéri-tó / Синевирське, Bretszkul-tó / озеро Брескул, Brebeneszkul / Бребенескул, Герашаська (Догяска, Ораті) / Dogyászka

Síkságok, medencék / Рівнини, басейни: Csar-munkácsi-síkság / Чоп-Мукачівська рівнина, Aknaszlatina-medence (Máramarosi-medence) / Солотвинський басейн, Perecsenyi-medence / Перечинська улоговина, Szojvai-medence / Свалявська улоговина, Posvai-medence / Іршавська улоговина, Ökörmezői-medence / Міжгірська улоговина, Rahói-medence / Рахівська улоговина, Körösmezői-medence / Ясінська улоговина

Hágók / Перевали: Uzsoki-hágó / Ужоцький перевал, Latorcai-hágó / Латірський перевал (Верхній Верецький), Vereckei-hágó / Верецький перевал (Середньоверецький, Ворітський, Руські Ворота), Toronyai-hágó / Торунський перевал, Tatár-hágó / Яблуницький (Татарський) перевал

Vonulatok / Гірські масиви

Flis vonulat / Флішови гірські масиви: Keleti-Beszvidek + Píkuj 1408 m / Східні Бескиди + Пікуй 1408 м, Besszádok (Bieszczady) / Бещади, Felsődnyszteri-Beszvidek / Верхньодністровські Бескиди, Szkolei-Beszvidek / Сколівські Бескиди, Gorgánok / Горгани, Pokutya-bukovinai-Kárpátok / Покутсько-Буковинські Карпати, Vízválasztó-gerinc / Вододільний хребет, Rónahavas + Polonina Runa 1479 m / Полонина Руна (Полонина Рівна) + Полонина Руна 1479 м, Borzsa-havas + Sztoj 1681 m, + Velikij Verh 1598 m / Полонина Боржава + Стій 1681 м, Великий Верх 1598 м, Kraszna-havas + Sziglanskij 1563 m / Полонина Красна + Сигланський 1563 м, Szvidovec + Bliznyica 1881 m / Свидовець + Близниця 1881 м, Csornohora + Hoverla 2061 m, + Petrosz 2020 m, / Черногора + Петрос 2020 м, + Говерла 2061 м, Polonina Hríniava / Гринявські гори, Jalovicsorszki-hegység / Яловичорські гори, Csivcsinói-hegyek / Чивчинські гори, Husul-Alpok / Рахівські гори (Гуцульські Альпи)

Vulkáni vonulat / Вулканічний хребет: Vihorlát + Popricsnij 1024 m / Вигорлат +

Попричний 1024 м, Makovica + Makovica 976 m / Маковиця + Маковиця 976 м, Szinyák + Dunauka / Синяк + Дунаука 1018 м, Borló (Borló-Gyil v. Nagy-Gyil) + Buzsora 1085 m, + Dehmanov 1017 m / Великий Діл (Борилов Діл) + Бужора 1085 м, + Дехманов 1017 м, Hátgerinc / хребет Хат, Nagyszőlősi-hegység + Turoj 878 m / Тупий (Хустські гори, Великий Шолес) + Тупой 878 м, Avas + Viski-kő 917 m / Оаш + П'ятра-Васкулуй 917 м, Gutin / Гутинський масив, Beregszászi-dombság / Берегівське горбогір'я

Begyakorló kérdések és feladatok / Контрольні запитання та завдання:

1. feladat: A megtanult topográfiai névanyag alapján párosítsa a következő földrajzi objektumokat / **Завдання № 1:** На основі засвоєної географічної номенклатури установіть відповідність між наступними географічними об'єктами:

1. Flis vonulat / Флішовий гірський масив	1.	a / а. Gyömbér / Дюмб'єр
2. Magas-Tátra / Високі Татри	2.	b / б. Neszamovite-tó / Несамовите
3. Külső vulkáni vonulat / Зовнішній вулканічний хребет	3.	c / в. Sopurka / Шопурка
4. Alacsony-Tátra / Низькі Татри	4.	d / г. Sztoj / Стій
5. Tisza / Тиса	5.	e / г. Ung / Уж
6. Borzsa-havas / Полонина Боржава	6.	f / д. Fehér-Kárpátok / Білі Карпати
7. Csornohora / Черногора	7.	g / е. Píkuj / Пікуй
8. Perecsenyi-medence / Перечинська улоговина	8.	h / є. Gerlachfalvi-csúcs / Герлаховський Штит
9. Keleti-Beszkidék / Східні Бескиди	9.	i / ж. Szinyák / Синяк
10. Vulkáni vonulat / Вулканічний хребет	10.	j / з. Selmec-hegység (Stiavnické Pohorie, Štiavnické vrchy)

2. feladat: Határolja le az alábbi tájakat: Északnyugati- és Északkeleti-Kárpátok / **Завдання № 2:** Охарактеризуйте межі наступних ландшафтів: Північно-західні та Українські (Північно-східні) Карпати

.....

.....

3. feladat: Vázolja Északnyugati-Kárpátok fekvését / **Завдання № 3:** Дайте коротку характеристику географічного положення Північно-західних Карпат

.....
.....
.....

4. feladat: Vázolja Északkeleti-Kárpátok vízrajzát / **Завдання № 4:** Охарактеризуйте гідрографію Українських (Північно-східних) Карпат

.....
.....
.....
.....

5. feladat: Vázolja az Északkeleti-Kárpátok domborzatának főbb vonásait / **Завдання № 5:** Охарактеризуйте основні риси рельєфу Українських Карпат

.....
.....
.....
.....

6. feladat: Röviden foglalja össze a harmadidőszak legjelentősebb földtörténeti eseményeit az Északkeleti-Kárpátok területén / **Завдання № 6:** Дайте коротку характеристику головних геологічних подій третинного періоду на території Українських Карпат

.....
.....
.....
.....

7. gyakorlat / практична робота № 7

Feladat: jelölje be vaktérképen az alábbi földrajzi objektumokat / **Завдання:** позначте на контурній карті наступні географічні об'єкти:

Keleti-Kárpátok (11. melléklet) / Східні Карпати (Додаток № 11)

Folyók / Річки: Visó / Вішеу, Iza / Іза, Tur / Тур, Szamos / Сомеш, Kraszna / Красна, Körös / Кереш, Sebes Körös / Шебеш-Кереш (Кришул-Репеде), Fekete Körös / Фекете-Кереш (Кришул-Негру), Fehér Körös / Фехер-Кереш (Кришул-Алб), Maros / Муреш, Kis-Küküllő / Тарнава Міца, Nagy-Küküllő / Тарнава Маре, Küküllő / Тарнава, Temes / Тіміш, Szeret / Серет, Aranyos-Beszterce / Бистриця, Békás-patak / потік Біказ, Tatros / Тротуш

Szorosok, hágók / Ущелини, перевали: Dédai-szoros / ущелина Деда, Békás-szoros / ущелина Біказ, Tusnádi-szoros / Тушнадський перевал, Gyimesi-szoros / Гімешський перевал, Borsai-hágó (Priszlor-hágó) / перевал Борша (перевал Присліп), Borgói-hágó / Тіхуца

Medencék / Басейни: Bélbori-medence / Білборський басейн, Gyergyói-medence / басейн Гіургеулуї (Depresiunea Giurgeului), Csíki-medence / басейн Чіучулуї (Depresiunea Ciucului), Brassói-medence / Брашовський басейн, Varóti-medence / басейн Бараолт

Vonulatok / Гірські масиви

Flis vonulat / Флішови гірські масиви: Lápos-hegység (Munții Lăpușului) / гори Лапушулуї, Bukovinai-Kárpátok / Буковинські Карпати, Csalhó / Чахлеу, Csíki-havasok / гори Чук, Háromszéki-havasok / гори Вранча, Bodóki-havasok / гори Бодок, Varóti-hegység / гори Бараолт, Brassói-havasok / Брашовські гори, Bucsecs-hegység / Бучеджі, Királykő-hegység / П'ятра-Краюлуй

Kristályos vonulat / Кристалічний хребет: Radnai-havasok + Nagy Pietrosz 2305 m / гори Родна + Петрос 2305 м, Besztercei-havasok / Бистрицькі гори, Gyergyói-havasok / гори Гіургеу

Vulkáni vonulat / Вулканічний хребет: Kelemen havasok + Pietrosz 2102 m / Келіманські гори + Петросул 2102 м, Görgényi havasok / гори Гургіу, Hargita / Харгіта

Déli-Kárpátok és Havasalföld (12. melléklet) /

Південні Карпати та Волощина (Додаток № 12)

Folyók / Річки: Duna / Дунай, Zsil / Жіу, Iszker / Іскір, Olt / Олт, Jantra / Янтра, Arges (Argyas) / Арджеш, Dimbovita / Димбовіца, Lalomita / Яломица

Szorosok, hágók / Ущелини, перевали: Vöröstoronyi-szoros / Бойцівська ущелина, Törösvári-szoros / ущелина Бран, Vaskapu / Залізні Ворота

Alföldek, síkságok, medencék / Низовини, рівнини, басейни: Hátszegi-medence / Гатегулуї, Petrozsényi / Петрошань, Olténia / Олтенія, Munténia / Мунтенія (Мунтянія), Dobrudzsa / Добруджа (Задунав'я)

Vonulatok / Гірські масиви: Fogarasi-hegység / Фегераш, Izer (Jézer-hegység) / Іезер,

Kózia (Cozia-hegység) / Цозіа, Paring / Паранг, Szebeni-havasok / Ціндрел, Kudzsiri-havasok (Sebes-hegység, Hunyadi-havasok) / гори Шебеш, Godján-hegység / гори Годенау, Szárkő / Саркеу (Тарцу), Retyezát / Ретезат, Vulkán / гори Валкан, Mehádiai-hegység / гори Мехедінті, Bánsági-hegyvidék / Банатські гори, Almási-hegység / гори Алмажулуї, Anina / Анінеї, Krassó-Szörényi-érchegység / Караш-Северінські рудні гори

Kárpát-medence (13. melléklet) / Карпатський басейн (Додаток № 13)

Alföldek, síkságok, medencék / Низовини, рівнини, басейни: Pannon-síkság / Паннонська рівнина (Тисо-Дунайська низовина, Середньодунайська рівнина, Середньодунайська низовина), Kelet-Szlovák-alföld / Східнославацька низовина, Nyírség / Ньіршег, Beregi-síkság / Березька рівнина, Szatmári-síkság / Сотмарська рівнина, Hajdúság / Гойдушаг, Hortobágy / Гортобадь, Bánát (Bánság) / Банат, Bácska / Бачка, Jászság / Ясшаг (Язигія), Pesti-síkság / Пештська рівнина, Csepeli-síkság / Чепельська рівнина, Drávaköz / Бараня, Ormánság / Орманшаг, Muraköz / Меджимурська, Mezőföld / Мезофольд, Alföld / Альфельд, Kisalföld / Малий Альфельд, Csallóköz / Житній острів, Szigetköz / Сігеткез, Fertő-Hanság / Фертїйо-Ханшаг

Dombságok / Пагорби: Dunántúli-dombság / Задунайські пагорби, Somogyi-dombság / Шомодьські пагорби, Tolnai-dombság / Толнські пагорби, Zalai-dombság / пагорби Зала, Baranyai-dombság / Баранянські пагорби, Gödöllői-dombság / Геделлеські пагорби, Cserehát / Черегат

Hegységek / Гірські масиви: Soproni-hegység / Шопронські гори, Mecsek / Мечек, Villányi-hegység / Віланьські гори, Dunántúli-középhegység / Задунайські гори, Bakony / Баконь, Balaton-felvidék / Балатон-фельвідек, Vértes-hegység / Вертеш, Velencei-hegység / гори Веленце, Dunazug-hegység / гори Дуназуг, Gerecse / Геречє, Visegrádi-hegység / Вішеградські гори, Pilis / Піліш, Budai-hegység / Будайські гори, Északi-középhegység / Північноугорські гори, Börzsöny / Бьоржьонь, Cserhát / Чергат, Mátra + Kékes 1014 m / Матра + Кекеш 1014 м, Bükk / Бюкк, Tokaji-hegység / Токайські гори, Aggteleki-karszt / Агтелекський карст

Erdélyi-középhegység (Erdélyi-szigethegység) (13. melléklet) /

Західні Румунські гори (гори Апусени) (Додаток № 13)

Meszes / Мезеш, Réz / Плопіш, Szilágysági-Bükk (Keleti-Bükk) / Бюкк Східний, Bihar / Біхор, Béli-hegység (v. Kodru) / гори Кодру-Мома, Zarándi-hegység / Зеранд (гори Зарандулуї), Gyalui-havasok / гори Гілаулуї, Erdélyi-érchegység / гори Металіч (гори Металіфері,

Трансильванські рудні гори), Királyerdő / гори Педуря-Краюлуй, Tórossói-hegység / гори Траскеу

Begyakorló kérdések és feladatok / Контрольні запитання та завдання:

1. feladat: A megtanult topográfiai névanyag alapján párosítsa a következő földrajzi objektumokat / **Завдання № 1:** На основі засвоєної географічної номенклатури установіть відповідність між наступними географічними об'єктами:

1. Maros / Муреш	1.	a / а. Anina / Анінеї
2. Brassói-medence / Брашовський басейн	2.	b / б. Kékes / Кекеш
3. Flis vonulat / Флішовий гірський масив	3.	c / в. Béli-hegység (v. Kodru) / гори Кодру-Мома
4. Radnai-havasok / Родна	4.	d / г. Olt / Олт
5. Bánsági-hegyvidék / Банатські гори	5.	e / г. Csepeli-síkság / Чепельська рівнина
6. Mátra / Матра	6.	f / д. Tatros / Тротуш
7. Західні Румунські гори (гори Апусени)	7.	g / е. Küküllő / Тарнава
8. Pannon-síkság / Паннонська рівнина	8.	h / є. Hargita / Харгіта
9. Vulkáni vonulat / Вулканічний хребет	9.	i / ж. Nagy Pietrosz / П'єтрос
10. Gyimesi-szoros / Гімесський перевал	10.	j / з. Lápos-hegység (Munții Lăpușului) / гори Лапушулуй

2. feladat: Határoolja le az alábbi tájakat: Havasalföl, Erdélyi-középhegység / **Завдання № 2:** Охарактеризуйте межі наступних ландшафтів: Волощина, Західні Румунські гори

.....

.....

.....

.....

3. feladat: Jellemezze a Keleti-Kárpátokat természetföldrajzi szempontból / **Завдання № 3:** Дайте фізико-географічну характеристику Східних Карпат

.....
.....
.....
.....

4. feladat: Vázolja a Kárpát-medence talajait / **Завдання № 4:** Охарактеризуйте особливостей ґрунтів Карпатського басейну

.....
.....
.....
.....

5. feladat: Jellemezze a Kárpát-medence éghajlatát / **Завдання № 5:** Коротко охарактеризуйте клімат Карпатського басейну

.....
.....
.....
.....

6. feladat: Vázolja a Kárpátok kialakulásának főbb geológiai szakaszait / **Завдання № 6:** Охарактеризуйте основні геологічні етапи формування Карпат

.....
.....
.....
.....

8. gyakorlat / практична робота № 8

Feladat: jelölje be vaktérképen az alábbi földrajzi objektumokat / **Завдання:** позначте на контурній карті наступні географічні об'єкти:

Balkán-félsziget (14. melléklet) / Балканський півострів (Додаток № 14)

Tengerek / Моря: Földközi-tenger / Середземне море, Adriai-tenger / Адріатичне море, Jón-tenger / Іонічне море, Égei-tenger / Егейське море, Trák-tenger / Фракійське море, Krétai-tenger / Критське море, Márvány-tenger / Мармурове море

Öblök / Затоки: Trieszti-öböl / Триєстська затока, Fiumei-öböl (Rijekai-öböl) / Рієцька затока, Kotori-öböl / Которська затока, Drin-öböl / затока Дрин, Korinthoszi-öböl / Коринфська затока, Messzíniai-öböl / Месиніакос (Мессинська затока), Lakóniai-öböl / Лаконська затока, Szaronikosz-öböl / Саронічна затока, Éviai-öböl / Еввійська затока (Евбейська затока), Pagaszitikosz-öböl / Пагасетійська затока, Thermai-öböl / Термаїкос, Szaloniki-öböl / Салонікська затока, Orfáni-öböl / Орфанська затока, Saros-öböl / Сароська затока

Szorosok, csatornák / Протоки, канали: Korinthoszi-csatorna / Коринфський канал, Bosporusz / протока Босфор, Dardanellák / Дарданелли

Szigetek / Острови: Krk / Крк, Hvar / Хвар, Korčula / Корчула, Cres / Црес, Pag / Паг, Korfu / Корфу, Kréta / Крит, Kikládok (Kükládok) / Кіклади, Santorin / Санторіні, Északi-Szporádok / Північні Споради, Déli-Szporádok / Південні Споради (Додеканес), Keleti-Szporádok / Східні Споради (Східно-Егейські острови)

Félszigetek / Півострови: Istria / Істрія, Pelopponészosz / Пелопоннес, Attika / Атика, Chalkidiki / Халкідікі

Folyók / Річки: Duna / Дунай, Dráva / Драва, Száva / Сава, Kulpa / Купа, Una / Уна, Vrbas / Врбас, Bosna / Босна, Drina / Дріна, Nagy-Morava / Велика Морава, Timok / Тимок, Iszker / Іскір, Neretva / Неретва, Drin / Дрин, Vardar (Axiosz) / Вардар (Аксіос), Marica (Évrosz) / Мариця (Еврос)

Tavak / Озера: Shkodrai-tó / Скадарське озеро, Ohridi-tó / Охридське озеро, Preszpa-tó / озеро Преспа

Medencék / Басейни: Nisi-medence / Нишська улоговина, Szófiai-medence / Софійська улоговина, Szarajevoi-medence / Сараєвська долина, Rigómező (Kosovo polje) / Косово Поле, Szkorjei-medence / долина Скоп'є, Lika-polje (Lič-mező) / поле Ліка, Mostari-polje / поле Мостар, Spártai-medence / Спартанський басейн, Olímpiai-medence / Олімпійський басейн

Hegységek / Гірські масиви: Rodope / Родопи, Rila + Muszala 2925 m / Рила (Рила-Планіна) + Мусала 2925 м, Pirin / Пирин, Rodostói-hegység (Tekir Dag) / Текірдаг, Sumadia / Шумадія, Papuk / Папук, Fruska Gora / Фрушка Гора, Dinári-hegyvidék / Динарське нагір'я (Динарські Альпи), Karszt-fennsík (Karszt-hegység) / Карстове плато (Крас, Карст), Kis-Kapela / Мала Капела, Nagy Kapela / Велика Капела, Zlatibor / Златибор, Velebit / Велеби, Dinara / Динара, Durmitor / Дурмітор, Albán hegyvidék / Албанські гори, Prokletije (Albán-Alpok) + Jezerska 2694 m / Проклетіє (Північно-Албанські Альпи) + Єзерца (Єзерце, Єзерський верх) 2694 м, Pindosz / Пінд, Parnasszosz / Парнас, Šar (Šar Planina) / Шар-Планіна, Olümposz / Олімп, Tajgetosz / Тайгет, Ida / Іда (критська Іда, Псилоретіс), Szerb-érchegység / Сербські Карпати, Balkán-hegyvidék + Botev 2376 m / Балканські гори (Стара Планіна) + Ботев 2376 м, Antibalkán (Szredna Gora) / Середна гора

Begyakorló kérdések és feladatok / Контрольні запитання та завдання:

1. feladat: A megtanult topográfiai névanyag alapján párosítsa a következő földrajzi objektumokat / **Завдання № 1:** На основі засвоєної географічної номенклатури установіть відповідність між наступними географічними об'єктами:

1. Adriai-tenger / Адриатичне море	1.	a / a. Vrbas / Врбас
2. Száva / Сава	2.	b / б. Botev / Ботев
3. Rila / Рила (Рила-Планіна)	3.	c / в. Nagy Kapela / Велика Капела
4. Trák-tenger / Фракійське море	4.	d / г. Jezerca / Єзерца
5. Dinári-hegyvidék / Динарське нагір'я (Динарські Альпи)	5.	e / г. Kikládok (Kükládok) / Кіклади
6. Prokletije (Albán-Alpok) / Проклетіє (Північно-Албанські Альпи)	6.	f / д. Vardar (Axiosz) / Вардар (Аксіос)
7. Égei-tenger / Егейське море	7.	g / е. Kotori-öböl / Которська затока
8. Balkán-hegyvidék / Балканські гори (Стара Планина)	8.	h / є. Muszala / Мусала
9. Kréta / Крит	9.	i / ж. Orfáni-öböl / Орфанська затока
10. Szaloniki-öböl / Салонікська затока	10.	j / з. Ida / Іда (критська Іда, Псилоретіс)

2. feladat: Határoolja le a Balkán félszigetet / **Завдання № 2:** Охарактеризуйте географічні межі Балканського півострова

.....
.....

3. feladat: Jellemezze a Balkán-félszigetet növényzetét és állatvilágát / **Завдання № 3:** Дайте коротку характеристику рослинності і тваринного світу Балканського півострова

.....
.....
.....
.....
.....

4. feladat: Elemezze a Dinári-hegység mai formakincsét és magyarázza meg képződésüket / **Завдання № 4:** Аналізуйте різноманітність форм поверхні Дінарських гір і поясніть їх утворення

.....
.....
.....
.....

5. feladat: Ismertesse a Balkán-félszigetet éghajlatát / **Завдання № 5:** Охарактеризуйте клімат Балканського півострова

.....
.....
.....
.....

9. gyakorlat / практична робота № 9

Feladat: jelölje be vaktérképen az alábbi földrajzi objektumokat / **Завдання:** позначте на контурній карті наступні географічні об'єкти:

Ausztrália (15. melléklet) / Австралія (Додаток № 15)

Fokok / Миси: York-fok / мис Йорк, Délkeleti-fok / Південно-Східний мис, Sandy-fok, Byron-fok / мис Байрон, Steep-fok / мис Стіп-Пойнт

Tengerek / Моря: Arafura-tenger / Арафурське море, Timor-tenger / Тиморське море, Tasmán-tenger / Тасманове море, Korall-tenger / Коралове море, Salamon-tenger / Соломонове море, Fidzsi-tenger / море Фіджі

Öblök / Затоки: Carpentaria-öböl / Карпентарія, Vincent-öböl / затока Сент-Вінсент, Spencer-öböl / Спенсер, Nagy-Ausztráliai-öböl / Велика Австралійська затока, Geographe-öböl / затока Географа, Shark-öböl / Шарк (Шарк-Бей), Bonaparte-öböl / затока Жозеф-Бонапарт, Van Diemen-öböl / затока Ван-Дімен

Szorosok / Протоки: Torres-szoros / Торресова протока, Bass-szoros / Бассова протока

Szigetek / Острови: Kenguru (Kangaroo)-sziget / острів Кенгуру, Tasmánia / Тасманія, Melville-sziget / острів Мелвілл

Félszigetek / Півострови: Arnhem-föld / Арнемленд (земля Арнема), York-félsziget / півострів Кейп-Йорк, Eyre-félsziget / півострів Ейр

Folyók / Річки: Ord / Орд, Flinders / Фліндерс, Murray / Муррей, Darling / Дарлінг, Edward / Едвард, Murrumbidgee / Маррамбіджі, Lachlan / Локлан (Лаклан), Murchison / Мерчисон, Gascoyne / Гаскойн, Fitzroy / Фіцрой, Victoria / Вікторія

Tavak / Озера: Eyre-tó / Ейр (Каті-Танда-Лейк-Ейр), Torrens-tó / Торренс, Gairdner-tó / Герднер, Macquay-tó / Маккай, Amadeus-tó / Амадіус, Argyle-tó / озеро Аргайл

Hegységek, tájak / Хребти, ландшафти: Uluru (Ayers Rock) / Улуру (Аєрс-Рок), Kata Tjuta / Ката-Тьюта, Nullarbor-síkság / Налларбор (Наалларбор), Nagy-Artézi-medence / Великий артезіанський басейн (Великий австралійський басейн), Eyre-medence / басейн Ейр, Murray-medence / басейн Муррей, Nagy-homoksivatag / Велика Піщана пустеля, Gibson-sivatag / пустеля Гібсона, Nagy-Viktória-sivatag / велика пустеля Вікторія, Simpson-sivatag / пустеля Сімпсона, Tanami-sivatag / пустеля Танамі, Kimberley-fennsík / плато Кімберлі, Barkley-fennsík / плато Баркли, Selwyn-hegység / гори Селвін, Nagy-Vízválasztó-hegység / Великий Вододільний хребет (Східно-Австралійські гори), Liverpool-hegység / гори Ліверпуль, Blue-hegység / Блакитні гори, Snowy-hegység + Mount Kosciusko 2230 m / Сніжні гори (Австралійські Альпи) + гора Косцюшко 2230 м, Grey-hegység / хребет Грей, Flinders-hegység / хребет Фліндерс, Macdonell-hegység / хребет Мак-Доннелл, Musgrave-hegység / хребет Масгрейв, Petermann-hegység / хребет Петерман, Tomkinson-hegység / хребет Томкінсон, Warburton-hegység / хребет Варбуртин, Robinson-hegység / хребет Робінзон, Carnarvon-hegység / хребет Карнарвон, Weld-hegység / хребет Велд, Barlee-hegység / хребет Барле, Hamersley-hegység / хребет Хамерсли, King-Leopold-hegység / хребет Кінг Леополд

Begyakorló kérdések és feladatok / Контрольні запитання та завдання:

1. feladat: A megtanult topográfiai névanyag alapján párosítsa a következő földrajzi objektumokat / **Завдання № 1:** На основі засвоєної географічної номенклатури установіть відповідність між наступними географічними об'єктами:

1. Van Dimen-öböl / затока Ван-Дімен	1.	a / а. Tasmánia / Тасманія
2. Eyre-félsziget / півострів Ейр	2.	b / б. Blue-hegység / Блакитні гори
3. Délkeleti-fok / Південно-Східний мис	3.	c / в. Eyre-medence / басейн Ейр
4. Murray / Муррей	4.	d / г. Argyle-tó / озеро Аргайл
5. Snowy-hegység / Сніжні гори	5.	e / г. Melville-sziget / острів Мелвілл

(Австралійські Альпи)		
6. Nagy-Vízválasztó-hegység / Великий Вододільний хребет (Східно-Австралійські гори)	6.	f / д. York-félsziget / півострів Кейп-Йорк
7. Eyre-tó / Ейр (Каті-Танда-Лейк-Ейр)	7.	g / е. Nullarbor-síkság / Налларбор (Наалларбор)
8. Kimberley-fennsík / плато Кімберлі	8.	h / є. Spencer-öböl / Спенсер
9. Carpentaria-öböl / Карпентарія	9.	i / ж. Mount Kosciusko / гора Косцюшко
10. Nagy-Ausztráliai-öböl / Велика Австралійська затока	10.	j / з. Darling / Дарлінг

2. feladat: Határoolja le Ausztráliát / **Завдання № 2:** Охарактеризуйте географічні межі Австралії

.....

.....

.....

3. feladat: Röviden írja le Ausztrália állatvilágát / **Завдання № 3:** Дайте коротку характеристику тваринного світу Австралії

.....

.....

.....

.....

4. feladat: Várolja Ausztrália növényvilágát / **Завдання № 4:** Дайте коротку характеристику рослинності Австралії

.....

.....

.....

.....

5. feladat: Jellemezze Ausztrália fekvését / **Завдання № 5:** Охарактеризуйте географічне положення Австралії

.....

.....
.....

6. feladat: Jellemezze Ausztrália vízrajzát / **Завдання № 6:** Охарактеризуйте гідрографію Австралії

.....
.....
.....
.....

7. feladat: Ismertesse Ausztrália földtani felépítését / **Завдання № 7:** Охарактеризуйте геологічну будову Австралії

.....
.....
.....
.....
.....

8. feladat: Vázolja Ausztrália domborzatát / **Завдання № 8:** Дайте коротку характеристику рельєфу Австралії

.....
.....
.....
.....
.....

9. feladat: Jellemezze Ausztrália éghajlatát / **Завдання № 9:** Охарактеризуйте клімат Австралії

.....
.....
.....
.....
.....

10. feladat: Jellemezze természetföldrajzi szempontból a Nyugat-Ausztrál-fennsíkot /
Завдання № 10: Дайте фізико-географічну характеристику Західно-Австралійського
плато

.....
.....
.....
.....
.....

10. gyakorlat / практична робота № 10

Feladat: jelölje be vaktérképen az alábbi földrajzi objektumokat / **Завдання:** позначте на
контурній карті наступні географічні об'єкти:

Óceánia és az óceánok topográfiája (16. melléklet) /

Топографія океанів та Океанії (Додаток № 16)

Mikronézia / Мікронезія: Mariana-szigetek / Маріанські острови, Karolina-szigetek /
Каролінські острови, Marshall-szigetek / Маршаллові острови

Melanézia / Меланезія: Új-Guinea / Нова Гвінея, Bismarck-szigetek / архіпелаг Бісмарка,
Salamon-szigetek / Соломонові острови, Új-Hebridák / Нові Гебриди, Új-Kaledónia / Нова
Каледонія, Fidzsi-szigetek / острови Фіджі, Új-Zéland / Нова Зеландія, Nauru / острів Науру,
Gilbert-szigetek / острови Гілберта, Ellice-szigetek / острови Елліс, Kermadec-szigetek /
Кермадек

Polinézia / Полінезія: Midway-szigetek (Pihemanu) / Мідвейські острови, Hawaii-szigetek
/ Гавайські острови, Phoenix-szigetek / острови Фенікс, Sor-szigetek / острови Лайн, Szamoá-
szigetek / архіпелаг Самоа, Tonga-szigetek / архіпелаг Тонга, Cook-szigetek / острови Кука,
Társaság-szigetek / острови Товариства, Tahiti / Ta'iti (Tagiti), Tuamotu-szigetek / острови
Туамоту, Marquises-szigetek / Маркізькі острови, Pitcairn-sziget / острови Піткерн, Húsvét-
sziget / Острів Пасхи (Рапа-Нуї)

Mélytengeri árkok / Океанічні жолоби: Mariana-árok / Маріанський жолоб, Aleut-árok /
Алеутський жолоб, Kuril-kamcsatkai-árok / Курило-Камчатський жолоб, Japán-árok /
Японський жолоб, Fülöp-árok / Філіппінський жолоб, Jáva-árok (Szunda-árok) / Яванський
жолоб (Зондський жолоб, Сундський жолоб), Tonga-árok / жолоб Тонга, Kermadec-árok /
жолоб Кермадек, Kajmán-árok / жолоб Кайман, Puerto Rico-árok / жолоб Пуерто-Рико, Közér-

amerikai-árok / Центрально-Американський жолоб, Peru-chilei-árok / Перуансько-Чилійський жолоб

Jeges-tenger / Північний Льодовитий океан, Barents-tenger / Баренцове море, Kara-tenger / Карське море, Beaufort-tenger / море Бофорта, Grönlandi-tenger / Гренландське море, Csukcs-tenger / Чукотське море, Laptjev-tenger / море Лаптевих, Kelet-szibériai-tenger / Східносибірське море, Fehér-tenger / Біле море

Atlanti-óceán / Атлантичний океан, Karib-tenger / Карибське море, Sargasso-tenger / Саргасове море, Labrador-tenger / море Лабрадор, Norvég-tenger / Норвезьке море, Északi-tenger / Північне море, Watt-tenger / Ватове море, Balti-tenger / Балтійське море, Kelta-tenger / Кельтське море, Földközi-tenger / Середземне море, Adriai-tenger / Адріатичне море, Égei-tenger / Егейське море, Krétai-tenger / Критське море, Trák-tenger / Фракійське море, Jón-tenger / Іонічне море, Ligur-tenger / Лігурійське море, Tírrén-tenger / Тирренське море, Márvány-tenger / Мармурове море, Fekete-tenger / Чорне море, Azovi-tenger / Азовське море

Csendes-óceán / Тихий океан, Bering-tenger / Берингове море, Ohotszki-tenger / Охотське море, Japán-tenger / Японське море, Kelet-kínai-tenger / Східнокитайське море, Dél-kínai-tenger / Південнокитайське море, Sulu-tenger / море Сулу, Celebesz-tenger / море Сулавесі, Filippínó-tenger / Філіппінське море, Banda-tenger / море Банда, Arafura-tenger / Арафурське море, Timor-tenger / Тиморське море, Tasmán-tenger / Тасманове море, Sárga-tenger / Жовте море, Korall-tenger / Коралове море, Salamon-tenger / Соломонове море, Fidzsi-tenger / море Фіджі

Indiai-óceán / Індійський океан, Vörös-tenger / Червоне море, Arab-tenger / Аравійське море, Jáva-tenger / Яванське море, Andamán-tenger / Андаманське море

Weddel-tenger / море Ведделла, Scotia-tenger / море Скоша, Ross-tenger / море Росса, Bellingshausen-tenger / море Беллінсгаузена, Amundsen-tenger / море Амундсена, D'Urville-tenger / море Дюрвіля, Davis-tenger / море Дейвіс

Begyakorló kérdések és feladatok / Контрольні запитання та завдання:

1. feladat: A megtanult topográfiai névanyag alapján párosítsa a következő földrajzi objektumokat / **Завдання № 1:** На основі засвоєної географічної номенклатури установіть відповідність між наступними географічними об'єктами:

1. Mikronézia / Мікронезія	1.	a / а. Ligur-tenger / Лігурійське море
2. Puerto Rico-árok / жолоб Пуерто-Рико	2.	b / б. Új-Hebridák / Нові Гебриди
3. Sargasso-tenger / Саргасове море	3.	c / в. Dél-kínai-tenger / Південнокитайське море

4. Földközi-tenger / Середземне море	4.	d / г. Tonga-szigetek / архіпелаг Тонга
5. Melanézia / Меланезія	5.	e / г. Marshall-szigetek / Маршаллові острови
6. Csendes-óceán / Тихий океан	6.	f / д. Vörös-tenger / Червоне море
7. Tonga-szigetek / архіпелаг Тонга	7.	g / е. Fehér-tenger / Біле море
8. Jeges-tenger / Північний Льодовитий океан	8.	h / є. Karib-tenger / Карибське море
9. Polinézia / Полінезія	9.	i / ж. Atlanti-óceán / Атлантичний океан
10. Indiai-óceán / Індійський океан	10.	j / з. Tonga-árok / жолоб Тонга

2. feladat: Határolja le Óceániát és az óceánokat / **Завдання № 2:** Охарактеризуйте географічні межі Океанії, а також океанів

.....

.....

.....

.....

.....

3. feladat: Vázolja az óceáni medencék kialakulását / **Завдання № 3:** Охарактеризуйте утворення океанічних улоговин

.....

.....

.....

.....

.....

4. feladat: Vázolja egy eszményi óceán áramlási képét / **Завдання № 4:** Накреслити особливості циркуляції вод в ідеальному океані

.....

.....

.....

.....

5. feladat: Jellemezze az óceánok fenékdomborzatát / **Завдання № 5:** Охарактеризуйте рельєф дна океанів

.....

.....

.....

.....

6. feladat: Vázolja az óceánok és tengerek kritériumait / **Завдання № 6:** Охарактеризуйте критерії океанів та морів

.....

.....

.....

.....

7. feladat: Röviden írja le az óceáni medencék pusztulását / **Завдання № 7:** Дайте коротку характеристику процесу зникнення океанічних улоговин

.....

.....

.....

.....

8. feladat: Ismertesse a tengervíz sótartalmának származását és eloszlását / **Завдання № 8:** Розкажіть про походження та географічний розподіл солоності вод океанів

.....

.....

.....

.....

9. feladat: Ismertesse a tengeráramlások jellemzőit / **Завдання № 9:** Розкажіть про основні характеристики морських течій

.....

.....

.....

.....

10. feladat: Ismertesse a tengervíz mozgásjelenségeit / **Завдання № 10:** Проаналізуйте види руху води в океанах

.....
.....
.....
.....

II. félév / II семестр

Tantárgyi tematika / Тематика предмету

Ázsia természeti földrajza. Ázsia fekvése, helyzete, kialakulása, felszínfejlődése, talajai, növényzete, állatvilága, éghajlata, vízrajza. Délnyugat-Ázsia. Kis-Ázsia, Kaukázus, Szír-árok, Iráni-medence. Az Arab-tábla. Közép-Ázsia. Turáni-alföld, Kazah-hátság, a Közép-Ázsiai sivatagok. Észak-Ázsia. Az Ural-hegység, Nyugat-szibériai-alföld, Közép-szibériai-felföld, Kelet-Szibéria, Altajidák-Bajkalidák. Dél-Ázsia. A Himalája rendszer, a Dekkán, az Észak-indiai-alföldek. Délkelet-Ázsia. Indokínai-félsziget, Maláj-szigetvilág. Belső-Ázsia. Külső- és Belső Mongólia, Hszincsiang, Tibet. Kelet-Ázsia. Kínai-alföldek, Löss-fennsík, Dél-Kínai-hegyvidék, Koreai-félsziget, Japán-szigetek.

Фізична географія Азії. Вступ. Положення, утворення, розвиток поверхні. Рослинність, тваринний світ, ґрунти, клімат та води. Південно-західна Азія. Мала Азія, Кавказ, Іранський-басейн, Арабська платформа. Центральна Азія. Туранська-низовина, Казахський-кряж. Пустені Центральної Азії. Південна Азія. Декан, низовини північної Індії. Гімалаї. Південно-східна Азія. Півострів Індокитай, Малайський архіпелаг. Північна Азія. Уральські-гори, Західносибірська- низовина. Далекий Схід. Середньосибірське-плато. Алтайські і Байкальські споруди. Внутрішня Азія. Тібет. Зовнішня і внутрішня Монголія. Східна Азія. Китайські низовини, гори південного Китаю. Корейський півострів, Японські острови.

Afrika természeti földrajza. Fekvése, helyzete, kialakulása, felszínfejlődése, vízrajza. Éghajlata, talajai, növényzete, állatvilága. Dél-Afrika (Kalahári-medence, Dél-Afrikai-magasföldek, Fokföld). Kelet-Afrika (Kelet-Afrikai-, és Közép-Afrikai-árok). Északkelet-Afrika (Etióp-magasföld, Abesszin-árok, Szomáli-félsziget, Afar-síkság). Egyenlítői-Afrika. Felső-Guinea (Felső-Guineai-hátság, Adamaua-fennsík, Parti-síkságok). Szudán és a Szahara (Szenegambiai-síkság, Niger-medence, Csád-medence, Felső-Nílus-medence). Szaharai felboltozódások, Szaharai medencék, Szaharai fennsíkok. Az Atlasz-vidék.

Фізична географія Африки. Вступ. Положення, утворення, розвиток поверхні, ґрунти. Клімат та води, рослинність, тваринний світ. Басейн Калахарі, Південно-Африканське нагір'я.

Східно-Африканський рифт. Середньо-Африканський рифт. Ефіопське нагір'я, півострів Сомалі, Афарська улоговина. Верхньогвинейська височина, Нагір'я Адамауа, Берегові рівнини. Сенегамбійська рівнина, Басейни Нігер та Верхнього Нілу, Басейн озера Чад. Басейни Сахари, Нагір'я Сахари. Атлаські гори.

Észak- és Közép-Amerika természeti földrajza. Fekvése, helyzete, kialakulása, felszínfejlődése. Talajai, növényzete, állatvilága, éghajlata, vízrajza. Kanadai-pajzs (Szent-Lőrinc-folyó alföldje, Kanadai-tóvidék). Grönland. Appalache vidék. Kordillerák és a Sziklás-hegység. Belső-síkságok (Mississippi-medence, Nagy-síkság). Parti-síkságok. A közép-amerikai földhíd. A Karib-szigetvilág és Hawaii.

Фізична географія Північної та Центральної Америки. Вступ. Положення, утворення, розвиток поверхні. Рослинність, тваринний світ, ґрунті, клімат та води. Низовина Святого Лаврентія, Приозерні території Канади. Аппалачі, Гори Адірондак, Плоскогір'я П'єдмонт, Гори Аллеген. Кордільєри. Місісіпійський басейн, Великі рівнини. Рівнини берегів Атлантичного океану, Флоріда. Рівнини берегів Карибського моря та Тихого океану. Центральної Америки. Антілські і Гавайські острови.

Dél-Amerika és a sarkkörnyéki területek természeti földrajza. Fekvése, helyzete, kialakulása, felszínfejlődése. Talajai, növényzete, állatvilága, éghajlata, vízrajza. Guyanai- és Brazil magasföld. Az Andok. Dél-Amerika-medencéi és Patagónia (az Orinoco- és az Amazonas medence. Patagónia, Paraná-Paraguay medence). Az Északi- és a Déli Sarkvidék természeti földrajza.

Фізична географія Південної Америки та Антарктики. Гаянська та Бразильська плоскогір'я. Анди. Амазонська, Оринокська та Ла-Платська низовина, Патагонія. Фізична географія приполярних районів. Фізична географія Арктики та Антарктики.

A gyakorlati rész ebben a félévben Ázsia, Afrika, Észak-Amerika, Dél-Amerika és az Antarktisz topográfiai névjegyzékét tartalmazza. A modul tíz gyakorlati munkában teljesíthető, gyakorlatonként egy pontért. Minden hallgató véletlenszerűen 10 különböző földrajzi nevet kap tájanként. A gyakorlat akkor sikeres, ha a hallgató a tíz névből hetet pontosan bejelöl a vázlattérképre.

Практична частина в цьому семестрі охоплює топографічну номенклатуру великих регіонів Азії, Африки, Америки та приполярних районів. Всього потрібно виконати 10 практичних робіт. За кожну виконану практичну роботу, студент отримує 1 бал. Кожен студент випадково отримує 10 різних географічних назв. Практична вважається успішною тоді, коли студент правильно зазначить 7 з 10 географічних назв на контурній карті.

A gyakorlatok az alábbi rendben folynak / Практичні проводимуться в такому порядку:

11. gyakorlat / практична робота № 11

Feladat: jelölje be vaktérképen az alábbi földrajzi objektumokat / **Завдання:** позначте на контурній карті наступні географічні об'єкти:

Délnyugat-Ázsia / Південно-Західна Азія

Kis-Ázsia (17. melléklet) / Мала Азія (Додаток № 17)

Tengerek / Моря: Fekete-tenger / Чорне море, Márvány-tenger / Мармурове море

Öblök / Затоки: Samsuni-öböl / Самсунська затока, Sinopi-öböl / затока Синоп, Izmiti-öböl / затока Ізміт, Antalyai-öböl / затока Анталія, Iskenderuni-öböl / затока Іскендерун, Gemlik-öböl / затока Гемлік, Edremiti-öböl / затока Едреміті, Izmiri-öböl / затока Ізмір, Gökova-öböl / затока Гьокова

Szorosok, csatornák / Протоки, канали: Boszporusz / Босфор, Dardanellák / Дарданелли, Mitilini / Мітіліні

Szigetek / Острови: Adalar (Herceg-szigetek) / Принцеві острови (Кизиладалар), Márvány-sziget / Мармуровий острів, Limnosz / Лемнос, Leszvosz / Лесбос, Hiosz / Хіос, Számosz / Самос, Kárpáthosz / Карпатос, Rodosz / Родос, Ciprus / Кіпр

Folyók / Річки: Kizilirmak / Кизил-Ірмак, Yezielirmak / Єшилль-Ірмак, Gediz / Гедіз, Tigris (Dicle) / Тигр (Дікле), Eufrátesz (Firat) / Євфрат (Фірат), Sakarya / Сакар'я, Ankara / Анкара, Büyük Menderes / Великий Мендерес, Sarayköy / Сарайкьой, Dalaman / Даламан, Sayhan / Сейхан, Seyhan / Джейхан

Tavak / Озера: Tuz-Gölü / Туз, Beyşehir / Бейшехір, Egridir / Егірдір, Van / Ван, Burdur / Бурдурі, Iznik / Ізнік, Eber / Ебер, Akşehir / Акшехір, Burdur / Бурдурі, Hoirani / Хойрані, Iznik / Ізнік, Ulubat / Улубаті, Konya / Кош, Sula / Сугла, Bataklik / Батаклік

Hegységek, tájak / Хребти, ландшафти: Anatóliai-felföld / Анатолійське плоскогір'я, Sultan-hegység / Султанські гори, Pontuszi-hegység / Понтійські гори, Nyugati-Torosz / Західний Тавр, Középső-Torosz + Demirkazik 3756 m / Центральний Тавр + Демірказік 3756 м, Keleti-Torosz (Délkeleti-Torosz, Örmény-Torosz) / Східний Тавр (Вірменський Тавр), Bey / Бей, Bolu / Болуї, Ilgaz / Ілгасі, Köroglu / Кероглу, Sündiken / Синдікен, Türkmen / Туркмен, Bolkar / Болкар, Ala / Ала, Tahtali / Тахталі, Ak / Акс, Тесері / Текері, Aras / Арас, Monzur / Монзур, Cengelli dagi / Ченгеллі Даг, Kizil dagi / Кизил Даг, Karadeniz / Караденіз, Isfendiyar / Ісфендіяр, Lykiai-síkság / Лікянська рівнина, Konyai-síkság / рівнина Конья

Kaukázus és az Örmény-felvidék (18. melléklet) /

Кавказ і Вірменське нагір'я (Додаток № 18)

Tengerek / Моря: Fekete-tenger / Чорне море, Kaszpi-tó / Каспійське море

Folyók / Річки: Kubán / Кубань, Terek / Терек, Kuma / Кума, Kura / Кура, Araksz / Аракс, Rioni / Ріоні

Tavak / Озера: Rica / Ріка, Szevan / Севан

Hegységek, tájak / Хребти, ландшафти: Kubán-alföld / Кубинська низовина, Terek-Kuma-alföld / Терек-Кумська низовина, Rioni-alföld / Ріонійська низовина, Kura-Araksz-alföld / Кура-Аркаська рівнина, Sirváni-síkság / Сирійські рівнини, Mugáni-sztyepp / Муганські сходи, Nagy-Kaukázus + Elbrusz 5633m, + Kazbek 5047m / Великий Кавказ + Ельбрус 5633м, + Казбек 5047 м, Kis-Kaukázus / Малий Кавказ, Örmény-felvidék / Вірменське нагір'я, Abház-hegység / Гори Абхазії, Zangezur-hegység / гори Зангезур, Qarabag-hegység / гори Карабаг, Pambak-hegység / гори Памбак, Bazum-hegység / гори Базум, Trialeti-hegység / гори Тріалет, Meszhetia-hegység / Межети́я, Szunzsa-hegység / Сунсанські гори

Hágók / Перевали: Kereszt-hágó (Grúz hadiút) / Хрестовий перевал (Грузинська військова дорога), Mamiszon-hágó (Oszét hadiút) / перевал Мамісон, Kodori-hágó / Кодорський перевал

Begyakorló kérdések és feladatok / Контрольні запитання та завдання:

1. feladat: A megtanult topográfiai névanyag alapján párosítsa a következő földrajzi objektumokat / **Завдання № 1:** На основі засвоєної географічної номенклатури установіть відповідність між наступними географічними об'єктами:

1. Samsuni-öböl / Самсунська затока	1.	a / а. Szevan-tó / озеро Севан
2. Leszvosz / Лесбос	2.	b / б. Rioni / Ріоні
3. Nagy-Kaukázus / Великий Кавказ	3.	c / в. Yezilirmak / Єшил-Ірмак
4. Kaszpi-tó / Каспійське озеро	4.	d / г. Mugáni-sztyepp / Муганські сходи
5. Örmény-felvidék / Вірменське нагір'я	5.	e / г. Márvány-tenger / Мармурове море
6. Fekete-tenger / Чорне море	6.	f / д. Kubán / Кубань
7. Araksz / Аракс	7.	g / е. Qarabag-hegység / гори Карабаг

8. Kis-Kaukázus / Малий Кавказ	8.	h / є. Mitilini / Мітіліні
9. Kubán-alföld / Кубинська низовина	9.	i / ж. Kura / Кура
10. Izmiti-öböl / затока Ізміт	10.	j / з. Elbrusz / Ельбрус

2. feladat: Határoolja le az alábbi tájakat: Kis-Ázsia, Örmény-felvidék / **Завдання № 2:** Охарактеризуйте межі наступних ландшафтів: Мала Азія, Вірменська нагір'я

.....

.....

.....

.....

3. feladat: Jellemezze Kis-Ázsiát természetföldrajzi szempontból / **Завдання № 3:** Дайте фізико-географічну характеристику Малої Азії

.....

.....

.....

.....

4. feladat: Ismertesse a Pangea őskontinens kialakulásának főbb szakaszait / **Завдання № 4:** Розкажіть про етапи формування материка Пангея

.....

.....

.....

.....

5. feladat: Elemezze a Kaukázus mai uralkodó formakincsét és magyarázza meg képződésüket / **Завдання № 4:** Аналізуйте різноманітність форм поверхні Кавказу і поясніть їх утворення

.....

.....

.....

.....

6. feladat: Jellemezze az Örmény-felvidék vízrajzát / **Завдання № 6:** Охарактеризуйте

гідрографію Вірменського нагір'я

.....

.....

.....

.....

7. feladat: Vázolja Kis-Ázsia növényzetét és talajait / **Завдання № 7:** Дайте коротку характеристику рослинності та ґрунтів Малої Азії

.....

.....

.....

.....

12. gyakorlat / практична робота № 12

Feladat: jelölje be vaktérképen az alábbi földrajzi objektumokat / **Завдання:** позначте на контурній карті наступні географічні об'єкти:

Délnyugat-Ázsia / Південно-Західна Азія

Arab-félsziget és Szír-Jordán árok (19. melléklet) / Аравійський півострів і

Сирійсько-Йорданська рифтова долина (Додаток № 19)

Tengerek / Моря: Vörös-tenger / Червоне море, Földközi-tenger / Середземне море

Öblök / Затоки: Akabai-öböl / затока Акаба, Szuezi-öböl / Суецька затока, Ádeni-öböl / Аденська затока, Ománi-öböl / Оманська затока, Perzsa (Arab)-öböl / Перська затока, Qamar-öböl / затока Камар, Kuria-öböl / затока Курія, Masirah-öböl / затока Масіра

Szorosok, csatornák / Протоки, канали: Szuezi-csatorna / Суецький канал, Bab-el-Mandeb / Баб-ель-Мандебська протока, Hormuzi-szoros / Ормузьська протока

Félszigetek / Півострови: Arab-félsziget / Аравійський півострів, Sínai-félsziget / Синайський півострів, Katar-félsziget / Катарський півострів

Folyók / Річки: Jordán / Йордан, Wadi Tharthar / Ваді Тартахар, Wadi-Fajr / Ваді-Фаджр, Wadi-Araba / Ваді-Араба, Wadi al Masilak / Ваді аль Масілак, Wadi Hadramawt / Ваді Хадрамавт, Shatt al Arab / Шатт ал Араб, Orontesz / Оронт, Litani / Літані

Tavak / Озера: Kineret (Tiberias, v. Genezáreti-tó) / Кінерет (Тиверіадське озеро), Holt-tenger / Мертве море, Al Musayyib / Аль Мусайїб, Assad / Асад, Tharthar / Тхатар, Milh / Мілх,

Dalmaj / Далмадж, Al-Hammari / Аль-Хаммарі, Sadivah / Садивах

Sivatagok / Пустелі: Nefud / Нефуд, Rub'al Hali / Рубал Халі, Szir sivatag/ Сирійська пустеля, Ad Dahna / Ад Дана, Negev / Негев, Hijarah / Хіджай

Hegységek, tájak / Хребти, ландшафти: Mekkai-hegység / гори Мекки, Asszír-hegység + Dzsebel-Abu-Hasszán 3133 m / Ассирійські гори + Джебель-Абу-Хасан 3133 м, Jemeni-hegység / Єменські гори, Shugra-hegység / гори Шугре, Shammer-hegység / гори Шаммер, Kurd-hegység / гори Курди, Libanon-hegység / Ліванські гори, Antilibanon-hegység / гори Антілібанон, Ománi-hegység / гори Оман, Drúz-hegység (Dzsabal ad-Durúz) / Джабаль аль-Друз, Hadramawt-plató / плато Хадрамавт, Golán-fennsík / Голанське плато, Judea / Юдея, Galilea / Галілея

Szerkezeti árkok / Рифтові долини: Bekaa-árok / канава Бекаа, Ghor-árok / канава Гор, Jordán-árok / Йорданська рифтова долина

Iráni-medence és peremhegységei (20. melléklet) / Іранський басейн та Іранські гори (Додаток № 20)

Folyók / Річки: Mand / Манд, Karun / Карун, Szefid / Сефіти, Harirud / Харіруд, Helmand / Гільменд, Hingol / Хінгол, Dasht / Даш, Shur / Шур, Ferah / Ферах

Tavak / Озера: Urmia / Урмія, Namak / Намак, Namakzar / Намакзар, Jaz / Яз, Bakhtegan / Бахтеган

Sivatagok / Пустелі: Dasth-e-Kevir / Деште-Кевір, Dasth-e-Lut / Деште-Лут, Dasth-e-Margow / Дашті-Марго

Hegységek, tájak / Хребти, ландшафти: Elburz + Demavend 5604 m / Ельбурз + Демавенд 5604 м, Kopet-Dag / Копет-Даг, Hindukus + Tiricsmir 7708 m / Гіндукус + Тіричмір (Тіричмір) 7708 м, Szulejmán-hegység / Сулейманські гори, Beludzsisztáni-hegység / Белуджистанські гори, Makran / Макран, Zagrosz + Zarg Kuh 4548 m / Загрос + Зердкух 4548 м, Kelet-Iráni-hegység / Східно-Іранські гори, Sefid Kuh / Сафід Кух, Kuh-e Baba / Кух-е Баба, Brinalud / Бріналуд, Malmand / Мальманд, Chagai / Чагай, Bashakerd / Башакерд, Iráni-felföld / Іранське нагір'я, Szisztán / Сістан (Систанський басейн)

Begyakorló kérdések és feladatok / Контрольні запитання та завдання:

1. feladat: A megtanult topográfiai névanyag alapján párosítsa a következő földrajzi objektumokat / **Завдання № 1:** На основі засвоєної географічної номенклатури установіть відповідність між наступними географічними об'єктами:

1. Perzsa (Arab)-öböl / Перська затока	1.	a / а. Libanon-hegység / Ліванські гори
2. Asszír-hegység / Ассирійські гори	2.	b / б. Jordán-árok / Йорданська Рифтова долина
3. Hadramawt-plató / Плато Хадрамавт	3.	c / в. Shatt al Arab / Шатт ал Араб
4. Bekaa-árok / канава Бекаа	4.	d / г. Demavend / Демавенд
5. Holt-tenger / Мертве море	5.	e / г. Tircsmir / Тірич-Мір (Тіричмір)
6. Elburz / Ельбурз	6.	f / д. Zarg Kuh / Зердкух
7. Szisztán / Сістан (Систанський басейн)	7.	g / е. Dzsebel-Abu-Hasszán / Джебель-Абу-Хасан
8. Hindukus / Гіндукус	8.	h / є. Dasth-e-Kevir / Деште-Кевір
9. Iráni-felföld / Іранське нагір'я	9.	i / ж. Helmand / Гільменд
10. Zagrosz / Загрос	10.	j / з. Wadi Hadramawt / Ваді Хадрамавт

2. feladat: Határolja le az alábbi tájakat: Szír-Jordán árot, Iráni-medence / **Завдання № 2:**

Охарактеризуйте межі наступних ландшафтів: Сирійсько-Йорданська рифтова долина, Іранський басейн

.....

.....

.....

.....

3. feladat: Vázolja az Arab-tábla növényzetét és talajait / **Завдання № 3:** Дайте коротку

характеристику рослинності та ґрунтів Аравійської платформи

.....

.....

.....

.....

4. feladat: Jellemezze az Arab-félsziget vízrajzát / **Завдання № 4:** Охарактеризуйте

гідрографію Аравійського півострова

.....

.....

.....

.....

5. feladat: Ismertesse a mikrokontinensek szerepét Ázsia területének kialakulásában / **Завдання № 5:** Охарактеризуйте роль мікроконтинентів у формуванні території Азії

.....

.....

.....

.....

.....

6. feladat: Elemezze az Arab-félsziget mai uralkodó formakincsét és magyarázza meg képződésüket / **Завдання № 6:** Аналізуйте різноманітність форм поверхні Аравійського півострова і поясніть їх утворення

.....

.....

.....

.....

7. feladat: Jellemezze a riftesedés stádiumait / **Завдання № 7:** Охарактеризуйте стадії рифтогенеза

.....

.....

.....

.....

13. gyakorlat / практична робота № 13

Feladat: jelölje be vaktérképen az alábbi földrajzi objektumokat / **Завдання:** позначте на контурній карті наступні географічні об'єкти:

Dél-Ázsia (21. melléklet) / Південна Азія (Додаток № 21)

Öblök / Затоки: Sonmiani-öböl / затока Сонміяні, Kutch-öböl / затока Катч, Khambhat-öböl / Камбейська затока, Mannari-öböl / затока Маннарі, Bengál-öböl / Бенгальська затока

Félszigetek / Півострови: Kathiawar-félsziget / півострів Катхіавар

Folyók / Річки: Indus / Інд, Sutlej / Сатлі, Chenab / Хенаб, Kabul / Кабул, Gangesz / Ганг, Chambal / Шамбал, Gandak / Гандак, Gomati / Гомати, Brahmaputra / Брахмапутра, Mahanadi / Маханаді, Godawari / Годаварі, Krisna / Кришна, Narmada / Нармада

Szorosok / Протоки: Palk-szoros / Пальська протока

Sivatagok / Пустелі: Kutch / Катч, Thar-sivatag / пустеля Тар, Sind / Сінд

Hegységek, tájak / Хребти, ландшафти: Indus-alföld / Індська рівнина, Hindusztáni-alföld / Індо-Гангська рівнина, Assami-síkság / Ассамська рівнина, Bengáli-alföld / Бенгальська рівнина, Tarai-dombság / Тарайські пагорби, Siwalik / Шивалік, Himalája + Csomolungma 8848m, + Kancsendzöngä 8597 m / Гімалаї + Джомолунгма 8848 m, + Канченджанга 8575 m, Dekkán / Плато Декан (Індійське плоскогір'я), Nyugati-Ghatok / Західні Гхати (Сах'ядрі), Keleti-Ghatok / Східні Гати, Aravalli / Араваллі, Satpura / Сатпура, Khasi / Каші, Vindhya / Vindhya, Malwa / Малава (Малва), Chota Nagpur / Чота Нагпур, Ceylon + Pidurutalagala 2524 m, + Ádám-csúcs 2243 m / Цейлон + Підуруталагала (Гора Педро) 2524 m, + Адамова вершина (Адамів пік) 2243 m

Közép-Ázsia (22. melléklet) / Центральна Азія (Додаток № 22)

Folyók / Річки: Amu-darja / Амудар'я, Bariang / Баріанг, Pandzs / Пенджаб, Szir-darja / Сирдар'я, Kara-darja / Кара-дар'я, Csü / Чу, Ili / Ілі, Karatal / Каратал, Emba / Емба, Turgaj / Тургай, Szariszu / Саріцу, Ural / Урал

Tavak / Озера: Kaszpi-tenger / Каспійське море, Aral / Аральське море, Balhas / Балхас, Szarikamis / Сарикамиське озеро, Ajdar-kul / Айдар-Кул, Tengizi-tó / Тенгіз

Sivatagok / Пустелі: Kara-kum / Каракум, Kizil-kum / Кізілкум, Mijun-kum / Мойинкум (Муюнкум), Tau-kum / Таукум, Rin-sivatag / пустеля Рін

Hegységek, tájak / Хребти, ландшафти: Tengiz-medence / Тенгізський басейн, Karagandai-medence / Карагандинський басейн, Zajszan-medence / Зайсанська котловина, Ekibasztuszi-medence / Екібастузський басейн, Ferganai-medence / Ферганська долина (Ферганська улоговина), Turgaj-kapu (Turgaj-völgy) / Тургайська долина, Turáni-alföld / Туранська рівнина, Tamdi-Tau / Тамді-Тау, Balkan-tau / Балкан-тау, Mangisz-tau / Мангіс-Тау, Betpak-Dala / Бетпак-Дала, Usztyurt-plató / Устюрт плато, Kulan-dag / Кулан-Даг, Kaplankir-fennsík / плато Капланкір, Tien-san (Mennyei-hegység) + Dzsengis Csokusz (Pobeda) 7439 m, + Nan Tengri 6995 m / Тянь-сан (Небесні гори) + пік Перемоги (Победа) 7439 м, + Хань-Тенгірі 6995 м, Aláj / Алая, Turkesztáni-hegység / Туркестанські гори, Nura-tau / Нура-тау, Hisszár-hegység / Гісарський хребет, Pamír + Iszmoilí Szomoní (Kommunizmus) 7495 m / Памір + пік Ісмаїла Самані, Kara Tau / Кара Тау, Kirgiz-hegység / Киргизькі гори, Ferganai-hegység /

гори Фергана, Turgaj-fennsík / плато Тургай, Uli-tau / Улі-Тай, Kazah-hátság / Казахський дрібносопковик

Belső-Ázsia (23. melléklet) / Внутрішня Азія (Додаток № 23)

Folyók / Річки: Herlen (Herlen-ho) / Ерлен (Ерлен-хо), Huangho (Sárga-folyó) / Хуанхо (Жовта річка), Vej / Вей, Jangce (Csang-csiang) / Янцзи-Чіань, Nan / Хань, Jüan / Юань, Jalung / Ялунг, Tarim / Тарим, Szelenga / Селенга, Orhon / Орхон, Onon / Онон

Tavak / Озера: Kuku-Nor / Куку-Нор, Lop-Nor / Лоп-Нор, Hulun / Хулун (Хулунь-Нур, Далайнор), Uvsz / Увс, Hövszgul / Хусгул, Har Usz / Хара-Ус-Нур, Hjargasz / Хяргас-Нур, Bujr / Буйр

Hegységek, tájak / Хребти, ландшафти: Dzsungár-alatau / Джунгарський Алатау, Tarbagataj / Тарбагатай, Pej-hegység (Bei Shan) / Бейшань, Altin-Tag / Алтинтаг (Алтуньшань), Csilien (Qilian)-hegység / Ціляншань (Шулянаньшань, хребет Рихтгофена), Min-hegység (Min Shan) / Миньшань, Tahszüe-hegység (Daxue Shan) / Дасюэшань, Hengtuan-hegység / гори Хэндуань (Хэндуаньшань), Nyencsen-Thanglha-hegység (Transzhimalája) / Нянчентангла, Hímalája + Csomolungma 8848 m / Гімалаї + Чомолунгма 8848 м, Karakórum + Godwin Austen 8611 m, + Nanga Parbat 8126 m / Харигорум + Годвін Остін 8611 м, + Нанга Парбат 8126 м, Kunlun / Куньлунь, Csin-hegység (Qin, Qin Lin, Csinling-hegység) / Циньлін, Ordosz-fennsík / плато Ордос, Tajhan-hegység / гори Таджикистан, Lüliang-hegység / гори Люлянг, Nagy-Hingan / Великий Хінган, Tibet / Тибет, Vögös-medence (Szecsuáni-medence) / Сичуанська западина, Tarim-medence / Таримський басейн, Dzsungáriai-medence / Джунгарія, Turfáni-medence / Турфанська улоговина, Saiduami-medence / Цайдамська котловина, Góbi / Гобі, Takla-Makán / Такла-Макан

Begyakorló kérdések és feladatok / Контрольні запитання та завдання:

1. feladat: A megtanult topográfiai névanyag alapján párosítsa a következő földrajzi objektumokat / **Завдання № 1:** На основі засвоєної географічної номенклатури установіть відповідність між наступними географічними об'єктами:

1. Palk-szoros / Пальська протока	1.	a / а. Gangesz / Ганг
2. Hímalája / Гімалаї	2.	b / б. Kaszpi-tó / Каспійське озеро
3. Assami-síkság / Ассамська рівнина	3.	c / в. Huangho (Sárga-folyó) / Хуанхо (Жовта річка)

4. Bengál-öböl / Бенгальська затока	4.	d / г. Amu-darja / Амудар'я
5. Emba / Емба	5.	e / г. Ceylon / Цейлон
6. Aral / Аральське море	6.	f / д. Jangce (Csang-csiang) / Янцзи-Чіань
7. Ili-folyó / річка Ілі	7.	g / е. Nanga Parbat / Нанга Парбат
8. Ordosz-fennsík / плато Ордос	8.	h / е. Kancsendzöngä / Канченджанга
9. Karakórum / Харигорум	9.	i / ж. Balhas / Балхас
10. Vörös-medence (Szecsúáni-medence) / Сичуанська западина	10.	j / з. Brahmaputra / Брахмапутра

2. feladat: Határolja le az alábbi tájakat: Dél-Ázsia, Közép-Ázsia / **Завдання № 2:**

Охарактеризуйте межі наступних ландшафтів: Південна Азія, Центральна Азія

.....

.....

.....

.....

3. feladat: Vázolja Dél-Ázsia vízrajzát / **Завдання № 3:** Охарактеризуйте гідрографію

Південної Азії

.....

.....

.....

.....

.....

4. feladat: Jellemezze Dél-Ázsia éghajlatát / **Завдання № 4:** Охарактеризуйте особливості

клімату Південної Азії

.....

.....

.....

.....

.....

5. feladat: Vázolja Közép-Ázsia vízrajzát / **Завдання № 5:** Охарактеризуйте гідрографію

Центральної Азії

.....
.....
.....
.....

6. feladat: Elemezze a Közép-Ázsiai sivatagok mai formakincsét és magyarázza meg képződésüket / **Завдання № 6:** Аналізуйте різноманітність форм поверхні Середньоазіатських пустель і поясніть їх утворення

.....
.....
.....
.....
.....

7. feladat: Jellemezze Belső-Ázsia éghajlatát / **Завдання № 7:** Охарактеризуйте особливості клімату Внутрішньої Азії

.....
.....
.....
.....

14. gyakorlat / практична робота № 14

Feladat: jelölje be vaktérképen az alábbi földrajzi objektumokat / **Завдання:** позначте на контурній карті наступні географічні об'єкти:

Délkelet-Ázsia (24. melléklet) / Південно-Східна Азія (Додаток № 24)

Tengerek / Моря: Andamán-tenger / Андаманське, Dél-kínai-tenger / Південно-Китайське, Jáva-tenger / Яванське, Flores-tenger / Флоресське, Banda-tenger / Банда, Maluku-tenger / Малуку, Celebesz-tenger / Селебське, Sulu-tenger / Сулу

Öblök / Затоки: Martabani-öböl / затока Мартабані, Thai-öböl (Sziámi-öböl) / Тайська (Сіамська) затока

Szorosok / Протоки: Kra-szoros / перешийок Кра, Malaka-szoros / протока Малака, Szunda-szoros / протока Сунда, Karimata-szoros / протока Карімата, Makasari-szoros / протока

Макасарі, Balabac-szoros / протока Балабак

Szigetek / Острови: Andamán-szigetek / Андаманські острови, Nicobár-szigetek / Нікобарські острови, Nagy-Szunda-szigetek / Великі Зондські острови, Szumátra / Суматра, Jáva / Ява, Borneó (Kalimantan) / Борнео (Калімантан), Celebesz (Sulawesi) / Сулавесі, Kis-Szunda-szigetek / Малі Зондські острови, Bali / Балі, Lombok / Ломбок, Sumbawa / Сумбава, Sumba / Сумба, Flores / Флорес, Timor / Тимор, Maluku-szigetek / Молуккські острови, Fülöp-szigetek / Філіппінський архіпелаг, Luzon / Лусон, Mindanao / Мінданао, Új-Guinea / Нова Гвінея, Palawan / Палаван, Halmahera / Хальмахера (Гальмагера), Seram / Серам

Félszigetek / Півострови: Maláj-félsziget / Малайський півострів (Малакка), Indokínai-félsziget / півострів Індокитай

Folyók / Річки: Irrawadi / Ірраваді, Chindwin / Чіндуїн, Salween (Nu Csiang) / Салуїн (Салуен, Наг-Чу, Ну-Цзян), Mekong (Lancang Csiang) / Меконг, Si / Сі, Menam (Chao Phraya) / Менам (Чаопхрая), Vörös-folyó / Хонгха (Червона Річка)

Tavak / Озера: Tonle Sab / Тонлесап, Tobe / Тобське, Towuti / Товуті

Hegységek, tájak / Хребти, ландшафти: Arkan-hegység / Арканські гори (Ракхайнський хребет), Patkai-hegység / хребет Паткай, Manipur-hegység / Маніпур, Vietnami-hegység / В'єтнамські гори, Kumpu-hegység / Кумонські гори, Tanen-hegység / Таненські гори, Vulian-hegység / Вуліанські гори, Vien-fennsík / Вієнське плато, Burmai-alföld / Бірманська низовина, Kambodzsai-alföld / Камбоджійська рівнина, Maoke-hegység / гори Маоке

Kelet-Ázsia (25. melléklet) / Східна Азія (Додаток № 25)

Tengerek / Моря: Sárga-tenger / Жовте море, Kelet-kínai-tenger / Східно-Китайське море, Japán-tenger / Японське море, Dél-kínai-tenger / Південно-Китайське море

Öblök / Затоки: Kelet-Koreai-öböl / Східнокорейська затока, Kjonggi-öböl / затока Кьонгі, Nyugat-Koreai-öböl / Західнокорейська затока, Liaodong-öböl / Ляодунська затока, Bohai-öböl (Pohaj-öböl) / Бохайвань, Laizhou-öböl / Лайчжоувань, Jiaozhou-öböl / затока Цзяочжоу, Hangzhoui-öböl / затока Ханчжоувань, Nemurói-öböl / затока Немуро, Uchiura-öböl / затока Утиура (Утиура-Ван), Mutsui-öböl / Мицуї затока, Kashimai-öböl / затока Кашима, Sagami-öböl / затока Сагамі, Suruga-öböl / затока Суруга, Isei-öböl / затока Ісе, Osakai-öböl / Осацька затока, Tosai-öböl / затока Тоса, Kagoshimai-öböl + Sakurajima 1117 m / затока Кагосима + Сакура-дзіма 1117 м, Wakasa-öböl / затока Вакаса, Toyamai-öböl / затока Тояма, Ishikari-öböl / затока Ісікарі

Szorosok / Протоки: Tajvani-szoros / Тайванська протока, Koreai-szoros / Корейська протока, Hajnan (Qiongzhou)-szoros / Хайнаньська протока, Csedzsu-szoros / протока Чеджу,

Tsushima-szoros / Цусімська протока, Bashi-csatorna / канал Баші, Takara-szoros / протока Такара, Tsugaru (Cugaru)-szoros / Цугарська (Сангарська) протока, Bungo-csatorna / протока Бунго, Nemurói-szoros / протока Немуро

Szigetek / Острови: Hajnan / Хайнань, Tajvan / Тайвань, Hongkong / Гонконг, Japán-szigetek / Японський архіпелаг, Hokkaido / Хоккайдо, Honshu + Fudzi (Fudzsizsan) 3776 m / Хонсю + Фудзі (Фуджі) 3776 м, Shikoku / Сікоку, Kyushu / Кюсю, Tsushima / Цусіма, Csedzsu + Halla-san 1950 m / Чеджу + Халласан 1950 м, Ryukyu-szigetek / Рюкю, Okinawa-szigetek / Окінава

Félszigetek / Півострів: Santung / Шаньдун, Liaodong / Ляодунський півострів, Leizhou / Лейчжоу (Лейчжоубаньдао), Koreai / Корейський, Boso / Босо, Shimokita / Сімо-Кіта, Tsugaru / Цугару, Noto / Ното, Izu / Ідзу, Shimabara + Unzen 1480 m / Сімабара + Ундзен 1480 м, Kii / Кіі

Folyók / Річки: Gyöngy-folyó (Csu-csiang) / Сіцзян (Чжуцзян, Перлинна річка), Min / Міньцзян (Мінь), Nan / Хан, Nagy-csatorna / Великий китайський канал, Tone / Тоне, Kitakami / Китаками, Shinano / Сінано (Сінаногава), Nan / Хан, Amnok (Jalu Jiang) / Ялуцзян (Ялу, Амноккан) Tedong / Тедонган (Тедонг), Tuman / Туманган (Туминьцзян)

Tavak / Озера: Tai (Taj, Tai Hú, Nagy-tó) / Тайху (Велике озеро), Poyangi / Поянху, Dongting / Дунтін (Дунтінху), Hongzei / Гонцегу, Biwa / Біва, Kasumi (Kasumigaura) / Касумігаура

Hegységek, tájak / Хребти, ландшафти: Jünnan-Kujcsoui-fennsík / Юньнань-Гуйчжоуське плато, Dél-Kínai (Nanling)-hegység / гори Південного Китаю, Kis-Hingan / Малий Хінган, Tajvani-hegység (Jade-hegység) / Юйшань (Нефритова гора), Dalou-hegység / гори Далу, Wuling-hegység / Уліншань, Fangdou-hegység / Фанцзіншань, Miao-hegység / гори Мяо, Wuzhi-hegység (Wúzhǐ Shān) / гори Вужі, Szobek-hegység / Собек (Собексан), Thebek-hegység / Тхебексан (Східно-Корейські гори), Qian-hegység / Цяньшань, Nan-hegység / гори Нан, Hidaka-hegység / гори Хідака, Mikuni-hegység / гори Мікуні, Kiso-hegység / гори Кісо, Chugoku-hegység / гори Тюоку, Akaishi-hegység / гори Акайсі, Shikokui-hegység / гори Сікоку (Шікоку), Kyushui-hegység / гори Кюсю, Vuhan-medence / басейн Ухань, Kínai-alföld / Велика Китайська (Північнокитайська, Хуанхуайська) рівнина, Kantó-alföld / рівнина Канто, Ishikari-alföld / рівнина Ісікарі, Osakai-medence / басейн Осаки, Kiotoi-medence / басейн Кіото, Nagoyai-medence / басейн Нагоя

Begyakorló kérdések és feladatok / Контрольні запитання та завдання:

1. feladat: A megtanult topográfiai névanyag alapján párosítsa a következő földrajzi

objektumokat / **Завдання № 1:** На основі засвоєної географічної номенклатури установіть відповідність між наступними географічними об'єктами:

1. Új-Guinea / Нова Гвінея	1.	a / а. Flores sziget / острів Флорес
2. Kambodzsai-alföld / Камбоджійська рівнина	2.	b / б. Sakurajima / Сакура-дзіма
3. Thai (Sziámi) –öböl / Тайська (Сіамська) затока	3.	c / в. Luzon / Лусон
4. Kis-Szunda-szigetek / Малі Зондські острови	4.	d / г. Gyöngy-folyó (Csu-csiang) / Сіцзян (Чжуцзян, Перлинна річка)
5. Fülöp-szigetek / Філіппінський архіпелаг	5.	e / г. Tonle Sab / Тонлесап
6. Kagoshimai-öböl / затока Кагосима	6.	f / д. Menam (Chao Phraya) / Чаопхрая (Менам)
7. Honshu / Хонсю	7.	g / е. Szobek-hegység / Собек (Собексан),
8. Koreai-szoros / Корейська протока	8.	h / е. Maoke-hegység / гори Маоке
9. Dél-Kínai (Nanling)-hegység / гори Південного Китаю	9.	i / ж. Tsushima / Цусіма
10. Koreai-félsziget / Корейський півострів	10.	j / з. Fudzsi (Fudzsiszan) / Фудзі (Фуджі)

2. feladat: Határolja le az alábbi tájakat: Délkelet-Ázsia, Kelet-Ázsia / **Завдання № 2:** Охарактеризуйте межі наступних ландшафтів: Південно-Східна та Східна Азія

.....

.....

.....

.....

3. feladat: Írja le a konvergens lemezszegélyek mentén kialakult folyamatokat / **Завдання № 3:** Охарактеризуйте процеси, що відбуваються вздовж меж конвергентних літосферних плит

.....

.....

.....

.....

.....

.....

4. feladat: Vázolja Kelet-Ázsia vízrajzát / **Завдання № 4:** Охарактеризуйте гідрографію Східної Азії

.....

.....

.....

5. feladat: Jellemezze Délkelet-Ázsia éghajlatát / **Завдання № 5:** Дайте коротку характеристику особливостей клімату Південно-Східної Азії

.....

.....

.....

6. feladat: Vázolja Kelet-Ázsia növényzetét / **Завдання № 6:** Охарактеризуйте рослинного світу Східної Азії

15. gyakorlat / практична робота № 15

Feladat: jelölje be vaktérképen az alábbi földrajzi objektumokat / **Завдання:** позначте на контурній карті наступні географічні об'єкти:

Észak-Ázsia (26. melléklet) / Північна Азія (Додаток № 26)

Tengerek / Моря: Jeges-tenger / Північний Льодовитий океан, Csendes-óceán / Тихий океан, Kara-tenger / Карське море, Bering-tenger / Берингове море, Laptev-tenger / море Лаптевих, Ohotszki-tenger / Охотське море, Kelet-szibériai-tenger / Східносибірське море, Csukcs-tenger / Чукотське море

Öblök / Затоки: Bajdarata-öböl / Байдарацька губа, Ob-öböl / Обська губа, Taz-öböl /

Тазівська губа, Gidai-öböl / Гиданська губа, Jenyiszej-öböl / Єнісейська губа, Olenyok-öböl / Оленьоцька затока, Vuor-Haja-öböl / Буор-Хая губа, Hatanga-öböl / затока Хатанга, Jana-öböl / Янська затока, Csaun-öböl / Чаунська губа, Koljucsin-öböl / Колючинська губа, Anadir-öböl / Анадирська затока, Oljutorszkij-öböl / Олюторська затока, Kreszta-öböl / затока Хреста, Karagai-öböl / Карагінська затока, Penzsina-öböl / Пенжинська губа, Gizsiga-öböl / Гижигинская губа, Selihov-öböl / Затока Шеліхова, Тауґ-öböl / Тауйська губа, Туерпенуйе-öböl / затока Терпіння, Uda-öböl / Удська губа, Szahalin-öböl / Сахалінська затока, Amur-öböl / Амурська затока

Szigetek / Острови: Novaja Zemlja / Нова Земля, Vajgács-sziget / острів Вайгач, Ferenc József-föld / Земля Франца-Йосифа, Szevernaja Zemlja / Північна Земля, Új-Szibériai-szigetek / Новосибірські острови, Ajon-sziget / острів Айон, Vrangelsziget / острів Врангелья, Anjou-szigetek / острів Анжу, Ljahov-szigetek / Ляховські острови, Kurili-szigetek / Курильські острови, Aleut-szigetek / Алеутські острови, Parancsnok-szigetek / Командорські острови

Félszigetek / Півострови: Jamal-félsziget / півострів Ямал, Gidai-félsziget / Гиданський півострів, Tajmír-félsziget / Таймирський півострів, Csukcs-félsziget / Чукотський півострів, Kamcsatka / Камчатський півострів

Szorosok / Протоки: Kara-szoros / Карські Ворота, Bering-szoros / Берингова протока, Tatár-szoros / Татарська протока, Vilkickij-szoros / протока Вількицького, Dmitrij Laptjev-szoros / протока Дмитра Лаптева, La Perouse-szoros / протока Лаперуза

Az Urál-hegység (27. melléklet) / Уральські гори (або Урал) (Додаток № 27)

Paj-Ноґ + Moreiz (Veszej-Ре) 423 m / Пай-Хой + Морейз 423 m, Sarki-Urál + Pajер 1472 m / Полярний Урал + Пайер 1472 m, Sarkközeli-Urál + Narodna 1895 m / Приполярний Урал + Народна 1895 m, Északi-Urál + Telyposziz 1617 m / Північний Урал + Тельпосиз 1617 m, Középső-Urál + Szerednyij Baszeg 994 m / Середній Урал + Середній Басег 994 m, Déli-Urál + Jamantau 1640 m / Південний Урал + Ямантау 1640 m, Mugodzsar (Mugaldzsár) + Boktibáj 657 m / Мугоджари + Боктибай 657 m

Nyugat-szibériai-alföld (27. melléklet) / Західносибірська рівнина (Додаток № 27)

Folyók / Річки: Ob / Об, Taz / Таз, Szoszva / Сосва, Pur / Пур, Irtis / Іртис, Nadim / Надім, Isim / Ишим, Tobol / Тобол, Csulim / Чулим

Hátságok / Височини: Gidai-hátság / Гиданська (Танамська) височина, Taz-hátság / Тазська височина, Szibériai-hátság / Сибірські Ували, Alsó-Jenyiszej-hátság /

Нижньосінейська височина, Szalairi-hátság / Салаїрський кряж

Hegységek, tájak / Хребти, ландшафти: Alsó-Ob-alföld / Ніжно-Обська рівнина, Közép-Ob-alföld / Середньообська низовина, Konda-alföld / Кондинська низовина, Isim-alföld / Ішимська рівнина, Vaszjugan-alföld / Васюганська рівнина, Szurgut-alföld / Сургутська рівнина, Hanti-Manysi-alföld / Ханті-Мансійська рівнина, Baraba-alföld / Барабинська низовина, Kulunda-alföld / Кулундинська рівнина, Turuhan alföld / Туруханська низовина, Jenyiszej-síkság / Єнісейська рівнина

Közép-szibériai-fennsík (27. melléklet) / Сибірська платформа (Додаток № 27)

Tavak / Озера: Tajmír-tó / озеро Таймир, Bajkál-tó / озеро Байкал

Folyók / Річки: Léna / Лена, Viljuij / Вілюй, Aldan / Алдан, Oljokta / Олекма (Ольокма), Vityim / Вітім, Olenyok / Оленьок, Anabár / Анабар, Hatanga / Хатанга, Heta / Хета, Jenyiszej / Єнісей, Angara / Ангара, Köves Tunguzka / Підкам'яна Тунгуска (Середня Тунгуска), Alsó Tunguzka / Нижня Тунгуска

Hegységek, tájak / Хребти, ландшафти: Birranga-hegység / гори Бірранга, Putorána-fennsík / плато Путорана, Anabár-fennsík / Анабарське плато, Tunguz-fennsík / Тунгуське плато, Közép-Tunguz-felföld / Середньо-Тунгуське плато, Léna-Angara-fennsík / Лено-Ангарське плато, Léna-felföld / Приленське плато, Angara-felföld / Приангарське Плато, Sziverma-felföld / Сиверма плато, Viljuij-felföld / Вілюйське плато, Észak-szibériai-alföld / Північносибірська низовина (Таймирська низовина), Közép-Jakut-medence / Центральноякутська низовина (Центральноякутська рівнина, Вілюйська низовина), Olenyok-medence / Оленьокський басейн, Tunguz-medence / Тунгуський вугільний басейн, Kanczk-Acsinszki-medence / Кансько-Ачинський вугільний басейн, Irkutszki-medence / Іркутський вугільний басейн

Kelet-Szibéria és Távols-Kelet (28. melléklet) /

Східний Сибір і Далекий Схід (Додаток № 28)

Folyók / Річки: Kolima / Колима, Amur / Амур, Omolon / Омолон, Bureja / Буря, Ingyigirka / Індигірка, Zeja / Зея, Jana / Яна, Usszuri / Уссурі, Anadir / Анадир, Szungari / Сунгарі, Szelenga / Селенга, Silka / Шилка

Hegységek, tájak / Хребти, ландшафти: Verhojanszki-hegység / Верхоянський хребет, Kulari-hegység / Куларський хребет, Cserszkij-hegység / Хребет Черського, Szuntár-Hajata / Сунтар-Хаята, Мома-hegység / Момський хребет, Kolima-hegység / Колимське нагір'я

(Колимський хребет), Anjui-hegység / Анюйський хребет, Oloj-hegység / Олойський хребет, Omszukcsani-hegység / Омсукчанський хребет, Ulahan-Bom-hegység / Улахан-Бом, Aldan-Ucsur-hegység / хребет Суннагин (Алдан-Учур), Csukcs-hegység / Чукотське нагір'я (Чукотський хребет), Dzsugzsúr / Джугджур, Bureja / Буреїнський хребет, Turana-hegység / Токинський Становик, Szihote-Aliny / Сихоте-Алїнь, Nyugat-szahalini-hegység / Західносахалїнські гори, Kelet-szahalini-hegység / Східно-Сахалїнські гори, Szeregyinnij-hegység / Серединний хребет, Korják-hegység / Коряцьке нагір'я, Jana-felföld / Янське плоскогір'я, Anadir-fennsík / Анадирське плоскогір'я, Elgi-fennsík / Ельгїнське плоскогір'я, Ojmjakon-felföld / Оймяконське нагір'я, Jukagir-fennsík / Юкагирське плоскогір'я, Anadir-fennsík / Анадирське плоскогір'я, Jana-Ingyigirka alföld / Яно-Індигірська низовина, Kolima-alföld / Колимська низовина, Léna-medence / басейн Лени, Anadir-alföld / Анадирська низовина, Altaj + Beluha (Kadin-Bazsi) 4506 m / Алтайські гори + Белуха (Тригорова, Кадын-Бажы) 4506 м, Góbi-Altaj / Алтай Гобійський, Mongol-Altaj / Монгольський Алтай, Szaján / Саян (Саянські гори), Tannu-Ola / Танну-Ула, Primorszkij-hegység / Приморський хребет, Vajkál-hegység / Байкальський хребет, Jablonov-hegység / Яблоновий хребет, Barguzini-hegység / Баргузинський хребет, Sztanovoj-hegység / Становий хребет

Kamcsatkai vulkánok / Вулкани Камчатки: + Kljucsevszkaja Szopka 4750 m / + Ключевська Сопка 4750 м, + Korjakszkaja Szopka 3464 m / + Коряцька Сопка 3464 м, + Sivelucs 3335 m / + Шівелуч 3335 м

Begyakorló kérdések és feladatok / Контрольні запитання та завдання:

1. feladat: A megtanult topográfiai névagyag alapján párosítsa a következő földrajzi objektumokat / **Завдання № 1:** На основі засвоєної географічної номенклатури установіть відповідність між наступними географічними об'єктами:

1. Csukcs-tenger / Чукотське море	1.	a / а. Narodna / Народна
2. Tajmír-félsziget / Таймирський півострів	2.	b / б. Irtis / Іртис
3. Csaun-öböl / Чаунська губа	3.	c / в. Köves Tunguzka / Підкам'яна Тунгуска (Середня Тунгуска)
4. Sarkközeli-Urál / Приполярний Урал	4.	d / г. Koljucsin-öböl / Колючинська губа
5. Ob / Об	5.	e / г. Natanga / Хатанга
6. Altaj / Алтайські гори	6.	f / д. Birranga-hegység / гори Бірранга

7. Kamcsatka / Камчатка	7.	g / е. Bajkál-tó / озеро Байкал
8. Észak-szibériai-alföld / Північносибірська (Таймирська) низовина	8.	h / е. Sivelucs / Шівелуч
9. Jenyiszej / Єнісей	9.	i / ж. Ajon-sziget / острів Айон
10. Angara / Ангара	10.	j / з. Beluha / Белуха

2. feladat: Határolja le az alábbi tájakat: Urál-hegység, Nyugat-szibériai-alföld / **Завдання № 2:** Охарактеризуйте межі наступних ландшафтів: Уральські гори, Західносибірська рівнина

.....

.....

.....

.....

3. feladat: Vázolja Észak-Ázsia vízrajzát / **Завдання № 3:** Охарактеризуйте гідрографію Північної Азії

.....

.....

.....

.....

4. feladat: Röviden foglalja össze a negyedidőszak legjelentősebb földtörténeti eseményeit Észak-Ázsia területén / **Завдання № 4:** Дайте коротку хіриктеристику головних геологічних подій четвертинного періоду на території Північної Азії

.....

.....

.....

.....

5. feladat: Elemezze Nyugat-Szibéria mai formakincsét és magyarázza meg képződésüket / **Завдання № 5:** Аналізуйте різноманітність форм поверхні Північно-Сибірської низовини і поясніть їх утворення

.....

.....

.....
.....

6. feladat: Ismertesse az örökfagy kialakulását befolyásoló tényezőket / **Завдання № 6:**
Ознайомте з факторами, які впливають на утворення вічної мерзлоти

.....
.....
.....
.....
.....

7. feladat: Jellemezze a mállás intenzitását Észak-Ázsia egyes éghajlati öveiben / **Завдання № 7:**
Охарактеризуйте інтенсивність вивітрювання у різних кліматичних зонах Північної Азії

.....
.....
.....
.....
.....

8. feladat: Ismertesse az Urál földtani felépítését és kialakulásának főbb szakaszait / **Завдання № 8:**
Охарактеризуйте геологічну будову Уралу та основні етапи його формування

.....
.....
.....
.....

16. gyakorlat / практична робота № 16

Feladat: jelölje be vaktérképen az alábbi földrajzi objektumokat / **Завдання:** позначте на контурній карті наступні географічні об'єкти:

Afrika (29. melléklet) / Африка (Додаток № 29)

(fokok, öblök, szorosok, szigetek, félszigetek, folyók / миси, затоки, протоки, острови, півострови, річки)

Fokok / Миси: Tib-fok (Bon-fok) / мис Тіб (мис Бон), Guardafui-fok / мис Гвардафуй, Hafun-fok / мис Хафун (мис Рас Гафун), Agulhas-fok (Tű-fok) / мис Агулья (Голковий), Jóreménység foka / мис Доброї Надії, Marca-fok / мис Марка, Lopez-fok / мис Лопес, Pálma-fok / мис Пальмас, Zöld-fok / мис Зелений, Blanc (Abiadh)-fok / мис Бланко

Öblök / Затоки: Gabesi-öböl / затока Габес, Sidra-öböl / затока Сідра, Sofalai-öböl / Софалайська затока, Delagoa-öböl (Maputo-öböl) / затока Делагоа (Мапуту), Benguelai-öböl / затока Бенгела, Guineai-öböl / Гвінейська затока

Szorosok / Протоки: Gibraltári-szoros / Гібралтарська протока, Tuniszi-csatorna / Туніський канал, Mozambiki-csatorna / Мозамбіцька протока, Szuezi-csatorna / Суецький канал

Szigetek / Острови: Szokotra / Сокотра, Pemba / Пемба, Zanzibár / Занзібар, Mafia / Мафія, Seychelle-szigetek / Сейшельські острови, Amirante-szigetek / острови Аміранте, Comore-szigetek / Коморські острови, Mauritius / Маврикій, Réunion / Реюньйон, Madagaszkár / Мадагаскар, Sao Tomé / Сан-Томе, Principe / Принсіпі, Bioko / Біоко, Zöld-foki-szigetek / острови Зеленого мису, Kanári-szigetek / Канарські острови, La Palma / Ла-Пальма, Tenerife + Teide 3718 m / Тенерифе + Тейде 3718 m, Gran Canaria / Гран-Канарія, Madeira-szigetek / Мадейра, Azori-szigetek / Азорські острови, Mascarenhas-szigetek / Маскаренські острови

Félszigetek / Півострови: Szomáli-félsziget / Сомалійський півострів

Folyók / Річки: Nílus / Ніл, Kagera / Кагера, Fehér-Nílus / Білий Ніл, Bahr-al-Ghazal / Бахр-ель-Газаль, Sobat / Собат, Kék-Nílus / Блакитний Ніл, Dinder / Діндер, Rahad / Рахад, Atbara / Атбара, Awash / Аваш, Jubba / Джубба, Shabeelle / Шебелле (Вебі-Шебелле), Tana / Тана, Rufiji / Руфіджі, Ruvuma / Рувума, Zambézi / Замбезі, Kvando / Квандо, Kafue / Кафуе, Viktória-vízesés / водоспад Вікторія, Shire / Шире, Limpopo / Лімпопо (Крокодилова річка), Tugela / Тугела, Oranje / Оранжева, Vaal / Вааль, Cunene (Kunene) / Кунене, Kwanza / Кванза, Kongó / Конго, Lualaba / Луалаба, Luapula / Луапула, Luvua / Лувуа, Lukuga / Лукуга, Aruwimi / Арувімі, Lomami / Ломамі, Ruki / Рукі, Ubangi / Убангі, Sangha / Санга, Kasai / Касаї, Boyoma-vízesés (Stanley-vízesés) / водоспад Стенлі (водоспад Бойома), Inga-vízesés (Livingstone-vízesés) / водоспад Лівінгстон, Chari / Шарі, Logone / Логон, Bahr-al-Ghazal / Бахр-ель-Газаль, Niger / Нігер, Benue / Бенуе, Volta / Вольта, Cubango (Okowango) / Кубанго (Окованго), Komoé / Комоэ, Sassandra / Сасандра, Gambia / Гамбія, Szenegál-folyó / Сенегал (Сенегал), Moulouya / Мулуя (Уед-Мулуя)

Begyakorló kérdések és feladatok / Контрольні запитання та завдання:

1. feladat: A megtanult topográfiai névanyag alapján párosítsa a következő földrajzi

objektumokat / **Завдання № 1:** На основі засвоєної географічної номенклатури установіть відповідність між наступними географічними об'єктами:

1. Mozambiki-csatorna / Мозамбіцька протока	1.	a / а. Vaal-folyó / ричка Вааль
2. Tib-fok (Bon-fok) / мис Тіб (мис Бон)	2.	b / б. Logone / Логон
3. Nílus / Ніл	3.	c / в. Ubangi / Убангі
4. Oranje-folyó / Оранжева ричка	4.	d / г. Tuniszi-csatorna / Туніський канал
5. Zambézi / Замбезі	5.	e / г. Jubba / Джубба
6. Chari / Шарі	6.	f / д. Comore-szigetek / Коморські острови
7. Niger / Нігер	7.	g / е. Tenerife / Тенерифе
8. Kongó / Конго	8.	h / є. Venue / Бенуе
9. Szomáli-félsziget / Сомалійський півострів	9.	i / ж. Dinder / Діндер
10. Kanári-szigetek / Канарські острови	10.	j / з. Viktória-vízesés / водоспад Вікторія

2. feladat: Határolja le Afrikát / **Завдання № 2:** Охарактеризуйте межі Африки

.....

3. feladat: Várolja az elsivatagosodás tényezőit Afrikában / **Завдання № 3:** Розеажіть про чинники опустелення в Африці

.....

4. feladat: Várolja Észak-Afrika éghajlatát / **Завдання № 4:** Дайте коротку характеристику особливостей клімату Північної Африки

.....

5. feladat: Vázolja Kelet-Afrika növényzetét és talajait / **Завдання № 5:** Охарактеризуйте рослинний світ та ґрунти Східної Африки

.....
.....
.....
.....

6. feladat: Jellemezze a Kongó-medencét természetföldrajzi szempontból / **Завдання № 6:** Дайте фізико-географічну характеристику басейну Конго

.....
.....
.....
.....

7. feladat: Elemezze a szavannák mai formakincsét és magyarázza meg képződésüket / **Завдання № 7:** Аналізуйте різноманітність форм поверхні саван і поясніть їх утворення

.....
.....
.....
.....

8. feladat: Vázolja Dél-Afrika fekvését / **Завдання № 8:** Дайте коротку характеристику географічного положення Південної Африки

.....
.....
.....

9. feladat: Vázolja Dél-Afrika vízrajzát / **Завдання № 9:** Охарактеризуйте гідрографію Південної Африки

.....
.....
.....
.....

10. feladat: Jellemezze a sivatagtípusokat / **Завдання № 10:** Охарактеризуйте типів пустель

.....

.....

.....

.....

.....

17. gyakorlat / практична робота № 17

Feladat: jelölje be vaktérképen az alábbi földrajzi objektumokat / **Завдання:** позначте на контурній карті наступні географічні об'єкти:

Afrika (29. melléklet) / Африка (Додаток № 29)

(tavak, mocsarak, víztározók, tájak, medencék, sivatagok, hegységek / озера, болота, водосховища, ландшафти, басейни, пустелі, гори)

Tavak, mocsarak, víztározók / Озера, болота, водосховища: Nasszer-tó / озеро Насер, Kariba / водосховище Кариба, Csád-tó / озеро Чад, Tana-tó / озеро Тана, Turkana-tó (Rudolf-tó) / озеро Туркана (озеро Рудольф), Viktória-tó / озеро Вікторія, Albert-tó / озеро Альберт, Edward-tó (Rutanzige-tó) / озеро Едуард, Kivu-tó / озеро Ківу, Tanganyika-tó / озеро Танганьїка, Malawi-tó (Nyasza-tó) / озеро Малаві (озеро Ньяса), Mweru / Мверу, Bangweulu-tó / озеро Бангвеулу, Okavango-mocsár / болота Окаванго, Ngami-tó / озеро Нгамі, Etosha-mocsár / болота Етоша, Assal-tó / озеро Ассаль

Sivatagok / Пустелі: Szahara / Сахара, Nyugati-Erg / Великий Західний Ерг, Keleti-Erg / Великий Східний Ерг, Líbiai-sivatag / Лівійська пустеля, Kalahári / Калахарі, Namíb-sivatag / пустеля Наміб, Arab-sivatag / Аравійська пустеля, Núbiai-sivatag / Нубійська пустеля

Hegységek, tájak / Хребти, ландшафти: Rabszolga-part / Невільницький берег, Arany-part / Золотий берег, Elefántcsont-part / берег Слонової Кістки, Vors-part / Перцовий берег, Kongó-medence / синекліза Конго, Masai-sztyepp / Масайський степ, Ngorongoro-kráter / кратер Нгоронгоро, Kattara-mélyföld / депресія Каттара, Danakil-mélyföld / западина Данакіль, Bodolé / западина Боделе, Fezzán / западина Феццан, Matabele-fennsík / Матабелленд, Transvaal / Трансвааль, Búr-magasföld / нагір'я Басуто, Damaraföld / Дамараленд, Leshotó-föld + Thabana Ntlenyana 3482 m / Лесото + Табана-Нтленьяна 3482 м, Nama-föld / Намаленд, Fokföld / Капська колонія, Afar-síkság / рівнина Афар, Észak-Afrika / Північна Африка, Dél-

Afrika / Південна Африка, Kelet-Afrika / Східна Африка, Északkelet-Afrika / Північносхідна Африка, Felső-Guinea / Верхня Гвінея, Szudán / Судан, Egyenlítői-Afrika / Екваторіальна Африка, Rif-hegység / гори Ріф (Ер-Ріф), Atlasz + Toubkal 4167 m / Атлаські гори + Тубкаль (Джебель-Тубкаль) 4167 м, Tassili-N'Ajjer / гори Тассілі-Н'Аджер, Ahaggar / Ахаггар, Aïr-hegység / плато Аїр, Tibeszi-hegység + Emi Koussi 3415 m / гори Тібесті + Емі-Куссі 3415 м, Ennedi-hegység / плато Еннеді, Etióp-magasföld / Ефіопське нагір'я, Teleki-vulkán 646 m / вулкан Телекі 646 м, Mount Elgon 4628 m / гора Ельгон 4628 м, Mount Kenya 5199 m / Монт Кенія 5199 м, Kilimandzsáró + Meru 4566 m, + Kibo 5895 m / Кіліманджаро + Меру 4566 м, + Кібо 5895 м, Ruwenzori + Margherita 5220 m / Рувензорі + Маргерита 5220 м, Mitumba-hegység (Virunga-hegység) + Nyiragongo 3470 m, + Nyamuragira 3058 m / гори Мітумба (гори Вірунга) + Ньїрагонго 3470 м, + Ньямлагіра (Ньямурагіра) 3058 м, Sárkány-hegység (Drakensberge) + Thabana Ntlenyana (Thabantshonyana) 3482 m / Драконові гори + Табана-Нтленьяна 3482 м, Karoo-hegység / гори Кару, Bié-fennsík / плато Біє, Lunda-küszöb / плато Лунда, Asande-küszöb / плато Азанде, Adamaoua-fennsík + Kamerun 4070 m / плато Адамава + Камерун 4070 м, Josi-fennsík / плато Джос, Fouta-Djalon / Фута-Джаллон, Serengeti-fennsík / плато Серенгеті

Begyakorló kérdések és feladatok / Контрольні запитання та завдання:

1. feladat: A megtanult topográfiai névanyag alapján párosítsa a következő földrajzi objektumokat / **Завдання № 1:** На основі засвоєної географічної номенклатури установіть відповідність між наступними географічними об'єктами:

1. Kalahári / Калахарі	1.	a / а. Kongó-medence / Синекліза Конго
2. Szahara / Сахара	2.	b / б. Kibo / Кібо
3. Atlasz / Атлаські гори	3.	c / в. Tana-tó / озеро Тана
4. Kilimandzsáró / Кіліманджаро	4.	d / г. Assal-tó / озеро Ассаль
5. Adamaoua-fennsík / плато Адамава	5.	e / г. Nyiragongo / Ньїрагонго
6. Tibeszi-hegység / гори Тібесті	6.	f / д. Nyugati-Erg / Великий Західний Ерг
7. Egyenlítői-Afrika / Екваторіальна Африка	7.	g / е. Okavango-mocsár / болота Окаванго
8. Mitumba-hegység (Virunga-hegység) / гори Мітумба (Гори Вірунга)	8.	h / є. Kamerun-hegy / гора Камерун

9. Afar-síkság / рівнина Афар	9.	i / ж. Emi Koussi / Емі-Куссі
10. Etióp-magasföld / Ефіопське нагір'я	10.	j / з. Toubkal / Тубкаль (Джебель-Тубкаль)

2. feladat: Határolja le az alábbi tájakat: Szudán, Dél-Afrika / **Завдання № 2:** Охарактеризуйте межі наступних ландшафтів: Південна Африка, Судан

.....

.....

.....

3. feladat: Vázolja Kelet-Afrika éghajlatát / **Завдання № 3:** Дайте коротку характеристику особливостей клімату Східної Африки

.....

.....

.....

4. feladat: Vázolja a Kongó-medence legfontosabb vízrajzi vonásait / **Завдання № 4:** Охарактеризуйте гідрографію басейну Конго

.....

.....

.....

.....

5. feladat: Elemezze a Szahara mai formakincsét és magyarázza meg képződésüket / **Завдання № 5:** Аналізуйте різноманітність форм поверхні Сахари і поясніть їх утворення

.....

.....

.....

.....

6. feladat: Röviden vázolja Afrika növényzeti zónáinak legfontosabb jellemzőit / **Завдання № 6:** Дайте коротку характеристику рослинних зон Африки

.....

.....

.....

.....
.....

7. feladat: Vázolja a Száhel-övezet növényzetét, állatvilágát és talajait / **Завдання № 7:** Розкажіть про рослинності, тваринного світу та ґрунтів зони Сахелю

.....
.....
.....
.....

8. feladat: Vázolja a Kongó-medence éghajlatát / **Завдання № 8:** Охарактеризуйте особливості клімату басейну Конго

.....
.....
.....
.....

9. feladat: Vázolja Észak-Afrika legfontosabb vízrajzi vonásait / **Завдання № 9:** Охарактеризуйте гідрографію Північної Африки

.....
.....
.....
.....

10. feladat: Vázolja a Száhel-övezet fekvését / **Завдання № 10:** Дайте коротку характеристику географічного положення зони Сахелю

.....
.....

18. gyakorlat / практична робота № 18

Feladat: jelölje be vaktérképen az alábbi földrajzi objektumokat / **Завдання:** позначте на контурній карті наступні географічні об'єкти:

Észak- és Közép-Amerika (30. melléklet) /

Північна та Середня Америка (Додаток №30)

(**fokok, tengerek, öblök, szorosok, szigetek, félszigetek / миси, моря, затоки, протоки, острови, півострови**)

Fokok / Миси: Columbia-fok / мис Колумбія, Race-fok / мис Кейп-Рейс, Hatteras-fok / мис Гаттерас, Sable-fok / мис Сейбл, Puerto Angel / Пуерто Ангель, San Lucas-fok / мис Сан-Лукас, Mendocino-fok / мис Мендосіно, St. Charles-fok / мис Сент-Чарльз, Prince of Wales-fok / Мис Принца Уельського

Tengerek / Моря: Beaufort-tenger / Море Бофорта, Lincoln-tenger / море Лінкольна, Labrador-tenger / море Лабрадор, Sargasso-tenger / Саргасове море, Karib-tenger (Antilla-tenger) / Карибське море

Öblök / Затоки: Boothia-öböl / затока Бутія, Baffin-öböl / затока Бафіна, Foxe-öböl / затока Фокс, Hudson-öböl / Гудзенова затока, James-öböl / затока Джеймс, Ungava-öböl / затока Унгава, Szent Lőrinc-öböl / затока Святого Лаврентія, Fundy-öböl / затока Фанді, Maine-öböl / затока Мен, Chesapeake-öböl / Чесапекська затока, Mexikói-öböl / Мексиканська затока, Campeche-öböl / затока Кемпече, Honduras-öböl / Гондураська затока, Moszkító-öböl / Москітовська затока, Panamai-öböl / Панамська затока, Tehuantepec-öböl / затока Теуантепек, Kaliforniai-öböl / Каліфорнійська затока, Alaszka-öböl / Аляскінська затока, Bristol-öböl / Брістольська затока, Mackenzie-öböl / затока Маккензі, Amudsen-öböl / затока Амундсена

Szorosok / Протоки: Bering-szoros / Берингова протока, Nares-szoros / протока Нерса, Davis-szoros / Дейвісова протока, Hudson-szoros / Гудзенова протока, Cabot-szoros / протока Кебот, Floridai-szoros / Флоридська протока, Yucatán-szoros / Юкатанська протока, Tehuantepec-földszoros / Теуантепекський перешийок, Shelikof-szoros / протока Шеліхова

Szigetek / Острови: Banks-sziget / острів Бенкс, Victoria-sziget / острів Вікторія, Melville-sziget / острів Мелвілл, Ellesmere-sziget / острів Елсмір, Devon / острів Девон, Prince of Wales-sziget / острів Принца Уельського, Grönland / Гренландія, Baffin-sziget (Baffin-föld) / Баффінова Земля, Southampton-sziget / острів Саутгемптон, Új-Fundland / Ньюфаундленд, Breton-foki-sziget / Кейп-Бретон, Prince Edward-sziget / острів принца Едварда, Long Island / Лонг-Айленд, Bermuda-szigetek / Бермудські острови, Bahama-szigetek / Багамські острови, Nagy-Antillák / Великі Антильські острови, Kuba / Куба, Kajmán-szigetek / Кайманові острови, Jamaica / Ямайка, Hispaniola / Гаїті, Puerto Rico / Пуерто-Рико, Virgin-szigetek / Віргінські острови, Kis-Antillák / Малі Антильські острови, Antigua / Антигуа, Guadeloupe / Гваделупа, Dominica / Домініка, Martinique / Мартиніка, Saint Lucia / Сент Люсія, Barbados / Барбадос, Grenada / Гренада, Vancouver-sziget / острів Ванкувер, Queen Charlotte-szigetek / острови Королеви Шарлотти, Prince of Wales-sziget / острів Принца Уельського, Alexander-

szigetek / архіпелаг Олександра, Kodiak-sziget / острів Кадьяк (Кодьяк), Aleut-szigetek / Алеутські острови, Nunivak-sziget / острів Нунівак, Lawrence-sziget / острів Святого Лаврентія (Сент-Лоуренс)

Félszigetek / Півострови: Boothia-félsziget / півострів Бутія, Melville-félsziget / півострів Мелвілл, Ungava-félsziget / півострів Унгава, Labrador / Лабрадор, Új-Skócia / Нова Шотландія, Cod-foki-félsziget / півострів Кейп-Код, Florida / Флорида, Yucatán / Юкатан, Azuero-félsziget / півострів Асуеро, Nicoya-félsziget / півострів Нікоя, Kaliforniai-félsziget / півострів Каліфорнія, Alaszka-félsziget / півострів Аляска, Seward-félsziget / півострів Сьюард

Begyakorló kérdések és feladatok / Контрольні запитання та завдання:

1. feladat: A megtanult topográfiai névanyag alapján párosítsa a következő földrajzi objektumokat / **Завдання № 1:** На основі засвоєної географічної номенклатури установіть відповідність між наступними географічними об'єктами:

1. Race-fok / мис Кейп-Рейс	1.	a / а. Új-Skócia / Нова Шотландія
2. Baffin-sziget (Baffin-föld) / Баффінова Земля	2.	b / б. San Lucas-fok / мис Сан-Лукас
3. Kis-Antillák / Малі Антильські острови	3.	c / в. Amudsen-öböl / затока Амундсена
4. Kaliforniai-félsziget / півострів Каліфорнія	4.	d / г. , Karib (Antilla)- tenger / Карибське море
5. Victoria-sziget / острів Вікторія	5.	e / г. Alaszka-félsziget / півострів Аляска
6. Bristol-öböl / Брістольська затока	6.	f / д. Új-Fundland / Ньюфаундленд
7. Kodiak-sziget / острів Кадьяк (Кодьяк)	7.	g / е. Kuba / Куба
8. Fundy-öböl / затока Фанді	8.	h / є. Shelikof-szoros / протока Шеліхова
9. Yucatán-szoros / Юкатанська протока	9.	i / ж. Martinique / Мартініка
10. Hispaniola / Гаїті	10.	j / з. Foxe-öböl / затока Фокс

2. feladat: Határolja le az alábbi tájakat: Észak-Amerika, Közép-Amerika / **Завдання № 2:** Охарактеризуйте межі наступних ландшафтів: Північна та Середня Америка

.....
.....
.....
.....

3. feladat: Röviden vázolja Észak-Amerika vízrajzát / **Завдання № 3:** Дайте коротку характеристику гідрографії Північної Америки

.....
.....
.....
.....

4. feladat: Röviden írja le a Préri növényzetét és állatvilágát / **Завдання № 4:** Дайте коротку характеристику рослинності та тваринного світу преріїв

.....
.....
.....
.....

5. feladat: Elemezze az Észak-amerikai Nagy-tavak környezetének mai formakincsét és magyarázza meg képződésüket / **Завдання № 5:** Проаналізуйте різноманітність поверхневих форм навколо Великих Американських озер і поясніть їх утворення

.....
.....
.....
.....

6. feladat: Elemezze a Kanadai-pajzs mai formakincsét és magyarázza meg képződésüket / **Завдання № 6:** Аналізуйте різноманітність форм поверхні Канадського щита і поясніть їх утворення

.....
.....
.....
.....

7. feladat: Vázolja az Appalache földtani felépítését / **Завдання № 7:** Охарактеризуйте геологічну будову Аппалачів

.....
.....
.....
.....

8. feladat: Vázolja a Kanadai-pajzs legfontosabb vízrajzi vonásait / **Завдання № 8:** Охарактеризуйте гідрографію Канадського щита

.....
.....
.....
.....

9. feladat: Vázolja Észak-Amerika folyóinak vízjárását / **Завдання № 9:** Охарактеризуйте режим річок Північної Америки

.....
.....
.....
.....

10. feladat: Vázolja Észak-Amerika földrajzi fekvésének hatását a természeti környezetre / **Завдання № 10:** Охарактеризуйте вплив географічного положення Північної Америки на формування основних рис природи

.....
.....
.....
.....

19. gyakorlat / практична робота № 19

Feladat: jelölje be vaktérképen az alábbi földrajzi objektumokat / **Завдання:** позначте на контурній карті наступні географічні об'єкти:

Észak- és Közép-Amerika (30. melléklet) /

Північна та Середня Америка (Додаток № 30)

(**folyók, tavak, belső medencék, síkságok, sivatagok, hegységek / річки, озера, внутрішні басейни, рівнини, пустелі, гірські масиви**)

Folyók / Річки: Yukon / Юкон, Porcupine / Поркьюпайн, Kouyuk / Коюкук, Mackenzie / Маккензі, Peace / Піс-Ривер, Athabasca / Атабаска, Back-folyó / річка Бак, Churchill / Черчилл, Nelson / Нельсон, Saskatchewan / Саскачеван, Északi-Saskatchewan / Північний Саскачеван, Déli-Saskatchewan / Південний Саскачеван, Severn / Северн, Albany / Олбані, Szent Lőrinc-folyó / річка Святого Лаврентія, Ottawa / Оттава, Hudson / Гудзон, Fraser / Фрейзер, Columbia / Колумбія, Snake / Снейк, Sacramento / Сакраменто, San Joaquin / Сан-Хоакін, Colorado / Колорадо, Green / Грін-Ривер, Gila / Гіла, Mississippi / Міссісіпі, Missouri / Міссурі, Yellowstone / Єллоустоун, Platte / Платт, Kansas / Канзас, Ohio / Огайо, Tennessee / Теннессі, Arkansas / Арканзас, Canadian River / Канейдіан-Ривер, Red River / Ред-Ривер, Rio Grande (Rio Bravo) / Ріо Гранде (Ріо-Браво-дель-Норте), Pecos / Пексос, Santiago (Grande de Santiago) / Рио-Гранде-де-Сантьяго, Balsas / Бальсас, Сосо / Коко, Panama-csatorna / Панамський канал

Tavak / Озера: Nagy-Medve-tó / Велике Ведмеже озеро, Nagy-Rabszolga-tó / Велике Невільничче озеро, Athabasca-tó / озеро Атабаска, Winnipeg-tó / озеро Вінніпег, Winnipegosis-tó / озеро Вінніпегосис, Manitoba-tó / озеро Манітоба, Nagy-tavak / Великі озера (Великі Американські озера), Felső-tó / Верхнє озеро, Michigan-tó / озеро Мічиган, Huron-tó / озеро Гурон, Erie-tó / озеро Ері, Niagara-vízesés / Ніагарський водоспад, Ontario-tó / озеро Онтаріо, Nagy-Sóstó / Велике Солоне озеро, Nicaragua-tó / озеро Нікарагуа

Sivatagok / Пустелі: Mojave-sivatag / пустеля Мохаве, Gila-sivatag / пустеля Гіла, Sonora-sivatag / пустеля Сонора

Hegységek, tájak / Хребти, ландшафти: Columbiái-medence / Колумбійський басейн (дренажний басейн річки Колумбія), Nagy-medence / Великий басейн, Death Valley (Halál-völgy) / Долина Смерті, Colorado-fennsík / плато Колорадо, Yukon-medence / басейн Юкона, Kaliforniai-Nagy-völgy / Центральна долина, Szent András-törés / розлом Сан-Андреас, Középső-síkság / Центральна рівнина, Nagy-síkság (Great Plains) / Велика рівнина, Parti-síkságok / Берегові низовини (Примексиканська низовина та Приатлантична низовина), Mississippi-síkság / рівнина Міссісіпі (Алювіальна рівнина Міссісіпі), Florida / Флорида, Grand Canyon (Nagy szurdok) / Великий каньйон, Kordilerrák / Кордильєри, Alaszkai-hegység + Mount McKinley (Mount Denali) 6194 m / Аляскінський хребет + Маккінлі (Деналі) 6194 м, Chugach-hegység / Чугацькі гори, Wrangell-hegység / гори Врангеля, Saint Elias-hegység + Mount Logan 6050 m / Гори Святого Іллі (Пік Боундари) + Логан 6050 м, Stikine-fennsík / плато Стікіне, Parti-hegység / Берегові хребети, Olympic-hegység + Mount Olympus 2428 m /

Олімпік-Маунтинс Олімпус 2428 м, Cascade-hegység + Mount Rainier 4391 м, + Mount St. Helens 2549 м / Каскадні гори + Маунт-Рейнір 4391 м, + Сент-Геленс 2549 м, Sierra Nevada / Сьєрра-Невада, Sziklás-hegység + Mount Elbert 4401 м / Скелясті гори + Ельберт 4401 м, Brooks-hegység / гори Брукс, Mackenzie-hegység / гори Маккензі, Selwyn-hegység / гори Селвін, Fraser-fennsík / плато Фрейзер, Columbiai-hegység / гори Колумбія, Cariboo-hegység / гори Карібу, Purcell-hegység / гори Перселл, Columbia-fennsík / Колумбійське плато, Bighorn-hegység / гори Бігхорн, Yellowstone-fennsík / плато Єллоустоун, Absaroka-hegység / гори Абсарока, Laramie-hegység / гори Ларамі, Wasatch-hegység / гори Уосатч, Uinta-hegység / гори Юінта, Sangre de Cristo-hegység / гори Сангре-де-Крісто, Edwards-fennsík / плато Едуардс, Nyugati-Sierra Madre / Західна Сьєрра-Мадре, Mexikói-fennsík / Мексиканське нагір'я, Keleti-Sierra Madre / Східна Сьєрра-Мадре, Déli-Sierra Madre / Південна Сьєрра-Мадре, Vulkáni-kereszthegység (Sierra Volcanica Transversal) + Citlaltépetl (Pico de Orizaba) 5700 м, + Popocatepetl 5452 м / Трансмексиканський вулканічний пояс + Орисаба (Читлалтепетль) 5700 м, + Попокатепетль 5452 м, Isabelia-hegység / Кордільєра-Ісабелія, Appalache-hegység / гори Аппалачі, Északi-Appalache / Північні Аппалачі, Notre-Dame-hegység / гори Нотр-Дам, Longfellow-hegység / хребет Лонгфелоу, White-hegység / Уайт-Маунтінс (Білі гори), Adirondack-hegység / гори Адірондак, Hudson-Mohawke-árok / Гудзон-Мохок тектонічний шов, Déli-Appalache / Південні Аппалачі, Allegheny-hegység / гори Аллегени, Blue-hegység / Блакитний хребет, Piedmont / плато Пидмонт, Ouachita-hegység / гори Уошито, Ozark-fennsík / плато Озарк

Begyakorló kérdések és feladatok / Контрольні запитання та завдання:

1. feladat: A megtanult topográfiai névanyag alapján párosítsa a következő földrajzi objektumokat / **Завдання № 1:** На основі засвоєної географічної номенклатури установіть відповідність між наступними географічними об'єктами:

1. Nagy-medence / Великий басейн	1.	a / а. Notre-Dame-hegység / гори Нотр-Дам
2. Colorado-fennsík / плато Колорадо	2.	b / б. Mount Rainier / Маунт-Рейнір
3. Alaszka-hegység / Аляскінський хребет	3.	c / в. Death Valley (Halál-völgy) / Долина Смерті
4. Vulkáni-kereszthegység / Трансмексиканський вулканічний пояс	4.	d / г. Canadian River / Канейдіан-Ривер

5. Északi-Appalache / Північні Аппалачі	5.	e / г. Mackenzie / Маккензі
6. Fraser-fennsík / плато Фрейзер	6.	f / д. Ontario-tó / озеро Онтаріо
7. Cascade-hegység / Каскадні гори	7.	g / е. Grand Canyon (Nagy szurdok) / Великий каньйон
8. Niagara-vízesés / Ніагарський водоспад	8.	h / е. Fraser folyó / річок Фрейзер
9. Nagy-Rabszolga-tó / Велике Невільниче озеро	9.	i / ж. Mount McKinley (Mount Denali) / Маккінлі (Деналі)
10. Arkansas / Арканзас	10.	j / з. Popocatépetl / Попокатепетль

2. feladat: Határolja le az alábbi tájakat: Yukon-medence, Sziklás-hegység / **Завдання № 2:**

Охарактеризуйте межі наступних ландшафтів: басейн Юкона, Скелясті гори

.....
.....
.....

3. feladat: Vázolja a Kanadai-pajzs kialakulását / **Завдання № 3:** Розеажіть про утворення

Канадського щита

.....
.....
.....
.....

4. feladat: Jellemezze a Kordillerákat természetföldrajzi szempontból / **Завдання № 4:**

Дайте фізико-географічну характеристику Кордильєр

.....
.....
.....
.....

5. feladat: Vázolja Közép-Amerika fekvését / **Завдання № 5:** Дайте коротку

характеристику географічного положення Центральної Америки

.....
.....

.....
.....

6. feladat: Röviden vázolja Észak-Amerika növényzeti zónáit / **Завдання № 6:** Дайте коротку характеристику рослинних зон Північної Америки

.....
.....
.....
.....

7. feladat: Vázolja Közép-Amerika állat- és növényvilágát / **Завдання № 7:** Дайте коротку характеристику рослинності і тваринного світу Центральної Америки

.....
.....
.....
.....

8. feladat: Vázolja Észak-Amerika folyóinak táplálási típusait / **Завдання № 8:** Охарактеризуйте живлення річок Північної Америки

.....
.....
.....
.....

9. feladat: Hasonlítsa össze a Brroks-hegységet a Sierra Nevadával a következő szempontok alapján: földrajzi fekvés, kialakulás, felszínformák / **Завдання № 9:** Порівняйте гори Брукс з горами Сьєрра-Невада на основі таких аспектів: географічне положення, геологічне формування, форми поверхні

.....
.....
.....
.....
.....

10. feladat: Hasonlítsa össze a Kaliforniai-félsziget és Florida éghajlatát / **Завдання № 10:**

Порівняйте клімат півостровів Каліфорнія та Флорида

.....
.....
.....

20. gyakorlat / практична робота № 20

Feladat: jelölje be vaktérképen az alábbi földrajzi objektumokat / **Завдання:** позначте на контурній карті наступні географічні об'єкти:

Dél-Amerika (31. melléklet) és Antarktisz (32. melléklet) /

Південна Америка (Додаток № 30) та Антарктида (Додаток № 31)

Fokok / Миси: Gallinas-fok / мис Гальїнас, Branco-fok / мис Кабу-Бранку, Frio-fok / мис Кабо Фріо, San Antonio-fok / мис Сан Антоніо, Hoorn-fok / мис Горн, Parinas-fok / мис Париньяс

Tengerek / Моря: Scotia-tenger / море Скоша (Скотія), Weddel-tenger / море Ведделла, Davis-tenger / море Дейвіса, D'Urville-tenger / море Дюрвіля, Ross-tenger / море Росса, Amudsen-tenger / море Амундсена, Bellinghausen-tenger / море Белінсгаузена

Öblök / Затоки: Darien-öböl / Дар'єнська затока, Maracaibói-öböl / затока Маракайбо, Paria-öböl / затока Парія, Marajó-öböl / затока Марайо, La Plata-öböl / затока Ла Плата, Samborombon-öböl / затока Самборонбон, Bahia Blanca-öböl / затока Баїя-Бланка, Szent Mátyás-öböl / затока Сан-Матіас, Szent György-öböl / затока Сан-Хорхе, Grande (Bahía Grande) / затока Гранде, Arica-öböl / затока Аріка, Guayaquil-öböl / затока Гуаякіль

Szorosok / Протоки: Drake-átjáró / протока Дрейка, Magellán-szoros / Магелланова протока, Falkland-szoros / Фолклендська протока

Szigetek, félszigetek / Острови, півострів: Tobago / Тобаго, Trinidad / Тринідад, Curacao-sziget / острів Кюрасао, Falkland-szigetek / Фольклендські острови, Tűzföld / Вогняна Земля, Adelaide-szigetek / острови Аделейд (Аделаїда), Wellington-sziget / острів Веллінгтон, Chonos-szigetek / архіпелаг Чонос, Chiolé-sziget / острів Чиоле (Великий острів Чилое), Juan Fernandez-szigetek / архіпелаг Хуан-Фернандес, Galapagos-szigetek / Галапагоські острови, Valdés-félsziget / півострів Вальдес, Brunsvick-félsziget / півострів Бунсвік, Antarktisz-félsziget / Антарктичний півострів, Ross-sziget + Mount Erebus 3794m / острів Росса + Еребус 3794 м

Folyók / Річки: Magdalena / Магдалена, Cauca / Каука, Orinoco / Оріноко, Apure / Апуре, Meta / Мета, Guaviare / Гуав'яре, Cauca / Каура, Caroni / Кароні, Churun / Чурун, Angel-

vízesés / водоспад Анхель, Cassiquiare / Касік'яре, Amazonas / Амазонка, Marañon / Мараньйон, Ucajali / Укаялі, Putamao / Путамайо, Japurá / Жапура, Rio Negro / Ріо Негро, Rio Branco / Ріо Бранко, Juruá / Журуа, Purus / Пурус, Madeira / Мадейра, Tarajós / Тапажос, Xingu / Шінгу, Tocantins / Токантінс, Araguaia / Арагуая, Paranaíba / Парнаїба, São Francisco / Сан-Франсиску, Paraná / Парана, Iguacu / Ігуасу, Iguacu-vízesés / водоспад Ігуасу, Paraguay / Парагвай, Rio Salado / Ріо-Саладо, Desaguadero / Десагуадеро, Uruguay / Уругвай, Rio Colorado / Ріо-Колорадо, Rio Negro / Ріо-Негро, Chubut / Чубут, Deseado / Ріо-Десеадо

Tavak / Озера: Titicaca-tó / озеро Тітікака, Pooróit-tó / озеро Поопо, Buenos Aires-tó / озеро Буенос-Айрес, Argentínó-tó / Аргентинське (Архентіно) озеро, Vosztok-tó / озеро Восток, Ellsworth-tó / озеро Елсворт

Hegységek, tájak / Хребти, ландшафти: Amazonas-medence / Амазонська низовина, Selvas / Селвас, Orinoco-medence / Орінокська низовина, Pamprák / Пампа, Patagónia / Патагонія, Andok + Aconcagua 6950 m, + Huascarán 6768 m, + Chimborazo 6310 m, + Cotopaxi 5897 m, / Анди + Аконкагуа 6950 м, + Уаскаран 6768 м, + Чимборасо 6310 м, + Котопахі 5897 м, Meridai-Kordillerák / Кордильєра-де-Мерида, Perija-hegység / Сьєрра-де-Періха (Серранія-дель-Періха, Кордильєра-де-Періха) Altiplano / плато Альтиплано, Carabaya-hegység / Кордильєра-де-Карабая, Domeykói-hegység / Кордильєра-Домейко, Guyanai-hegyvidék + Roraima 2771 m, + Neblina 3139 m / Гвіанська плоскогір'я + Рорайма 2771 м, Небліна (Піку-да-Небліна) 3139 м, Mato Grosso / Мату-Гросу, Brazil-felföld / Бразильське нагір'я, Campos / Кампос, Parecisi-hegység / гори Паречісі, Geral-hegység / Геральські гори, Gran Chaco / Гран-Чако, Cordobai-hegység / Сьєррас-де-Кордова, Graham-föld / земля Ґреяма, Palmer-föld / земля Палмера, Ellsworth-föld / земля Елсворта, Marie Byrd-föld / земля Мері Берд, Victoria-föld / земля Вікторії, Wilkes-föld / земля Вілкса, Enderby-föld / земля Ендербі, Dronning Maud-föld / земля Королеви Мод, Coats-föld / земля Котса, Sarki-fennsík / Полярне плато, Transzantarktiszi-hegység / Трансантарктичні гори + Vinson Massif 4892 m / + масив Вінсон 4892 м

Sivatagok / Пустелі: Atacama-sivatag / пустеля Атакама

Begyakorló kérdések és feladatok / Контрольні запитання та завдання:

1. feladat: A megtanult topográfiai névanyag alapján párosítsa a következő földrajzi objektumokat / **Завдання № 1:** На основі засвоєної географічної номенклатури установіть відповідність між наступними географічними об'єктами:

1. Magellán-szoros / Магелланова протока	1.	a / a. Altiplano / плато Альтиплано
---	---------	-------------------------------------

2. Orinoco-folyó / річка Оріноко	2.	b / б. Palmer-föld / земля Палмера
3. Poopói-tó / озеро Поопо	3.	c / в. Marañon / Мараньйон
4. Антарктида	4.	d / г. Mount Erebus / Еребус
5. Aricaí-öböl / затока Аріка	5.	e / г. Transzantarktiszi-hegység / Трансантарктичні гори
6. Andok / Анди	6.	f / д. Tűzföld / Вогняна Земля
7. Ross-sziget / острів Росса	7.	g / е. Aconcagua / Аконкагуа
8. Vinson Massif / масив Вінсон	8.	h / е. Churun-folyó / річка Чурун
9. Amazonas / Амазонка	9.	i / ж. Cassiquiare / Касік'яре
10. Angel-vízesés / водоспад Анхель	10.	j / з. Atacama-sivatag / пустеля Атакама

2. feladat: Határoolja le az alábbi tájakat: Amazonas-medence és Antarktisz / **Завдання № 2:**

Охарактеризуйте межі наступних ландшафтів: басейн Амазонки та Антарктида

.....

.....

.....

.....

3. feladat: Röviden vázolja Dél-Amerika növényzeti zónáinak legfontosabb jellemzőit /

Завдання № 3: Дайте коротку характеристику рослинних зон Південної Америки

.....

.....

.....

.....

.....

4. feladat: Röviden vázolja az Amazonas-medence vízrajzát / **Завдання № 4:**

Охарактеризуйте гідрографію басейну Амазонки

.....

.....

.....

.....

5. feladat: Jellemezze Dél-Amerika éghajlatát / **Завдання № 5:** Охарактеризуйте особливості клімату Південної Америки

.....
.....
.....
.....

6. feladat: Jellemezze az Andokat természetföldrajzi szempontból / **Завдання № 6:** Дайте фізико-географічну характеристику Анд

.....
.....
.....
.....

7. feladat: Hasonlítsa össze Észak- és Dél-Amerika földrajzi fekvését / **Завдання № 7:** Порівняйте фізико-географічне положення Північної та Південної Америки

.....
.....
.....
.....

8. feladat: Mivel magyarázható az Andok szeizmikus aktivitása? / **Завдання № 8:** Чим пояснюється сучасна сейсмічна активність Андійського складчастого поясу?

.....
.....
.....
.....

9. feladat: Jellemezze az Antarktisz földtani felépítését és domborzatát / **Завдання № 9:** Охарактеризуйте особливості геологічної будови та рельєфу Антарктиди

.....
.....
.....
.....
.....

.....

10. feladat: Jellemezze az antarktisi jégtakarót / **Завдання № 10:** Охарактеризуйте льодовикового покриву Антарктиди

.....

.....

.....

.....

11. feladat: Röviden vázolja az Antarktisz állat- és növényvilágát / **Завдання № 11:** Дайте коротку характеристику рослинності і тваринного світу Антарктиди

.....

.....

.....

.....

12. feladat: Ismertesse az Antarktisz felfedezésének történetét / **Завдання № 11:** Розкажіть про історію відкриття Антарктиди

.....

.....

.....

.....

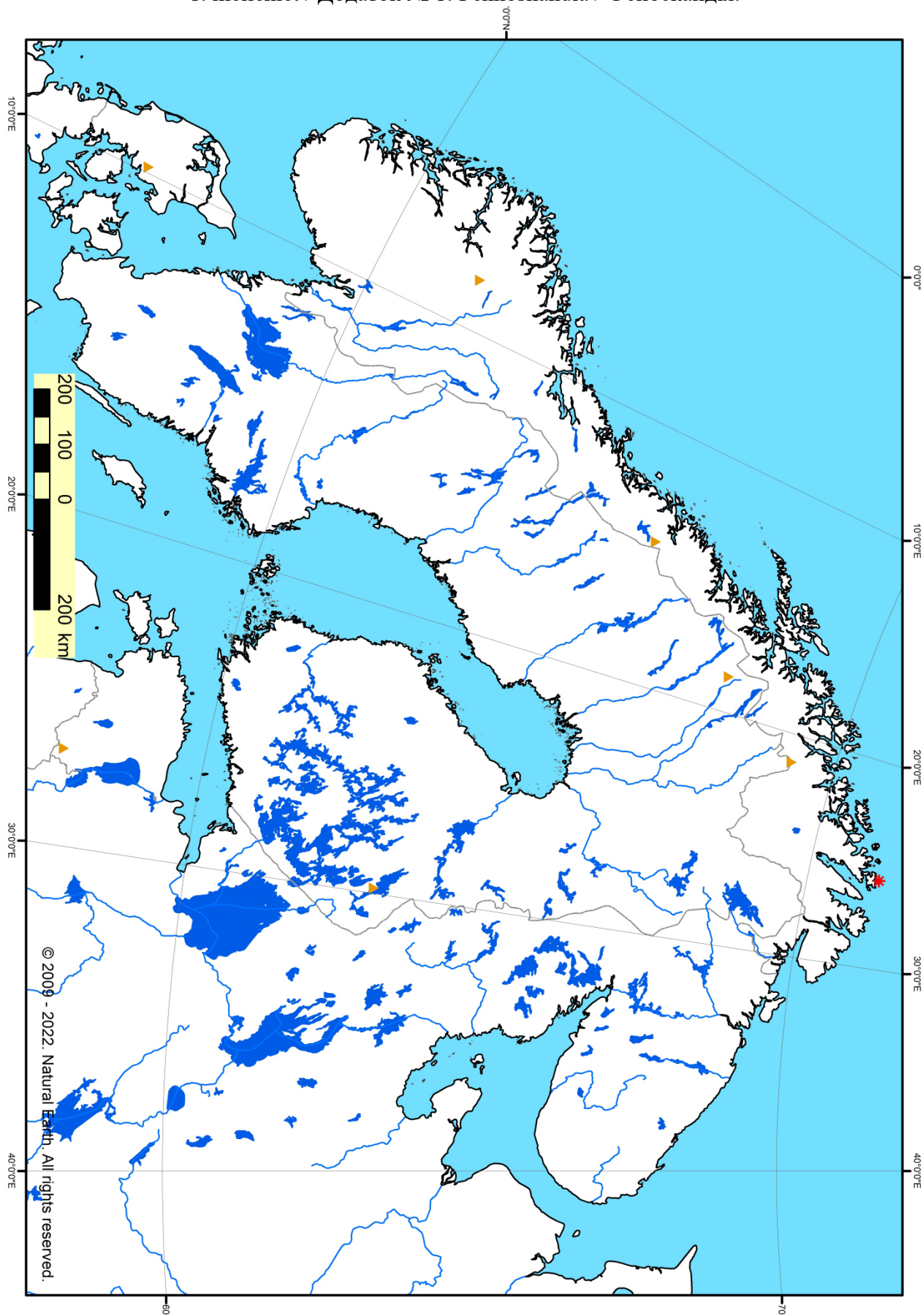
Szakirodalom / Література

1. Барановська О. В. (2013): Фізична географія материків і океанів. Навчальний посібник. НДУ імені Миколи Гоголя. Ч.1: Світовий океан, Африка, Австралія, Океанія, Південна Америка. – 306 с
2. Девід Фредерік Аттенборо: Жива планета (BBC серіал)
3. Девід Фредерік Аттенборо: Блакитна планета (BBC серіал)
4. Ковальчук І. (1997): Регіональний еколого геоморфологічний аналіз. Львів.
5. Костів Л. Я (2017): Фізична географія материків і океанів. Африка : навч.-метод. посібник. Видавничий центр ЛНУ імені Івана Франка, 184 с.
6. Мирза-Сіденко В. М. (2017): Навчально-методичний посібник з курсу „Фізична географія материків і океанів». Кіровоград, 188 с.
7. Міхелі С. В (2019): Фізична географія Євразії: навчальний посібник для закладів вищої освіти. – К., Ірпінь: Перун, 286 с.

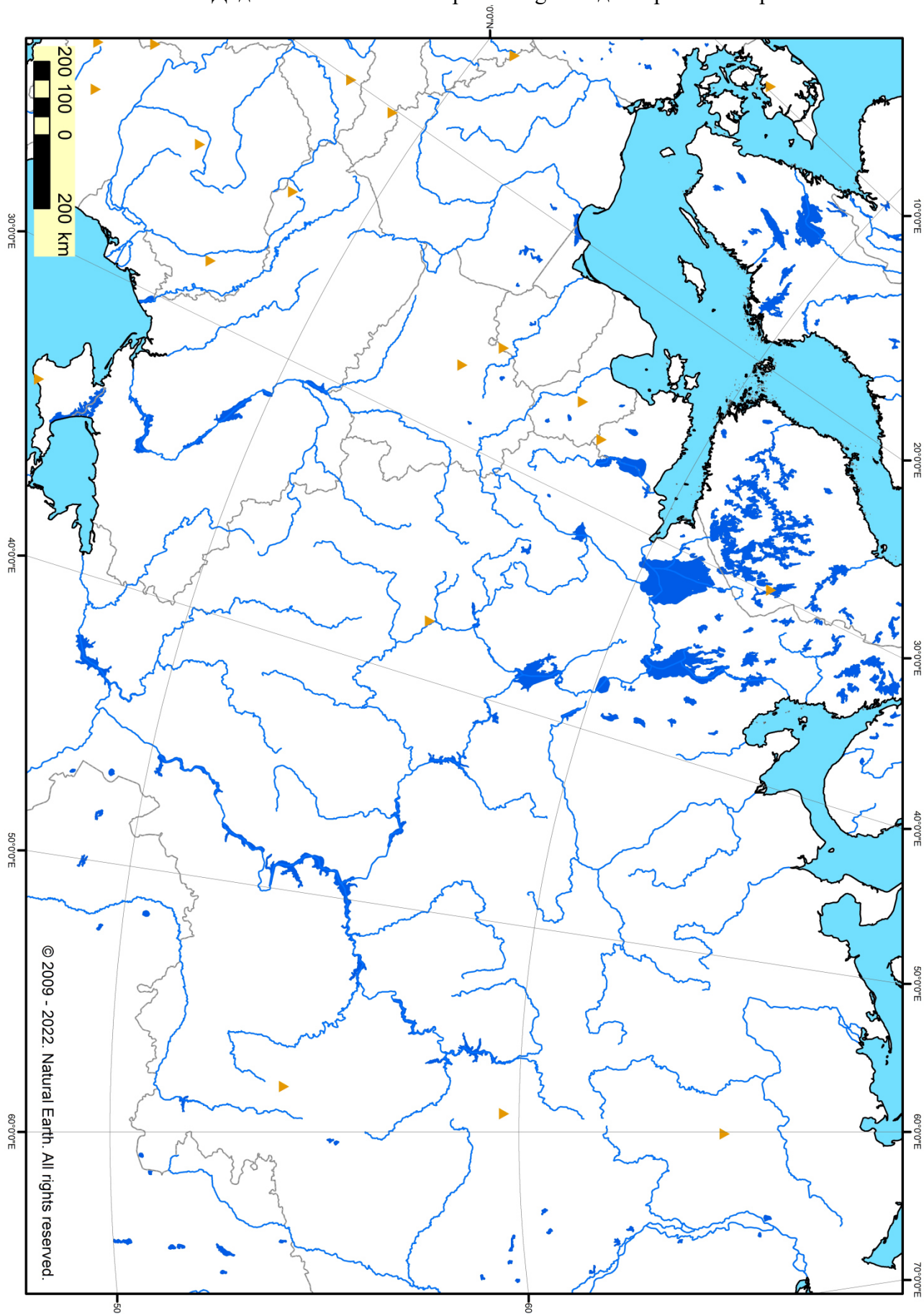
8. Міхелі С. В (2019): Фізична географія Північної Америки: навчальний посібник. – К.: Перун, 288 с.
9. Половина П.: Фізична географія Європи. АртЕк, Київ, 1998.
10. Попадюк С. ред. (2008): Ілюстрований атлас Світу. Махаон-Україна, Київ. 182с.
11. Цісь П. М. (1962): Геоморфологія УРСР. Изд. Львівського Інституту. 224с.
12. Шищенко П. Г. (et al.) (2017): Фізична географія материків і океанів. Підручник у 2- х т. Т. 2. Європа. Київ, 540 с.
13. Шищенко П. Г. (et al.) (2017): Фізична географія материків і океанів. Підручник у 2-х т. Т. 1 Азія. Київ, 643 с.
14. David Attenborough: Az élő bolygó (BBC filmsorozat)
15. David Attenborough: A kék bolygó (BBC filmsorozat)
16. Gábris Gyula – Probáld Ferenc – Szabó Pál (2012): Európa regionális földrajza 1-2. ELTE Eötvös Kiadó.
17. Gábris Gy. – Nagy Józsefné (1992): Regionális természetföldrajzi gyakorlatok I. Európa. Kézirat. Tankönyvkiadó, Budapest.
18. Gertig Béla szerk. (1989): Kontinensek földrajza II. Tankönyvkiadó, Budapest.
19. Gruber L. (2004): Ausztrália, Óceánia és az Antarktisz természeti földrajza. Budapest, Pécs, Dialóg Campus
20. Gyuricza László (2004): Európa regionális természeti földrajza I. Ős-Európa, Ó-Európa. Az Európai Szociális Alap támogatásával. HEFOP-3.3.1-P-2004-06-0016/1.0.
21. Horváth G. - Probáld F. - Szabó P. (2008): Ázsia regionális földrajza, Eötvös Kiadó, Budapest, 617 p.
22. Justyák János (1994): Afrika éghajlata. Egyetemi és főiskolai jegyzet. KLTE, Debrecen.
23. Justyák János (1994): Észak-Amerika és az Északi-Sarkvidék éghajlata. Egyetemi és főiskolai jegyzet. KLTE, Debrecen.
24. Justyák János (1994): Európa éghajlata. Egyetemi és főiskolai jegyzet. KLTE, Debrecen.
25. Justyák János (1995): Ausztrália és Óceánia éghajlata. KLTE, Egyetemi és főiskolai jegyzet. Debrecen.
26. Justyák János (1997): Ázsia éghajlata. Egyetemi és főiskolai jegyzet. KLTE, Debrecen.
27. Justyák János (1997): Közép- és Dél-Amerika éghajlata. Egyetemi és főiskolai jegyzet. KLTE, Debrecen.
28. Marosi S.– Sárfalvi B. szerk. (1970): Európa. Gondolat, Budapest.
29. Martonné Erdős Katalin: Magyarország természeti földrajza I. Kossuth Egyetemi Kiadó, Debrecen, 1996.
30. Molnár B. (1984): A Föld és az élet fejlődése. Nemzeti Tankönyvkiadó, Budapest.

31. Papp-Váry Á. (2004): Földrajzi világtasz. Cartographia Kft., Budapest. p464.
32. Péczely Gy. (1984): A Föld éghajlata. Tankönyvkiadó.
33. Pinczés Zoltán (1993): Regionális természeti földrajz (Észak-Amerika, Ausztrália). Nemzeti tankönyvkiadó, Budapest.
34. Pinczés Zoltán (1995): Déli-Felföld természeti földrajza. KLTE, Debrecen.
35. Pinczés Zoltán (1997): Az Erdélyi-peremhegyvidék természeti földrajza. KLTE, Debrecen.
36. Pinczés Zoltán (1998): Az Erdélyi-medence természeti földrajza. KLTE, Debrecen.
37. Probáld Ferenc (1996): Afrika és a Közel-Kelet földrajza. ELTE Eötvös Kiadó, Budapest.
38. Probáld Ferenc (2005): Amerika regionális földrajza. Egyetemi és főiskolai tankönyv. Trefort Kiadó.
39. Probáld Ferenc-Horváth Gergely (1998): Ázsia, Ausztrália és Óceánia földrajza. ELTE Eötvös Kiadó, Budapest.
40. Szabó L. (2009): Tengerek és óceánok földrajza. Budapest, Pécs, Dialóg Campus.

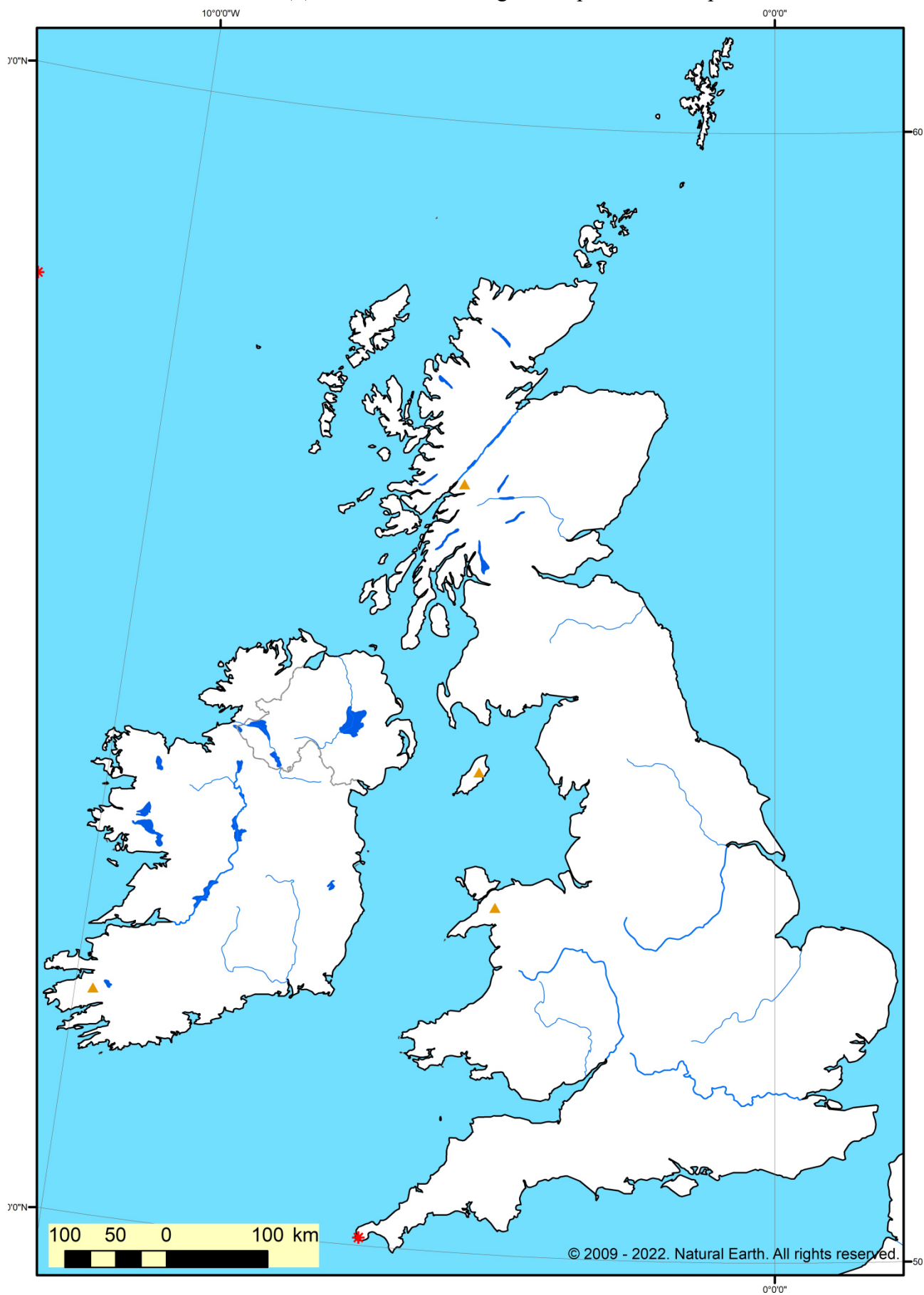
1. melléklet / Додаток № 1: Fennoskandia / Феноскандія.

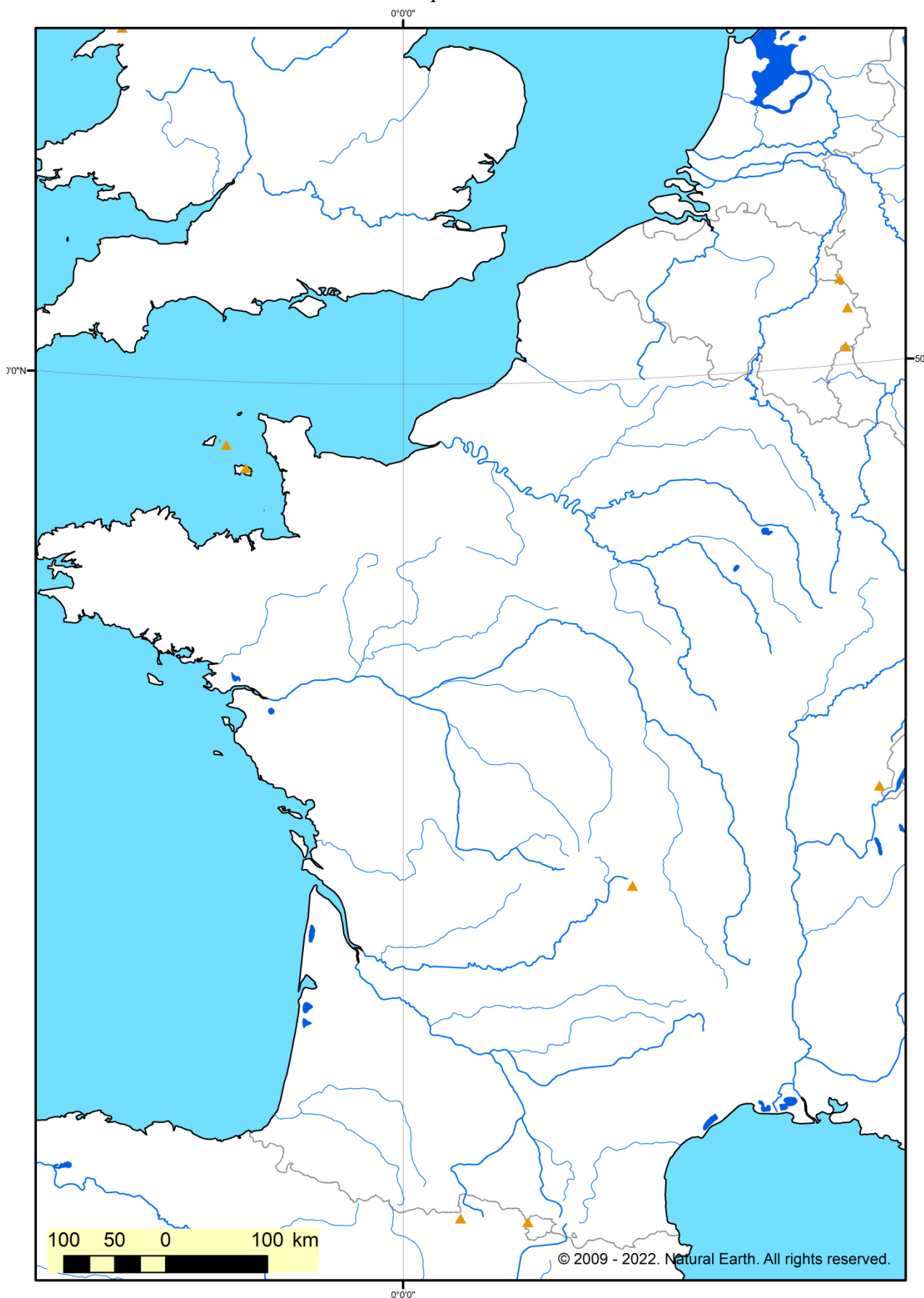
2. melléklet / Додаток № 2: Kelet-Európai-síkság / Східноєвропейська рівнина.

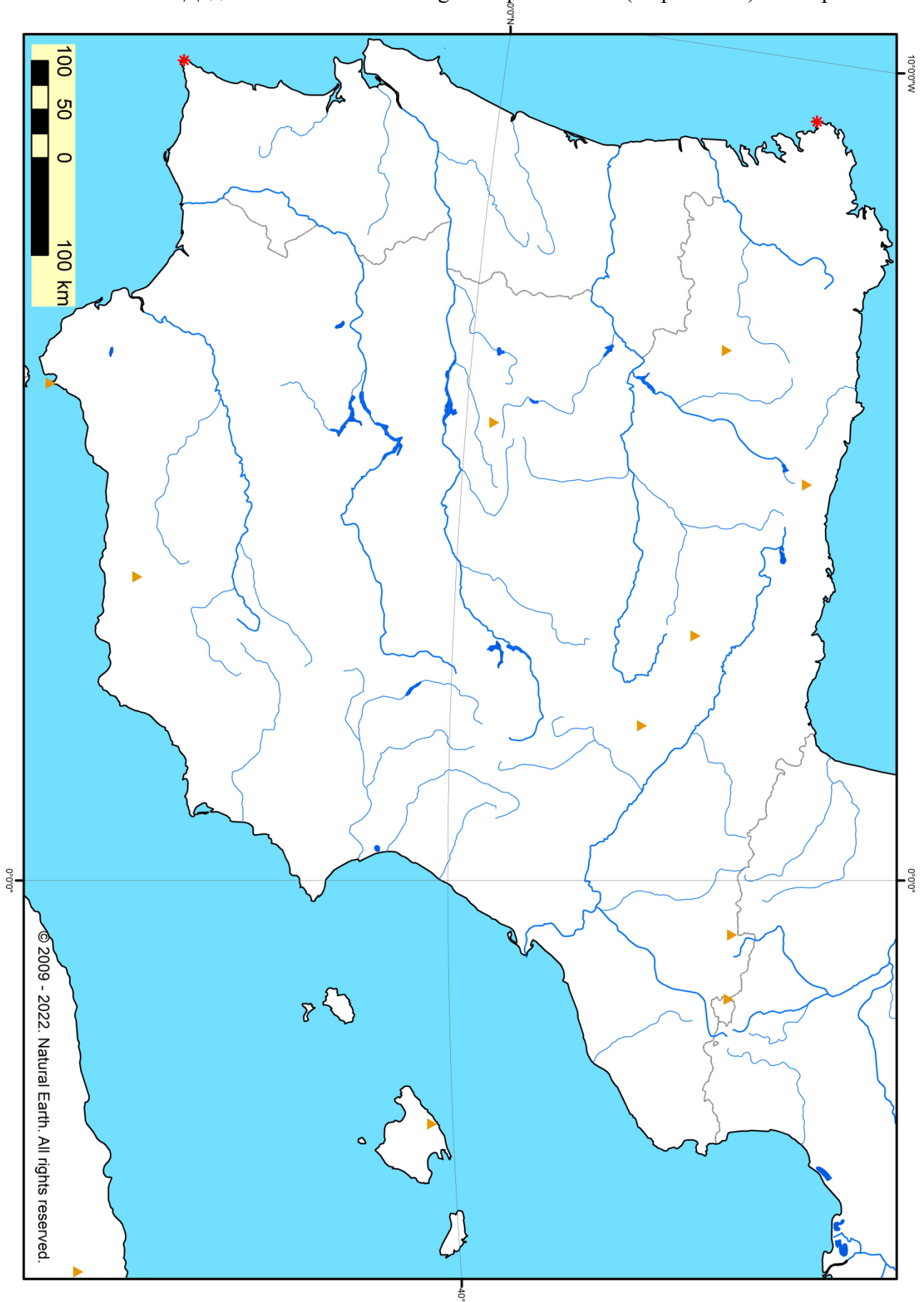
3. melléklet / Додаток № 3: Brit-szigetek / Британські острови.

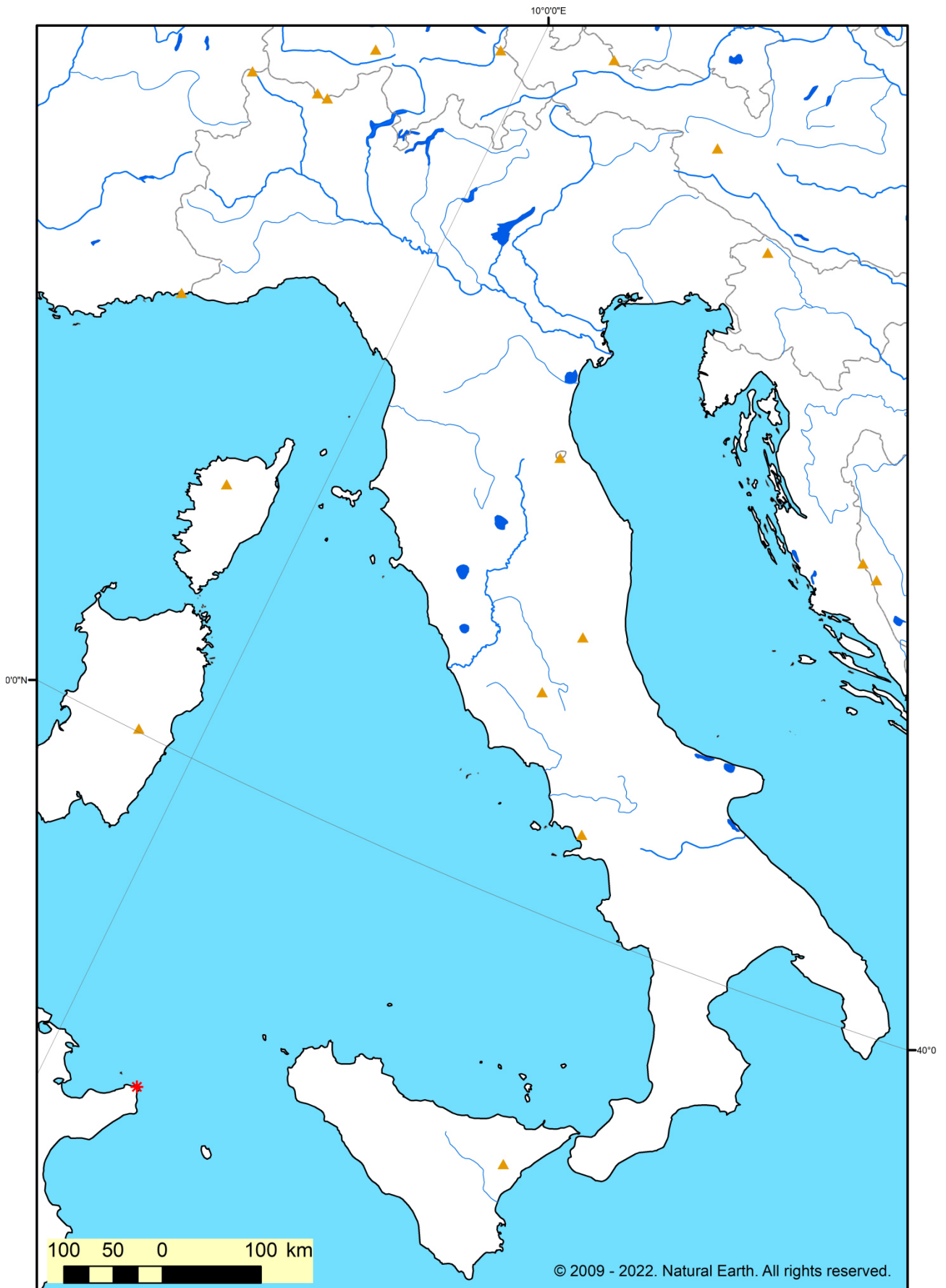
4. melléklet / Додаток № 4: Francia-Belga-rögvidék / Французько-Бельгійський-бриловий регіон.

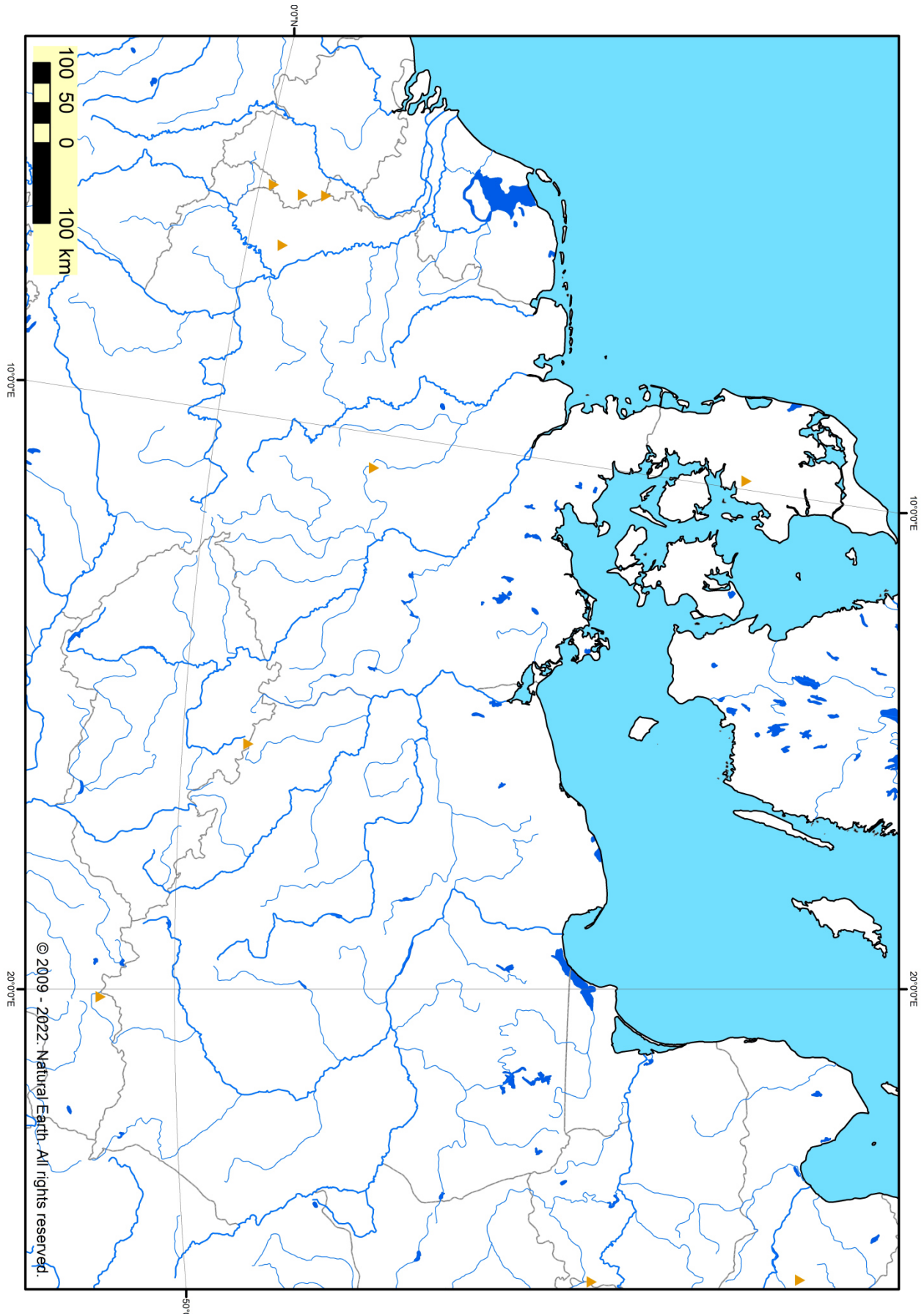
5. melléklet / Додаток № 5: Ibériai-félsziget / Піренейський (Іберійський) півострів.

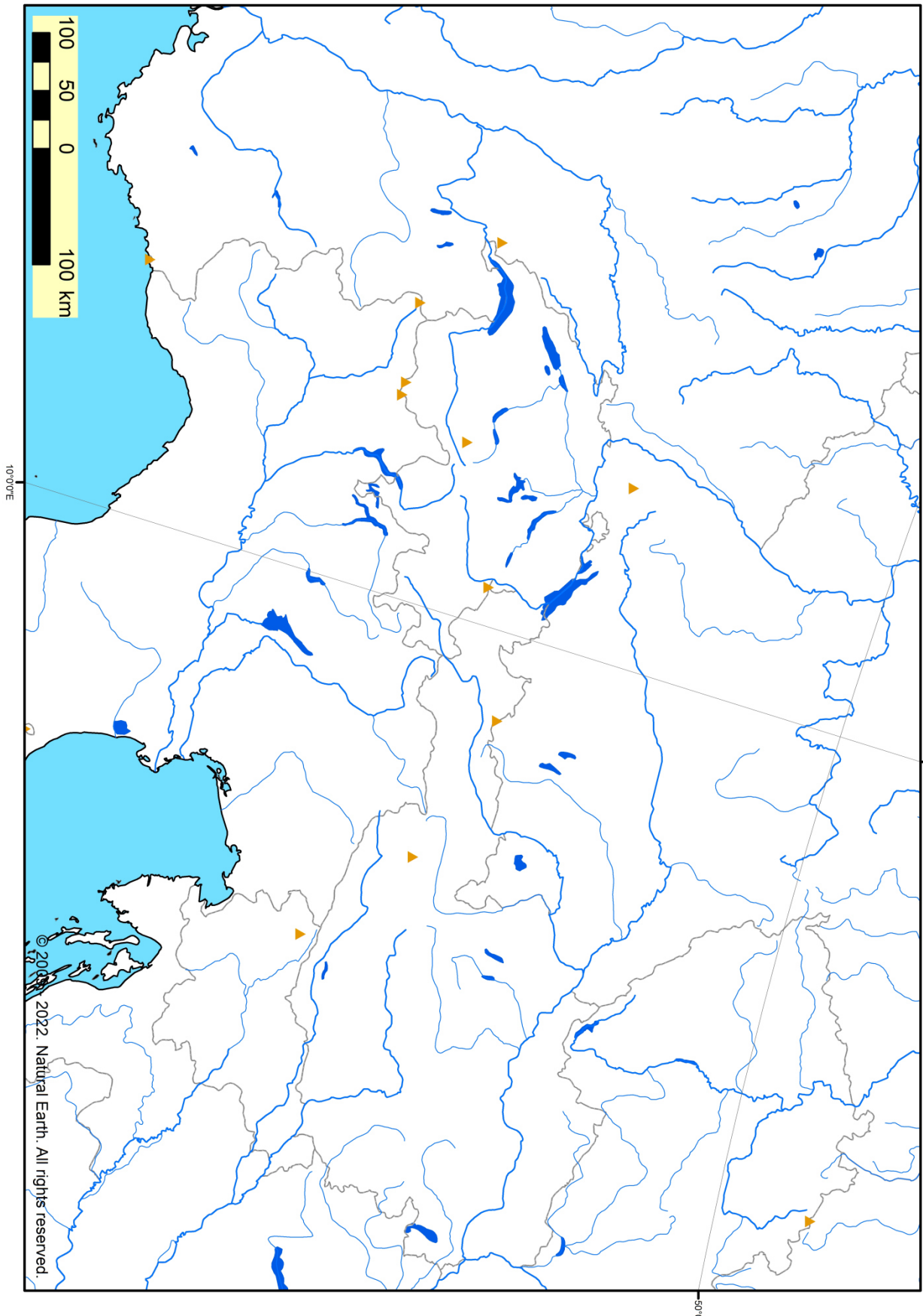
6. melléklet / Додаток № 6: Appennini-félsziget / Апеннінський півострів.

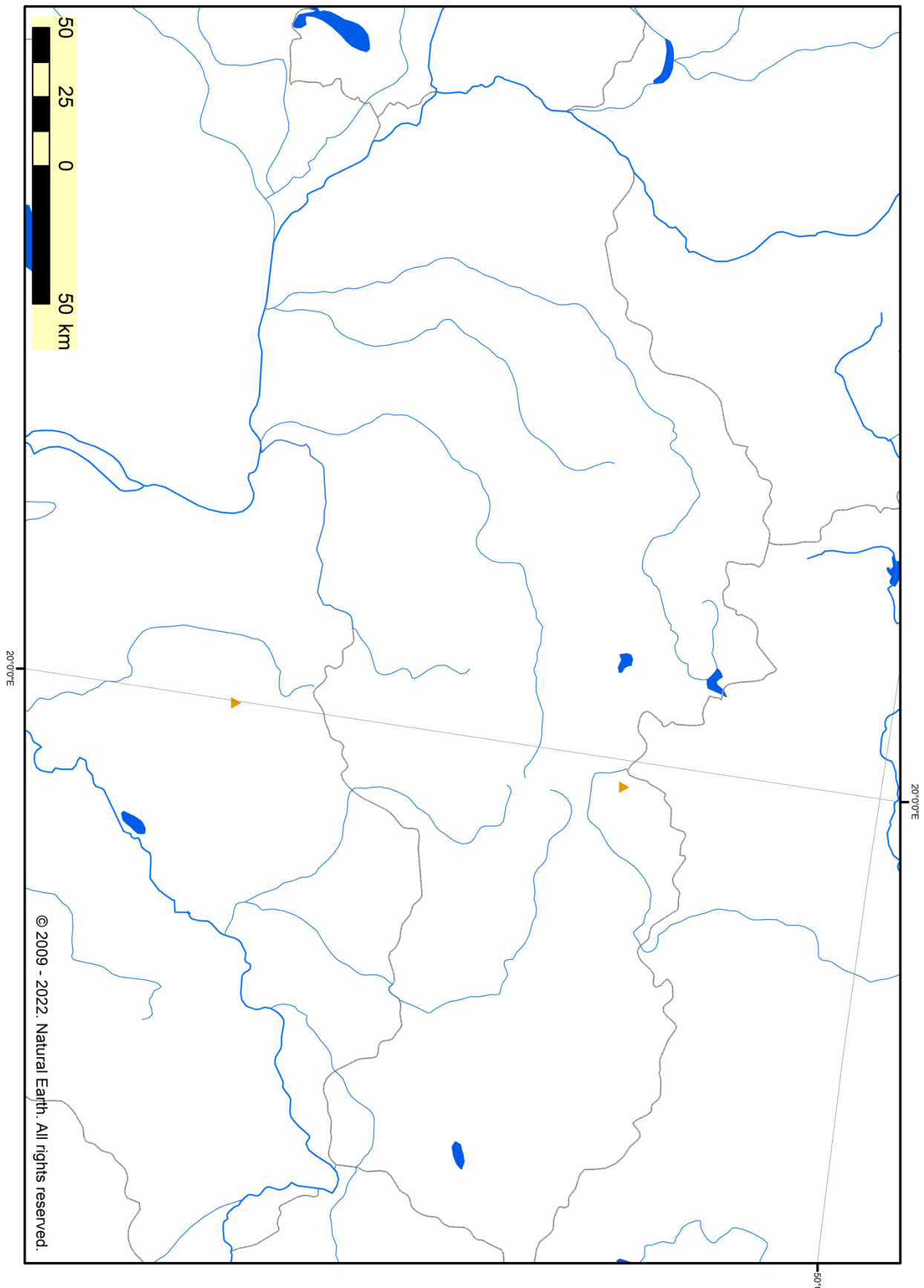
7. melléklet / Додаток № 7: Közép-Európai-rögvidék / Середньоєвропейський бриловий регіон.

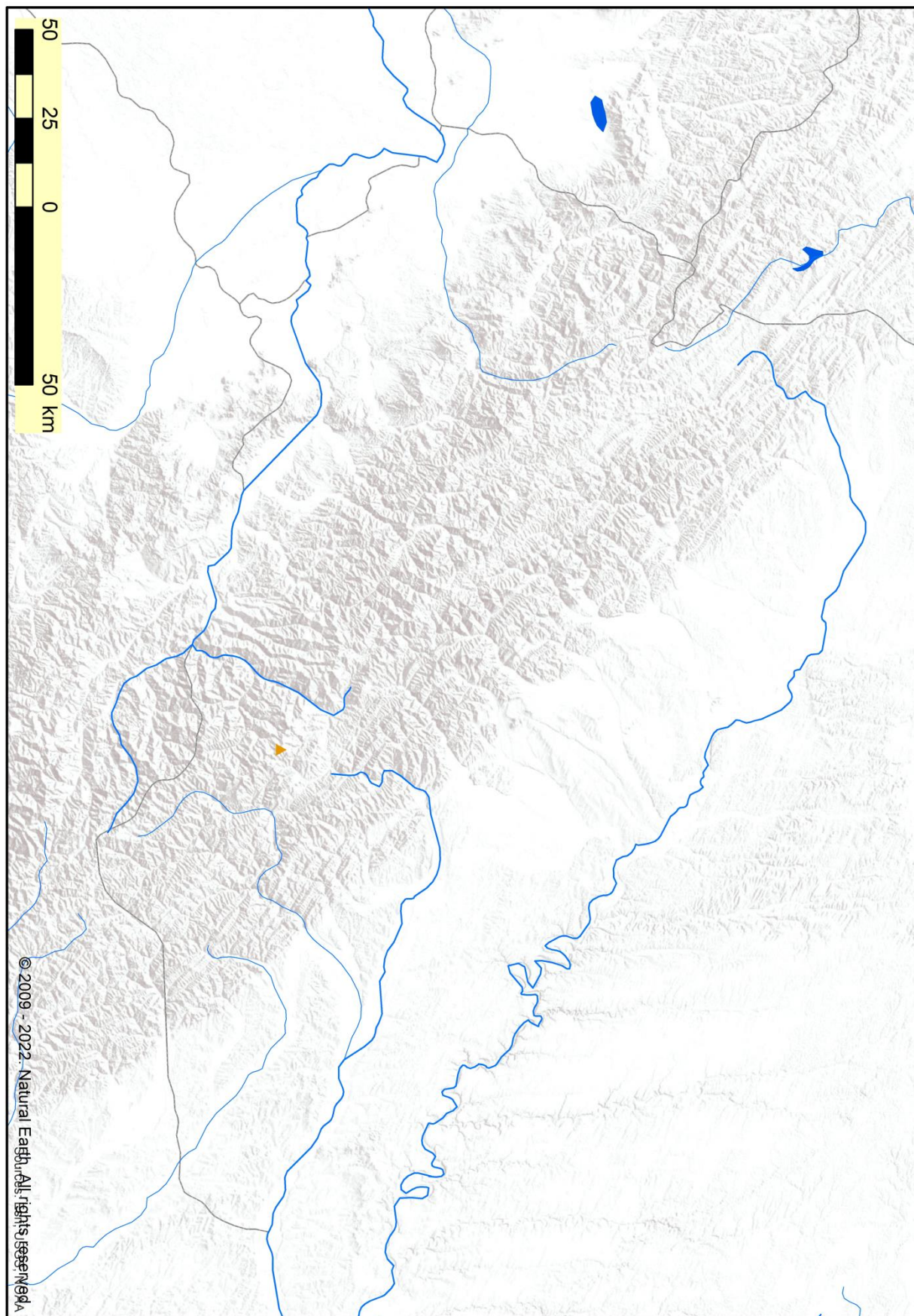

8. melléklet / Додаток № 8: Аірок / Альпи.

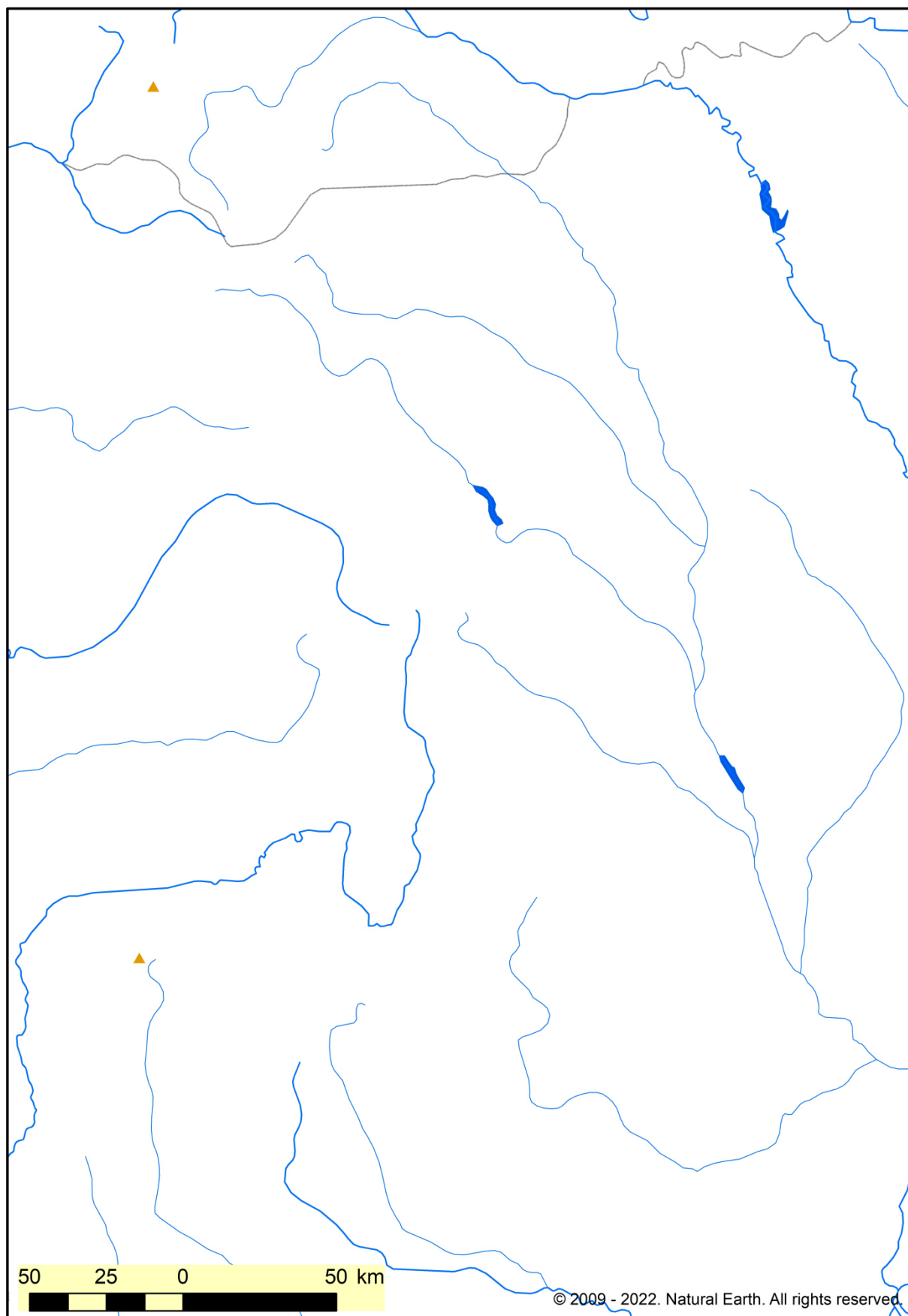

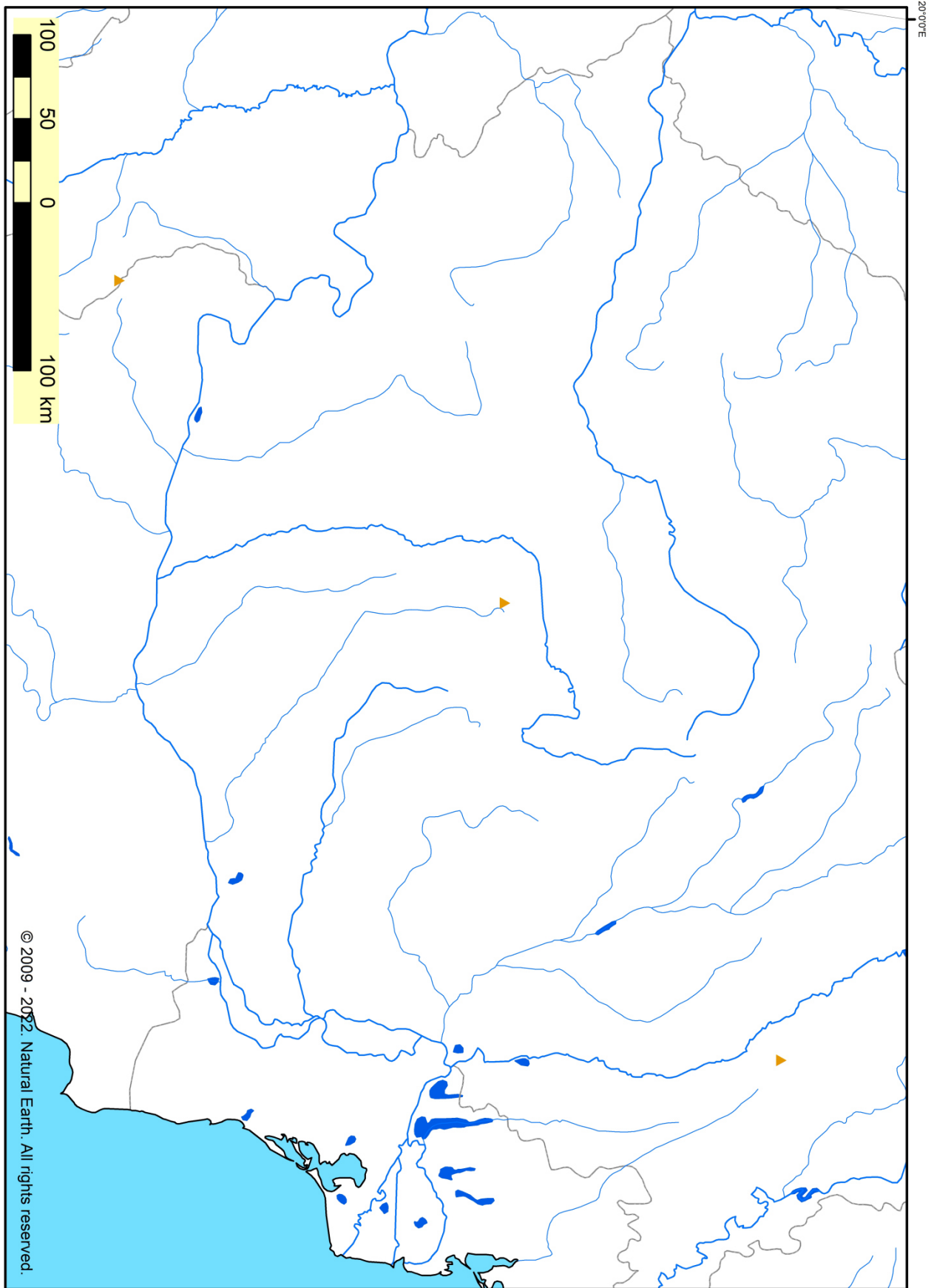
9. melléklet / Додаток № 9: Északnyugati-Kárpátok / Північно-західні Карпати.

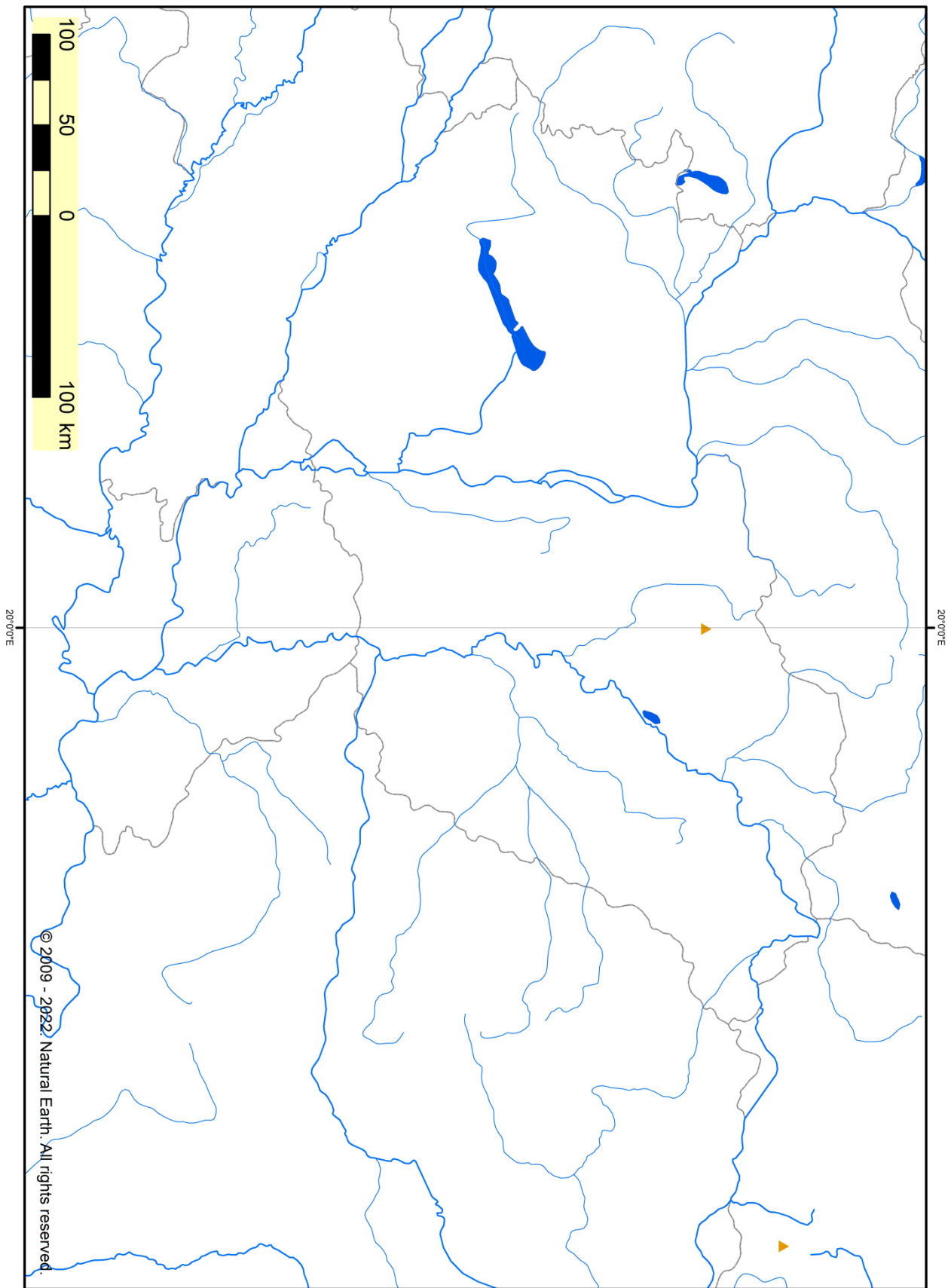

11. melléklet / Додаток № 11: Keleti-Kárpátok / Східні Карпати.

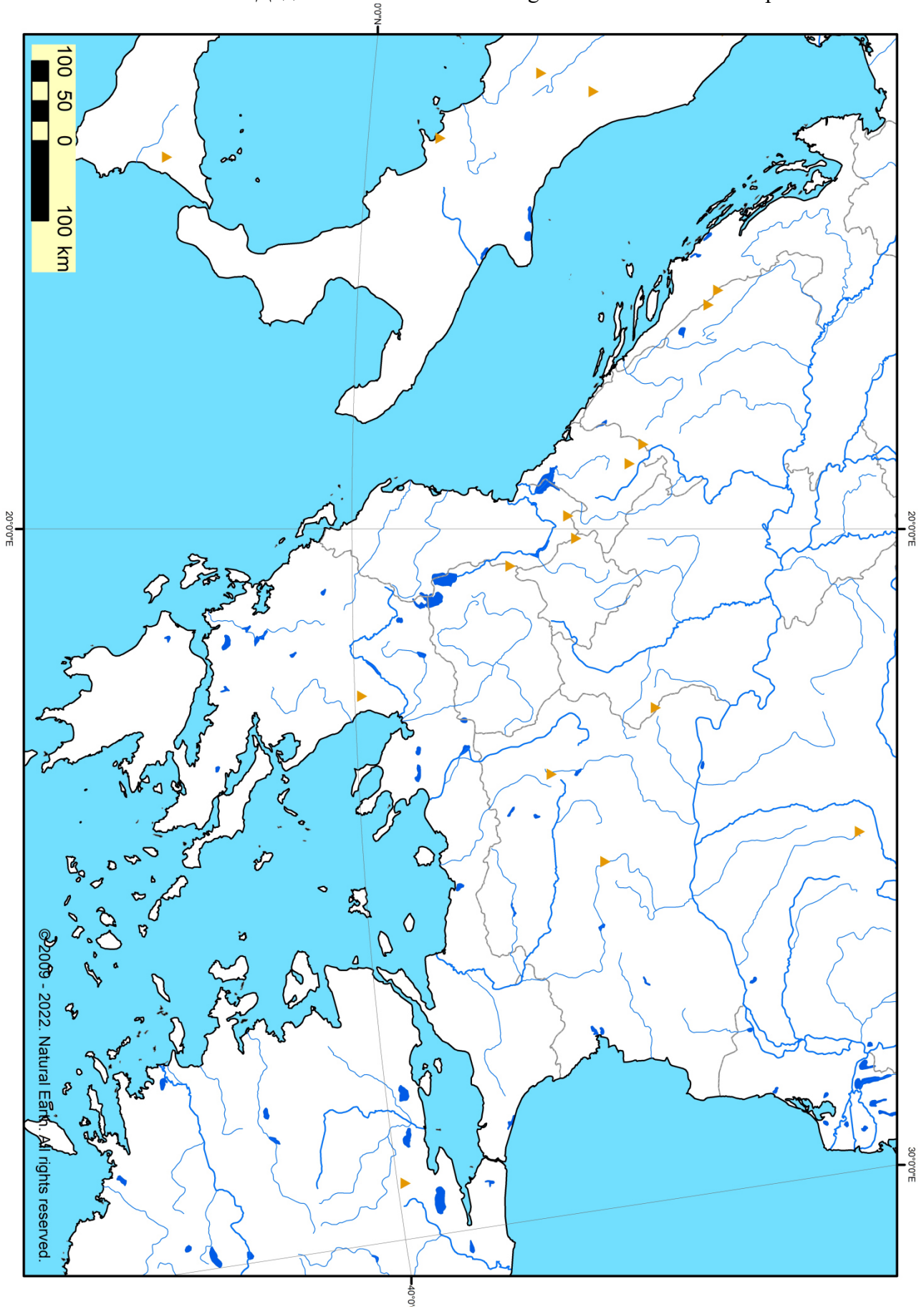

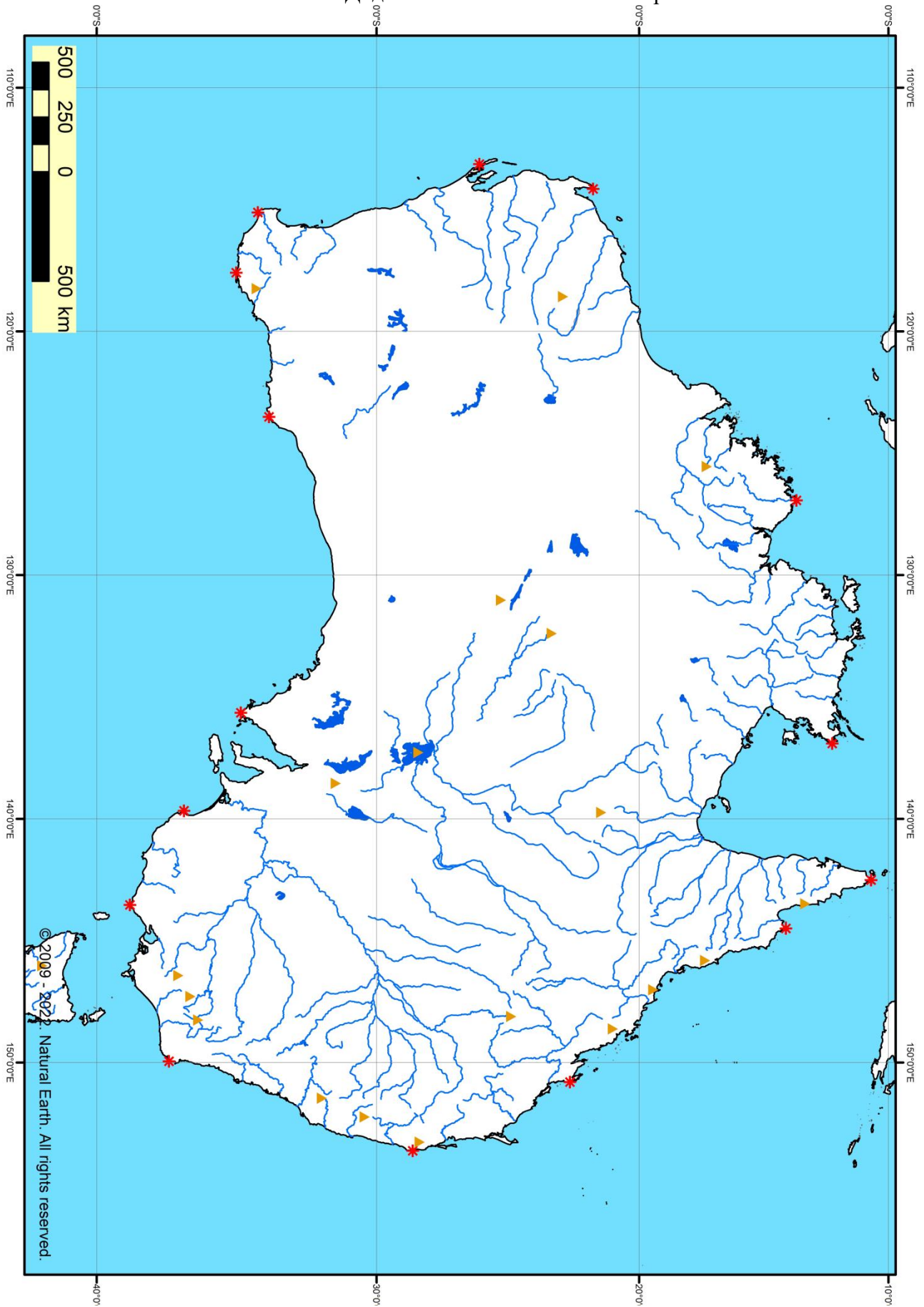
13. melléklet / Додаток № 13: Kárpát-medence, Erdélyi-középhegység (Erdélyi-szigethegység) /
Карпатський басейн, Західні Румунські гори (гори Апусени).

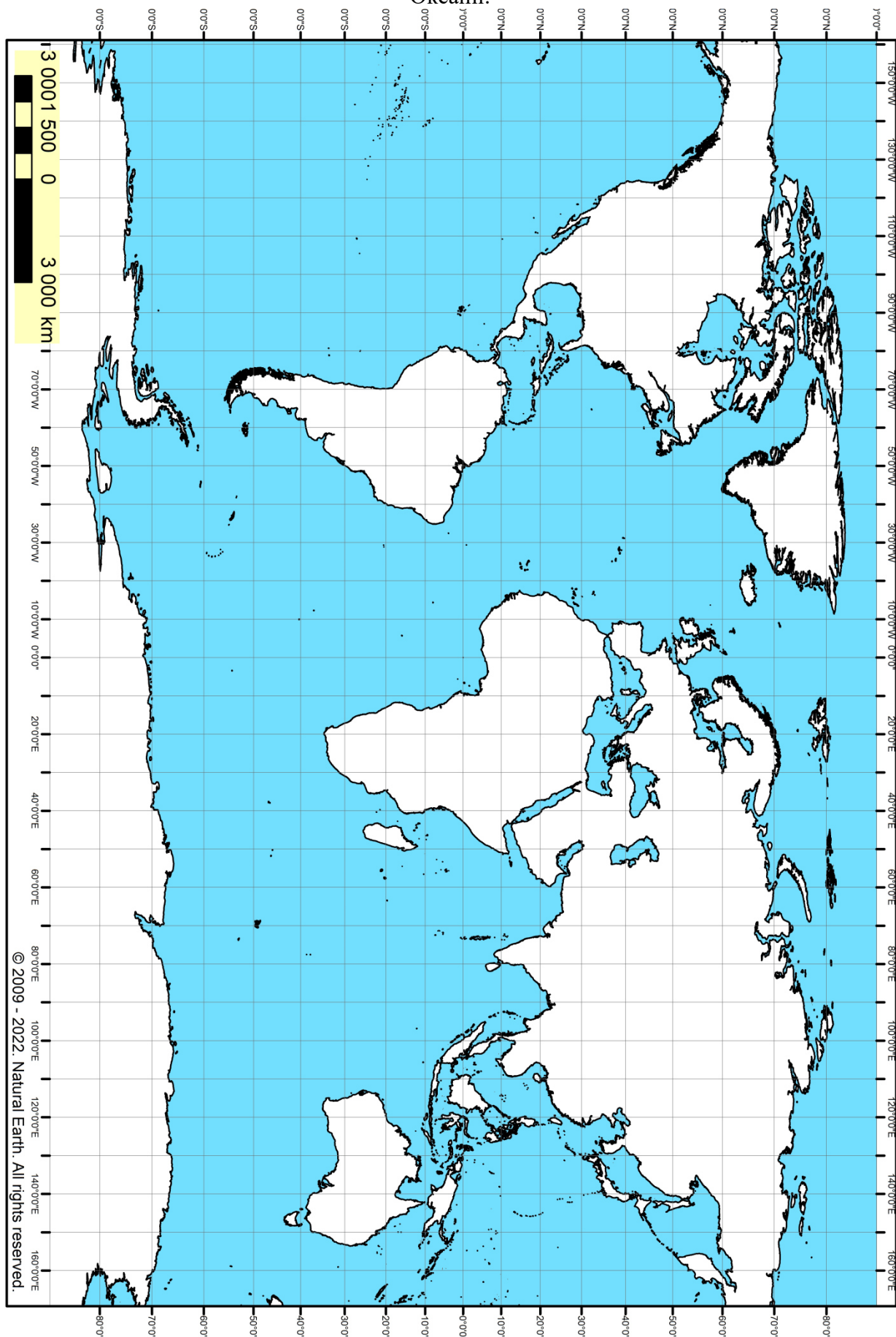
14. melléklet / Додаток № 14: Balkán-félsziget / Балканський півострів.

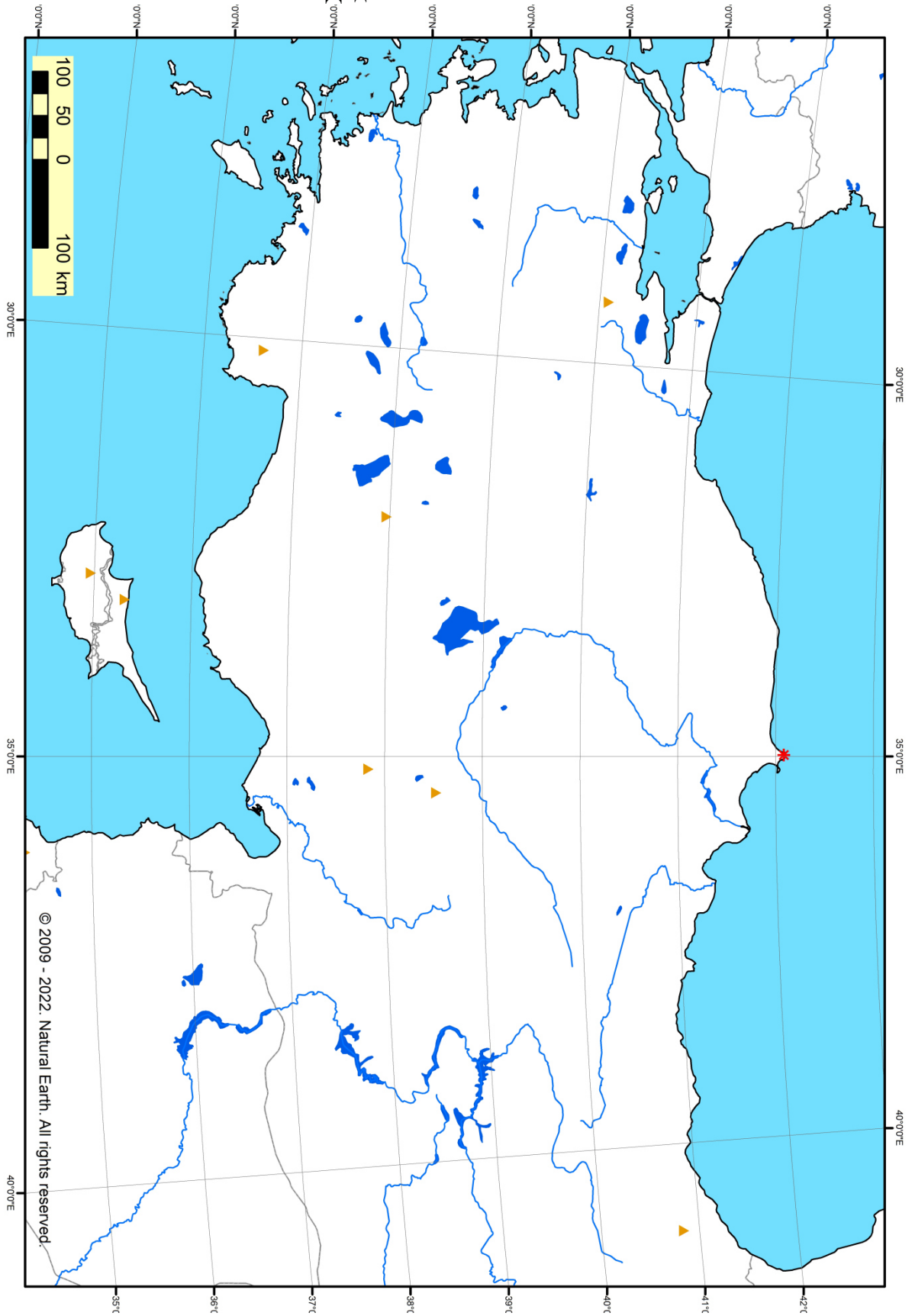
15. melléklet / Додаток № 15: Ausztrália / Австралія.

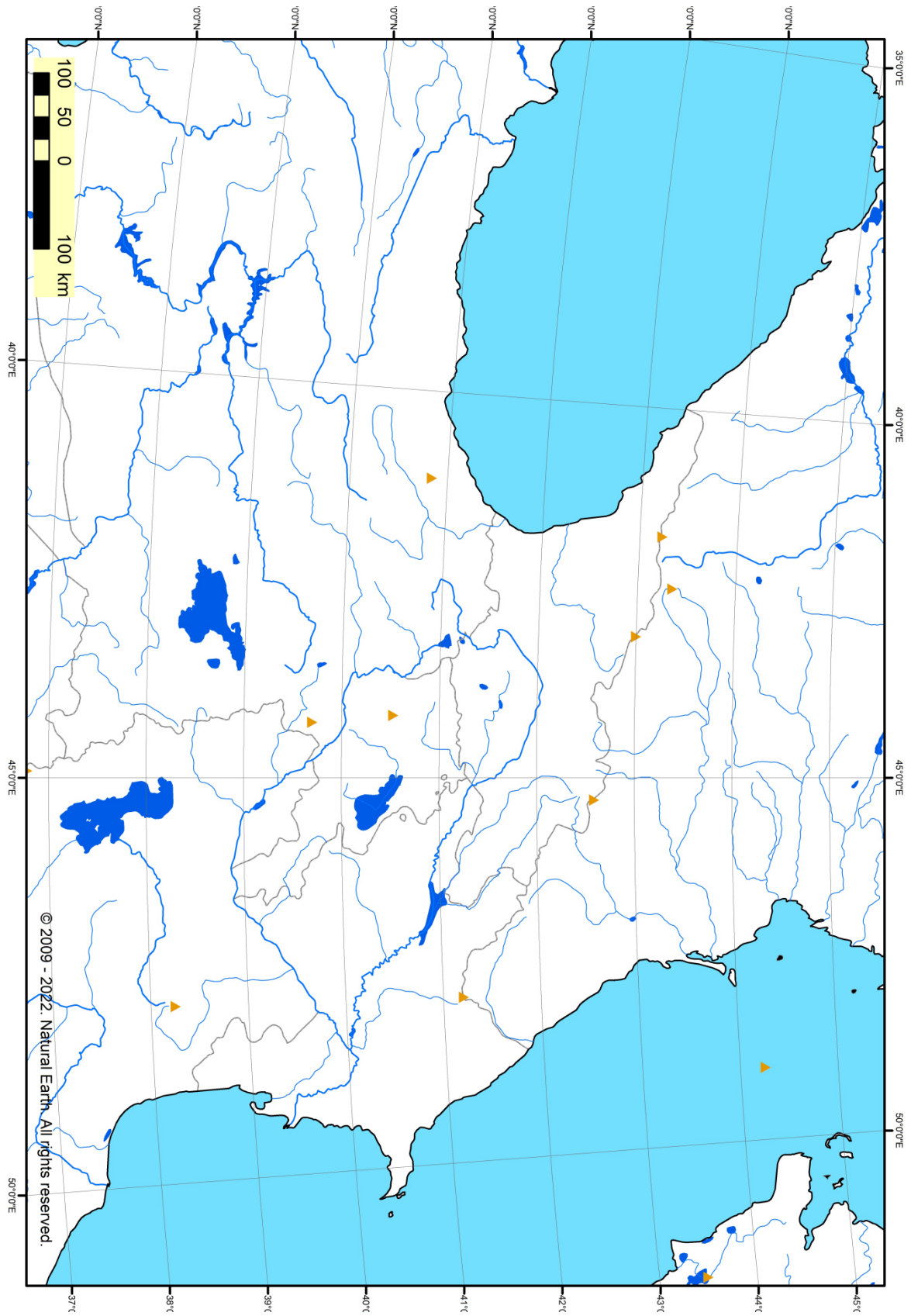
16. melléklet / Додаток № 16: Óceánia és az Óceánok topográfiája / Топографія океанів та Океанії.

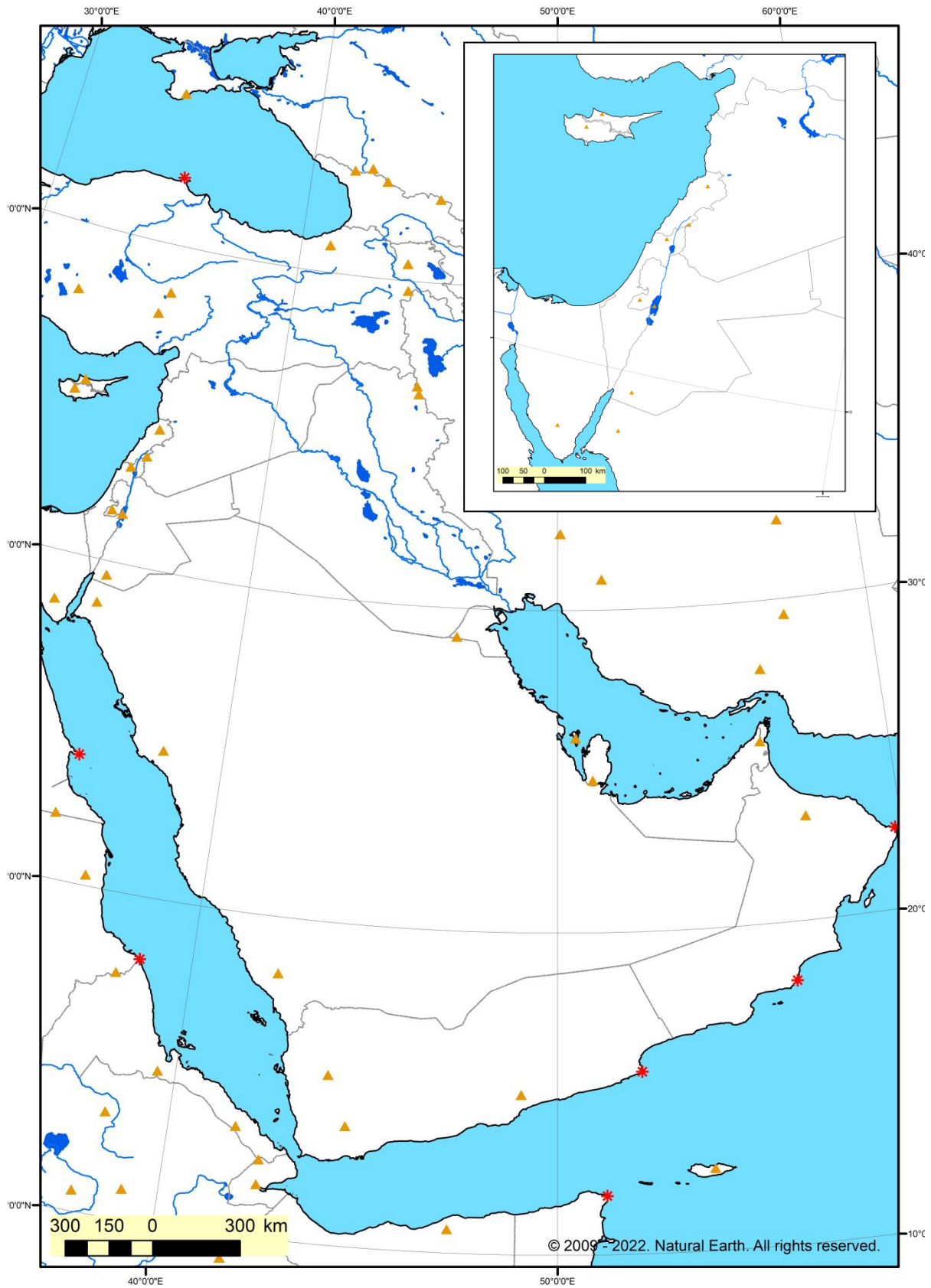
17. melléklet / Додаток № 17: Kis-Ázsia / Мала Азія.

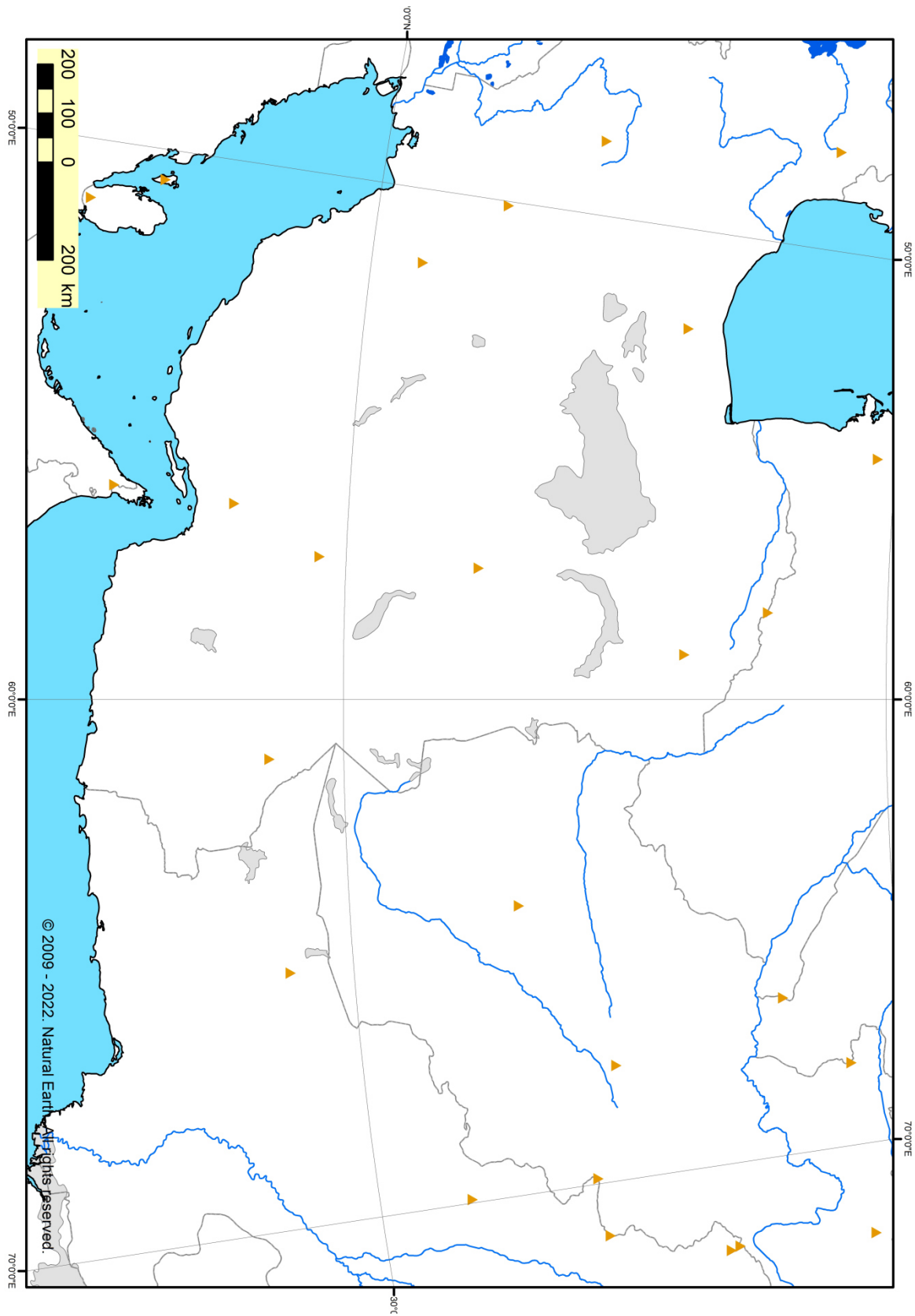
18. melléklet / Додаток № 18: Kaukázus és az Örmény-felvidék / Кавказ і Вірменське нагір'я.

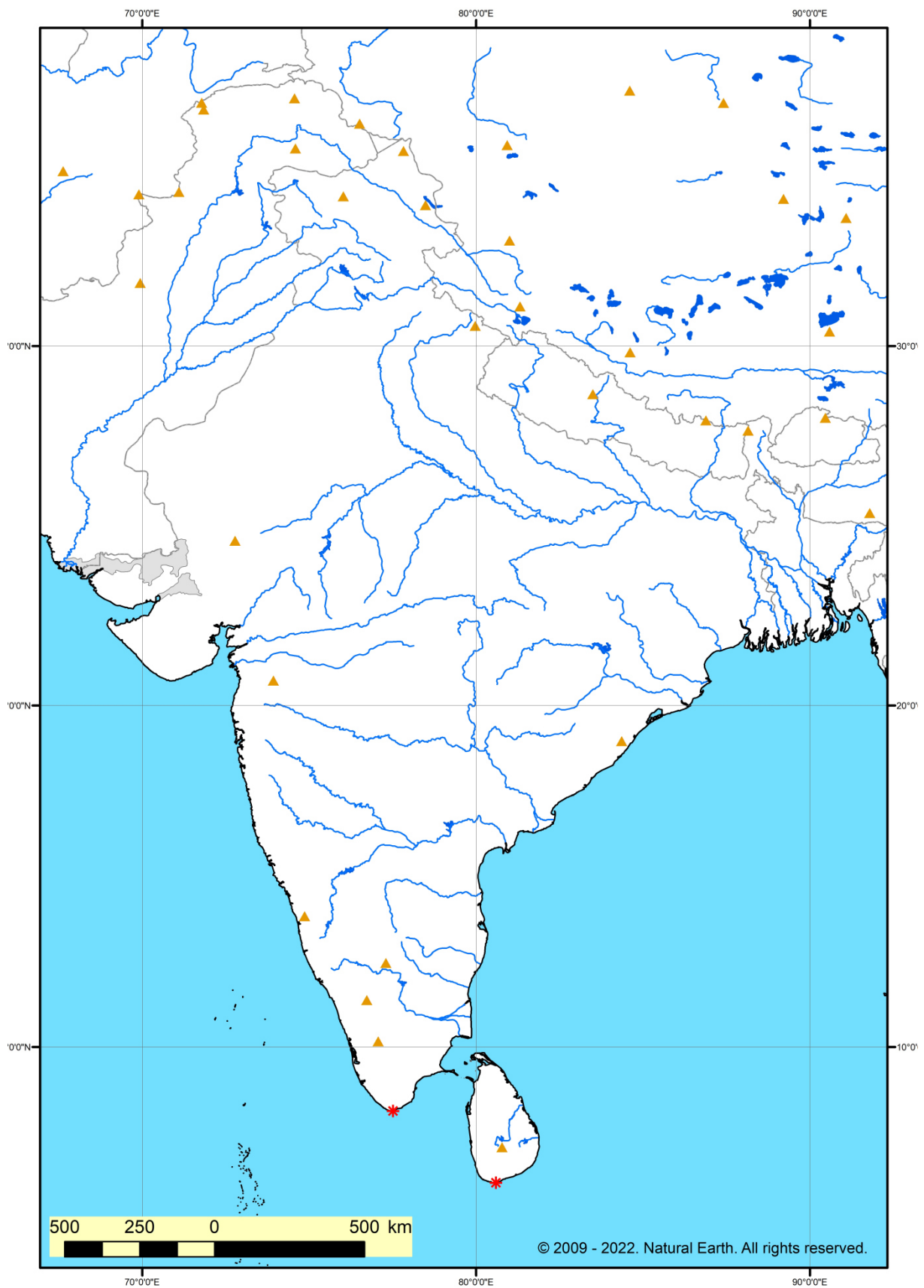
19. melléklet / Додаток № 19: Arab-félsziget és Szír-Jordán / Аравійський півострів і Сирійсько-Йорданська рифтова долина.

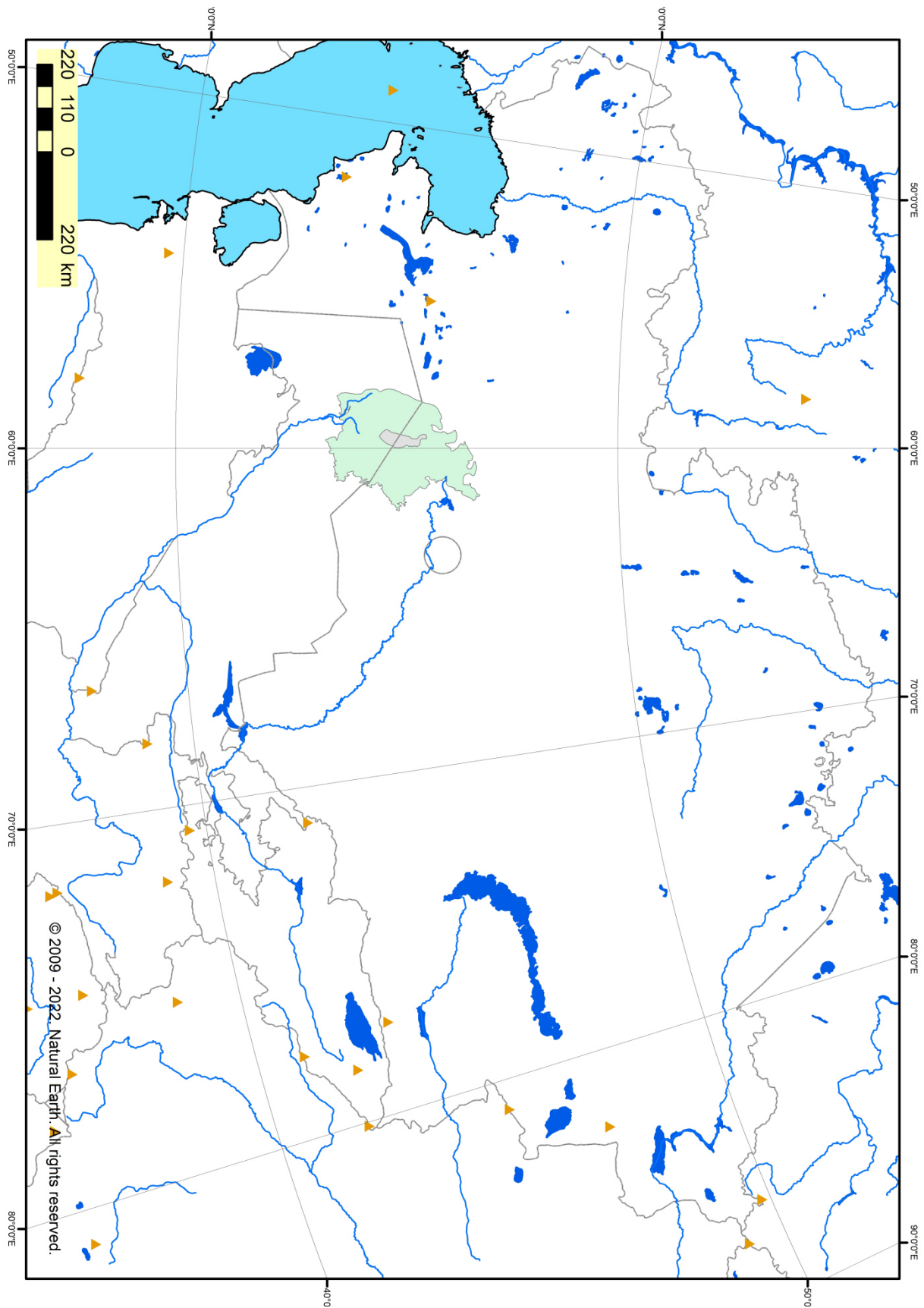
Іранські гори.

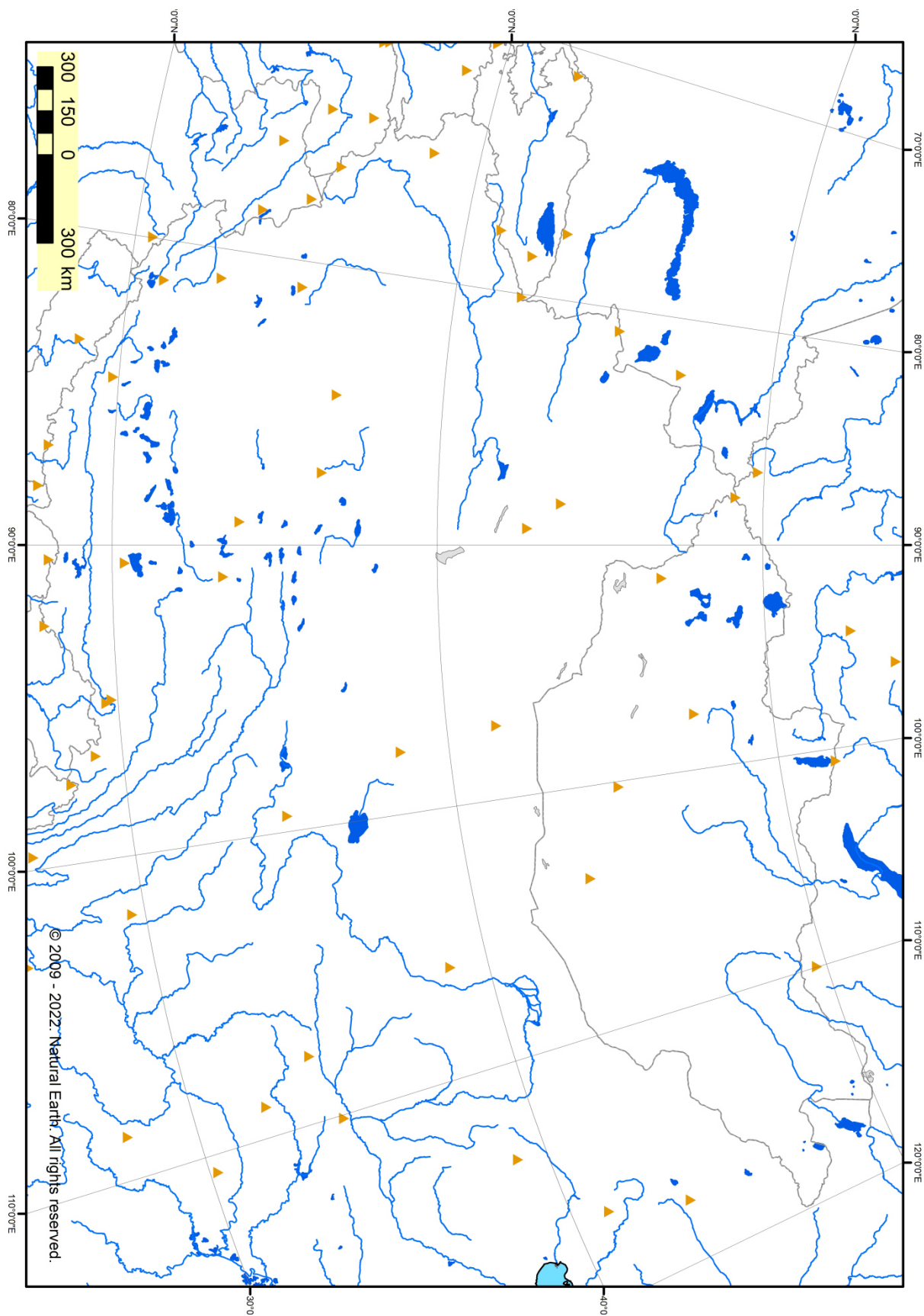
21. melléklet / Додаток № 21: Dél-Ázsia / Південна Азія.

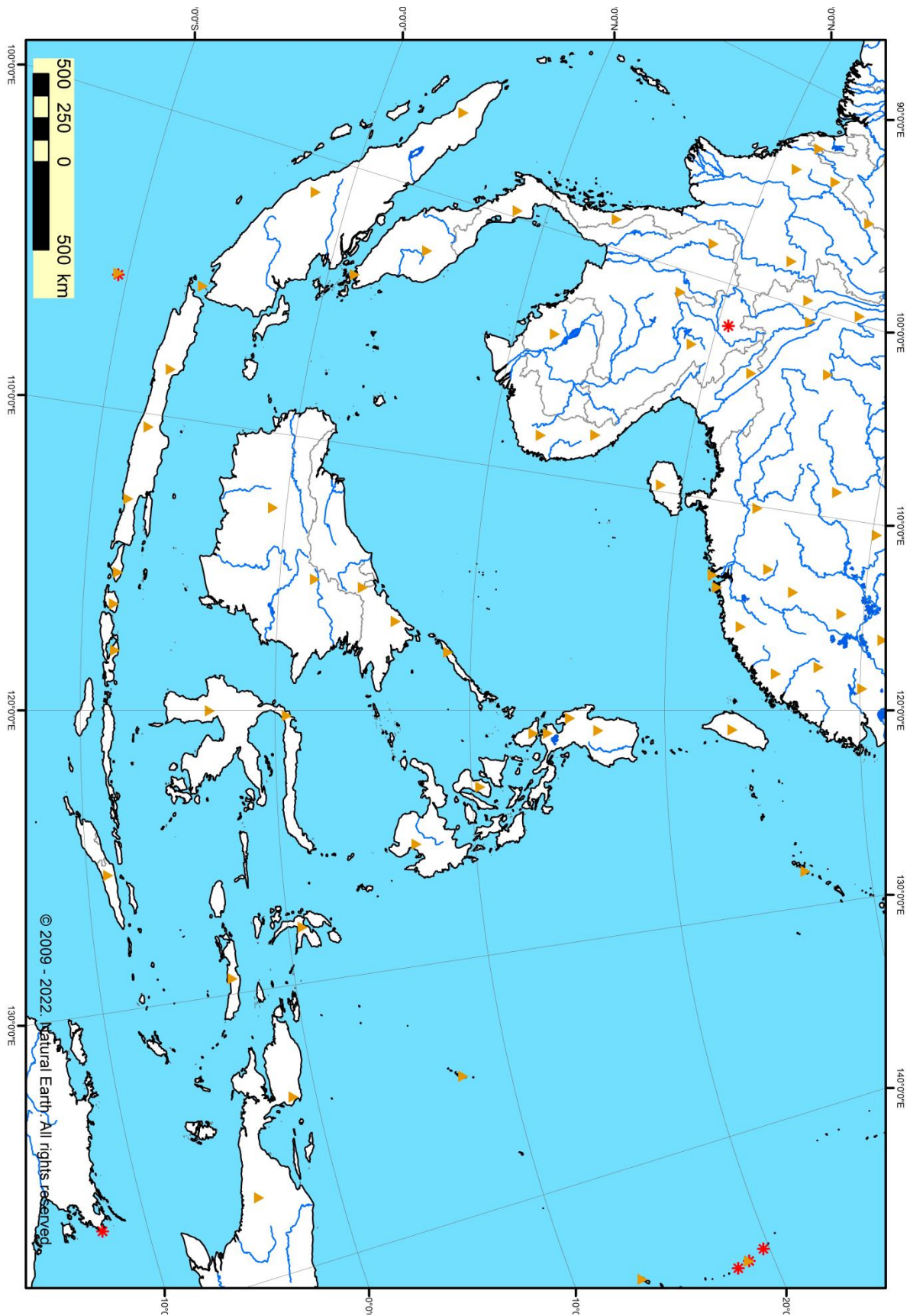
22. melléklet / Додаток № 22: Közép-Ázsia / Центральна Азія.

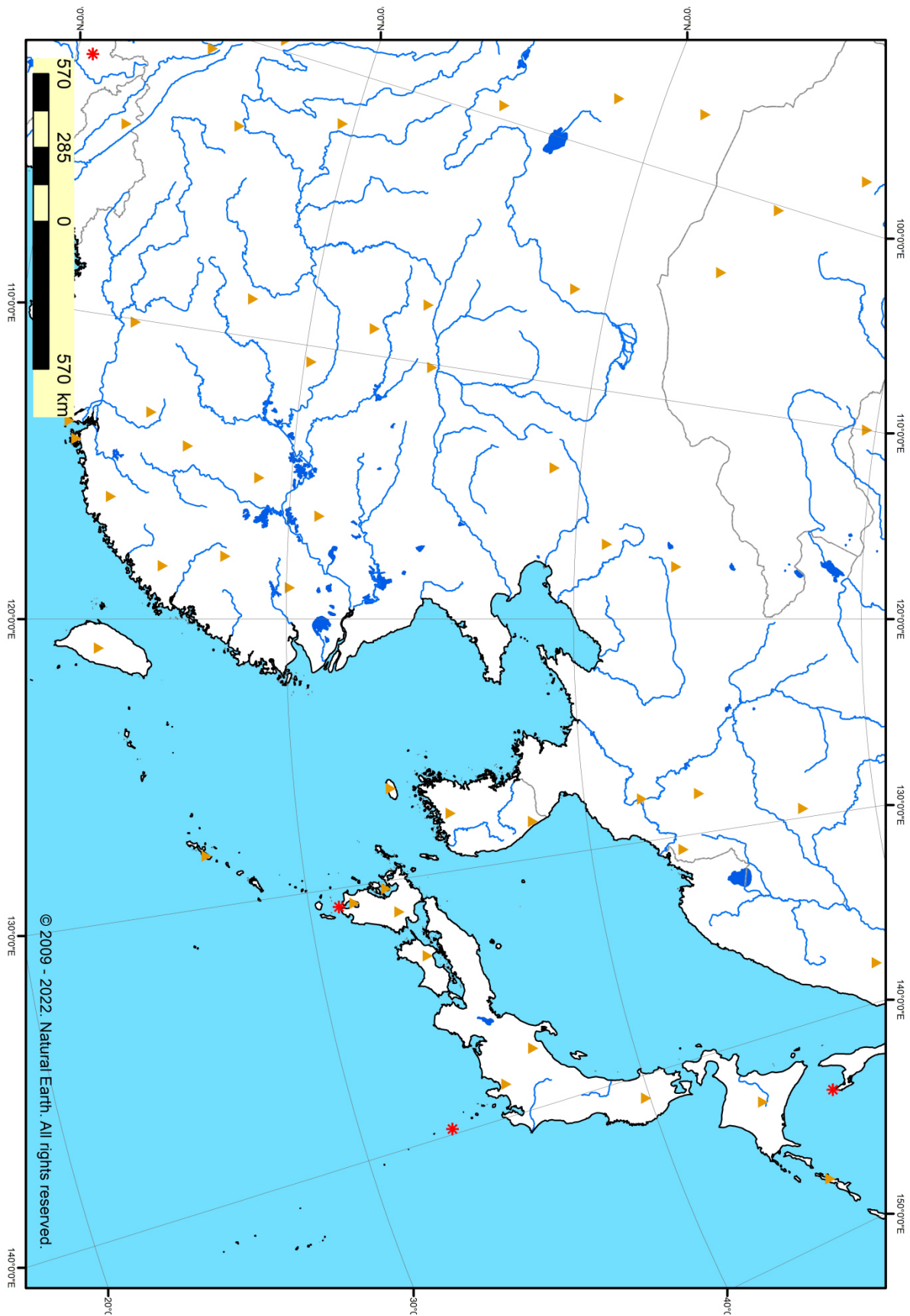
23. melléklet / Додаток № 23: Belső-Ázsia / Центральна Азія.

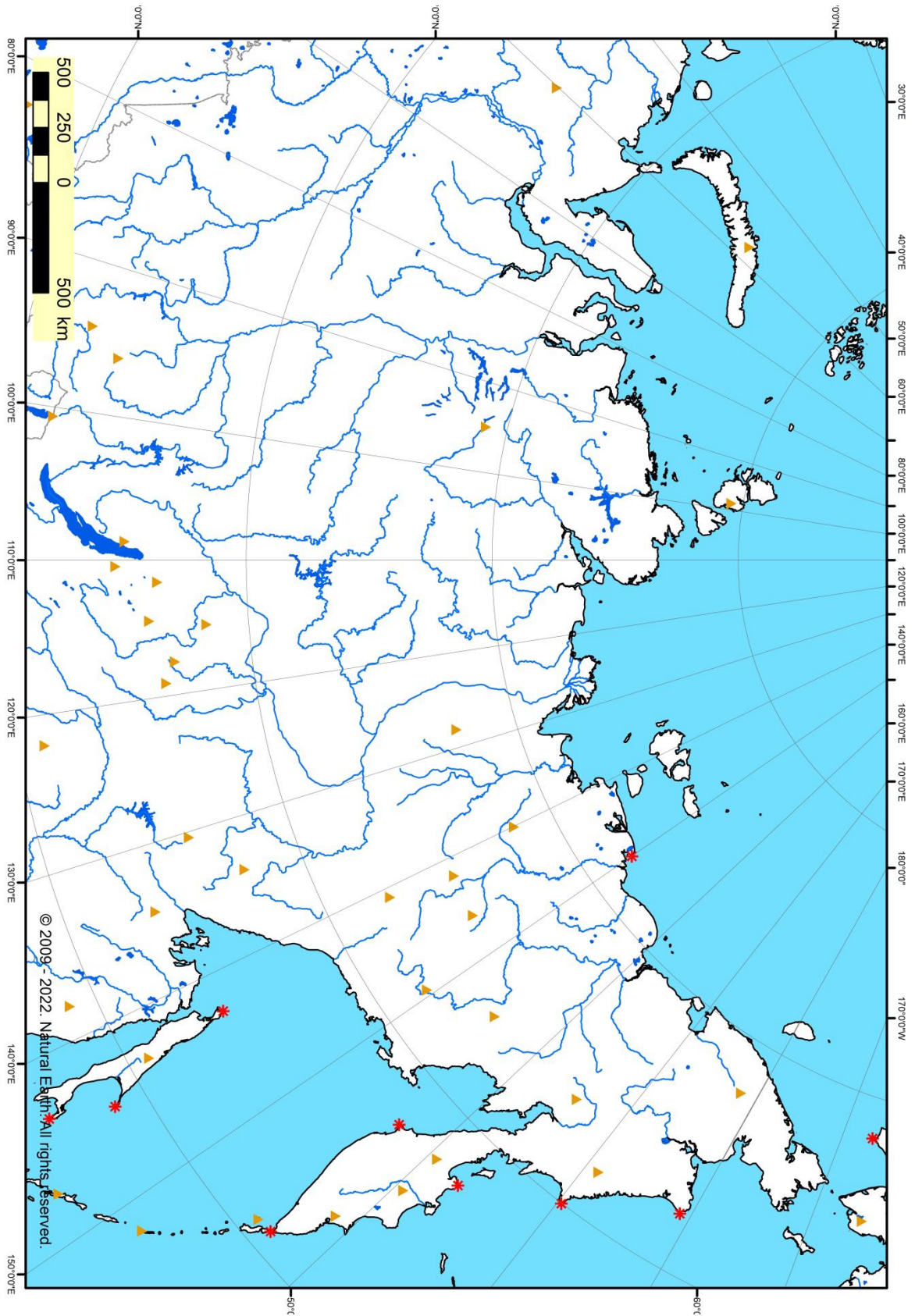
24. melléklet / Додаток № 24: Délkelet-Ázsia / Південно-Східна Азія.

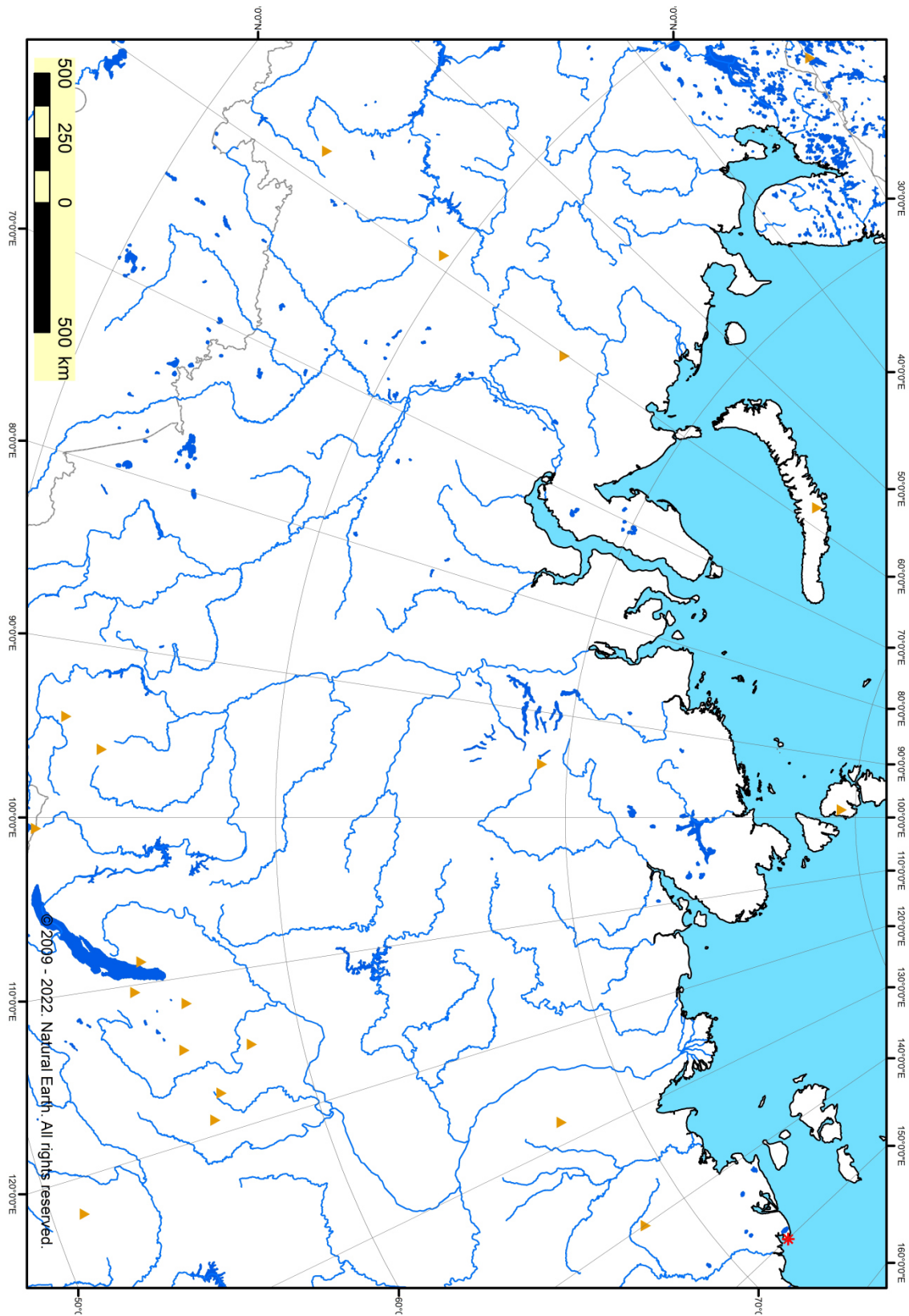
25. melléklet / Додаток № 25: Kelet-Ázsia / Східна Азія.

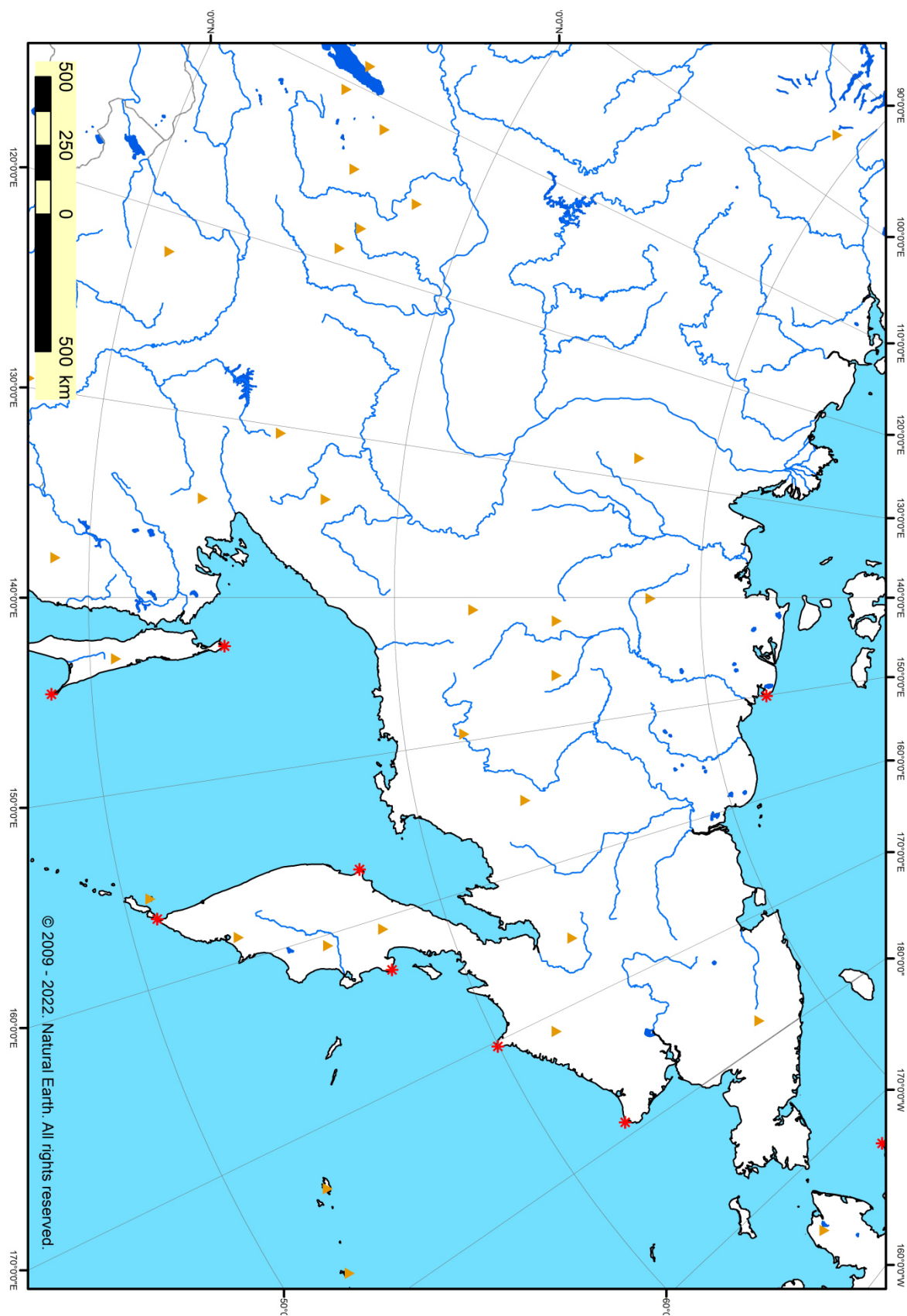
26. melléklet / Додаток № 26: Észak-Ázsia / Північна Азія.

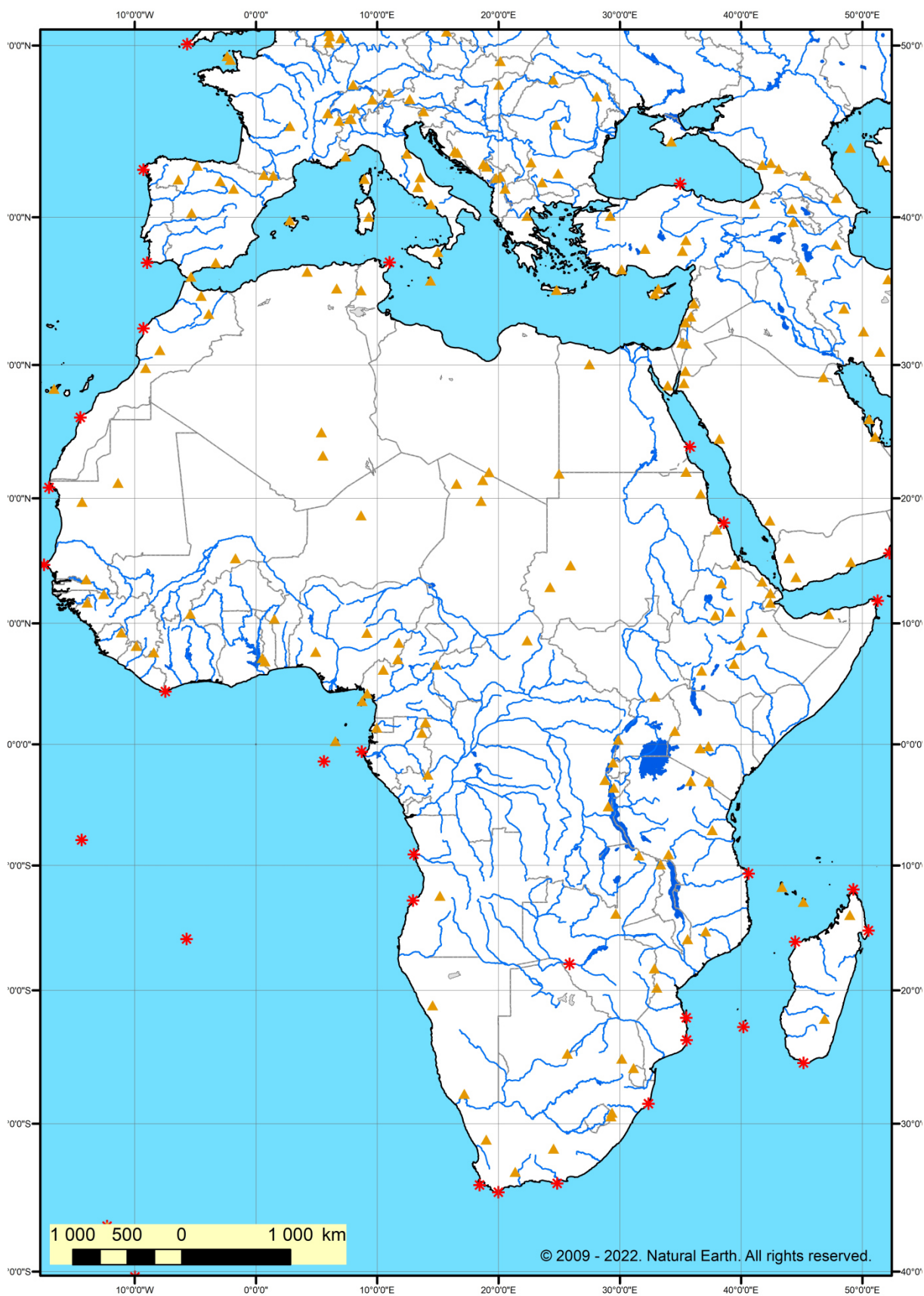
27. melléklet / Додаток № 27: Urál-hegység, Nyugat-szibériai-alföld, Közép-szibériai-fennsík / Уральські гори (або Урал), Західносибірська рівнина, Сибірська платформа.

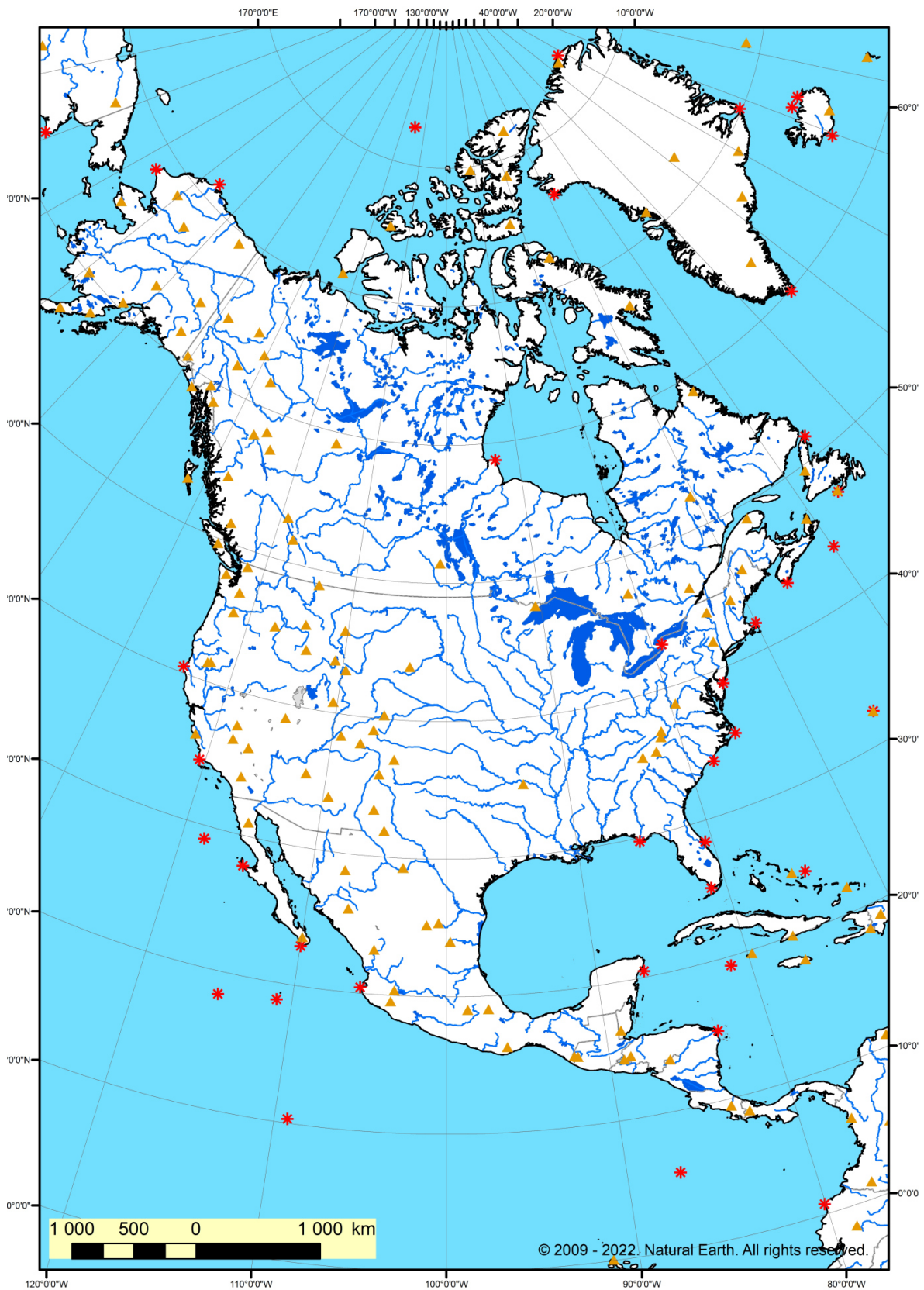
28. melléklet / Додаток № 28: Kelet-Szibéria és Távol-Kelet / Східний Сибір і Далекій Схід.

29. melléklet / Додаток № 29: Afrika / Африка.

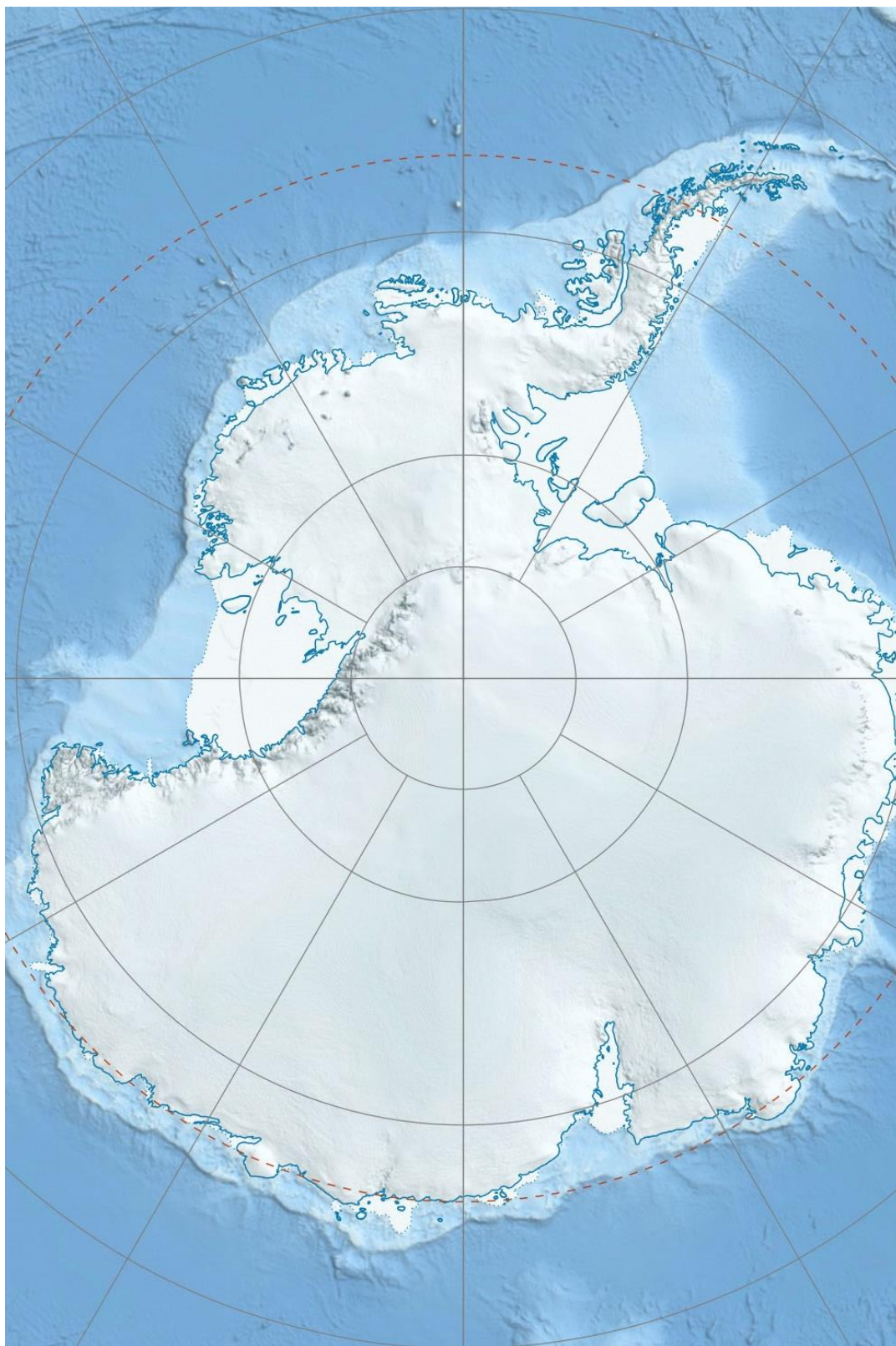
Америка.

31. melléklet / Додаток № 31: Dél-Amerika / Південна Америка.

32. melléklet / Додаток № 32: Antarktisz / Антарктида.

In: <http://ecolounge.hu/upload/gallery/5273/denman-gleccser.jpg>

Фізична географія материків та океанів / Kontinensek és óceánok természeti földrajza: методичні вказівки до практичних занять для здобувачів першого (бакалаврського) рівня вищої освіти денної та заочної форм навчання, освітня програма: «Середня освіта (Географія)», галузь знань: «01 Освіта/Педагогіка», спеціальність(спеціалізація): «014 Середня освіта (014 Географія)» / Розробники: Шандор Генці, Тібор Іжак, Олександр Бергхауер. – Берегове: ЗУІ ім. Ф.Ракоці II, 2022. – 124 с. (українською та угорською мовами).

Методичні вказівки розроблені з урахуванням сучасних вимог для підготовки бакалаврів в галузі знань 01 Освіта/Педагогіка за напрямом 014 Середня освіта (Географія). Метою видання є ознайомлення студентів з природними географічними ландшафтами кожного континенту, їх топографічними та гідрографічними елементами та навчити їх орієнтуватися на карті. Для досягнення мети подано тематика предмету, рекомендована література, необхідну географічну номенклатуру та картографічний матеріал а також тестові завдання. Курс Фізична географія материків та океанів вивчається в I та II семестрі III курсу підготовки бакалаврів напряму 014 Середня освіта (Географія), методичні вказівки рекомендуються для студентів денної та заочної форми навчання.

Виробничо-практичне видання
ФІЗИЧНА ГЕОГРАФІЯ МАТЕРІКІВ ТА ОКЕАНІВ /
KONTINENSEK ÉS ÓCEÁNOK TERMÉSZETI FÖLDRAJZA
Методичні вказівки до практичних занять
2022 р.

Затверджено до використання у навчальному процесі на засіданні кафедри географії та туризму

ЗУІ ім. Ференца Ракоці II (протокол № 7 від «29» серпня 2022 року)

*Розглянуто та рекомендовано Радою із забезпечення якості вищої освіти
Закарпатського угорського інституту
імені Ференца Ракоці II (протокол № 1 від «10» жовтня 2022 року)*

*Рекомендовано до видання в електронній формі (PDF)
рішенням Вченої ради Закарпатського угорського інституту імені Ференца Ракоці II
(протокол № 7 від «13» жовтня 2022 року)*

Підготовлено до видання в електронній формі (PDF) кафедрою географії та туризму
спільно з Видавничим відділом Закарпатського угорського інституту імені Ференца
Ракоці II

Розробники методичних вказівок:

Шандор ГЕНЦІ – доктор філософії у галузі природничих наук за спеціальністю «Науки про Землю», спеціалізація «Загальна та регіональна геологія», доцент кафедри географії та туризму Закарпатського угорського інституту імені Ференца Ракоці II.

Тібор ІЖАК – кандидат географічних наук, заступник завідувача кафедри географії та туризму Закарпатського угорського інституту імені Ференца Ракоці II.

Олександр БЕРГХАУЕР – доцент кафедри географії та туризму Закарпатського угорського інституту імені Ференца Ракоці II

Рецензенти:

Дюло ФОДОР – кандидат географічних наук, доцент, проректор Закарпатського угорського інституту імені Ференца Ракоці II

Іштван ГАДНАДЬ – PhD, доцент кафедри біології та хімії Закарпатського угорського інституту імені Ференца Ракоці II.

Відповідальні за випуск:

Йосип МОЛНАР – кандидат географічних наук, доцент, завідувач кафедри географії та туризму Закарпатського угорського інституту імені Ференца Ракоці II

Олександр ДОБОШ – начальник Видавничого відділу ЗУІ ім. Ференца Ракоці II

За зміст методичних вказівок відповідальність несуть розробники.

Видавництво: Закарпатський угорський інститут імені Ференца Ракоці II (адреса: пл. Кошута 6, м. Берегове, 90202. Електронна пошта: foiskola@kmf.uz.ua)
Свідоцтво про внесення суб'єкта видавничої справи до Державного реєстру видавців, виготовлювачів і розповсюджувачів видавничої продукції
Серія ДК 7637 від 19 липня 2022 року

Шрифт «Times New Roman». Розмір сторінок методичних вказівок: А4 (210x297мм).